

‘రాజ్యాంగం మీద
ప్రజానీకంలో
తగినంతగా
చర్చ జరగలేదు!’

సంపుటి: 73 సంచిక: 12 పుటలు: 52

జాగృతి

కవి 5121 - శ్రీ శార్వరి పుష్ప శ్రీ. ద్వారా
25 - 31 జనవరి 2021

వెల: ₹15/-

‘రమణీ’య సభ

72వ గణతంత్ర దినోత్సవ శుభాకాంక్షలు

జాగృతి చందాను చెల్లించడానికి పక్కనున్న క్యూఆర్.కోడ్ను మీ మొబైల్‌తో స్కాన్ చేయండి. లేదా <http://payit.cc/14814> అని ట్రాజర్‌లో టైప్ చేయండి.

73 ఏళ్లుగా వెలువడుతున్న జాతీయ తెలుగు వారపత్రిక

MAHAVEER GROUP OF INSTITUTIONS

(AN ISO 9001-2008 CERTIFIED INSTITUTION)

Estd : 2001

Courses Offered :

B.Tech	ECE EEE CSE IT MECH. CIVIL AERO	PG
M.Tech	DE & CS VLSI PE & ES CSE SE AMS	MBA

Counseling Code : MHVR

MAHAVEER

INSTITUTE OF SCIENCE & TECHNOLOGY

(Approved by AICTE, Affiliated to JNTUH, Hyderabad.)

Email: mist.admissions@gmail.com | website : mist.ac.in

Estd : 2009

Courses Offered :

Polytechnic	DECE DEEE DCME DME DCE
--------------------	--------------------------------

Counseling Code : MHVR

MAHAVEER

Institute of Science & Technology Polytechnic (2nd Shift)

(Approved by AICTE, Affiliated to SBTET Hyderabad.)

Email: mist.admissions@gmail.com | website : mist.ac.in

Estd : 2010

Courses Offered :

B.Tech	ECE EEE CSE MECH.
---------------	-------------------------

Counseling Code : AARM

AAR MAHAVEER

ENGINEERING COLLEGE

(Approved by AICTE, Affiliated to JNTUH, Hyderabad.)

Email: aarm.admissions@gmail.com | website : aarm.ac.in

Estd : 2014

Courses Offered :

B.Com	Computers & General	B.Sc	MSCs
--------------	---------------------	-------------	------

MAHAVEER DEGREE COLLEGE

For Arts, Commerce & Science

(Approved by Telangana Govt. - Affiliated to Osmania University)

Email: mdc.admissions@gmail.com | website : mahaveerdegreecollege.com

Sponsored by **MAHAVEER EDUCATIONAL SOCIETY**

FOR NRI / MANAGEMENT SEATS

Ph: 040-29880079, 29880086, 29880089, 29880081, 29880087

Cell : 9542001907, 9849944411

Vyasapuri, Bandlaguda, Post : Keshavgiri, Hyderabad - 500 005.

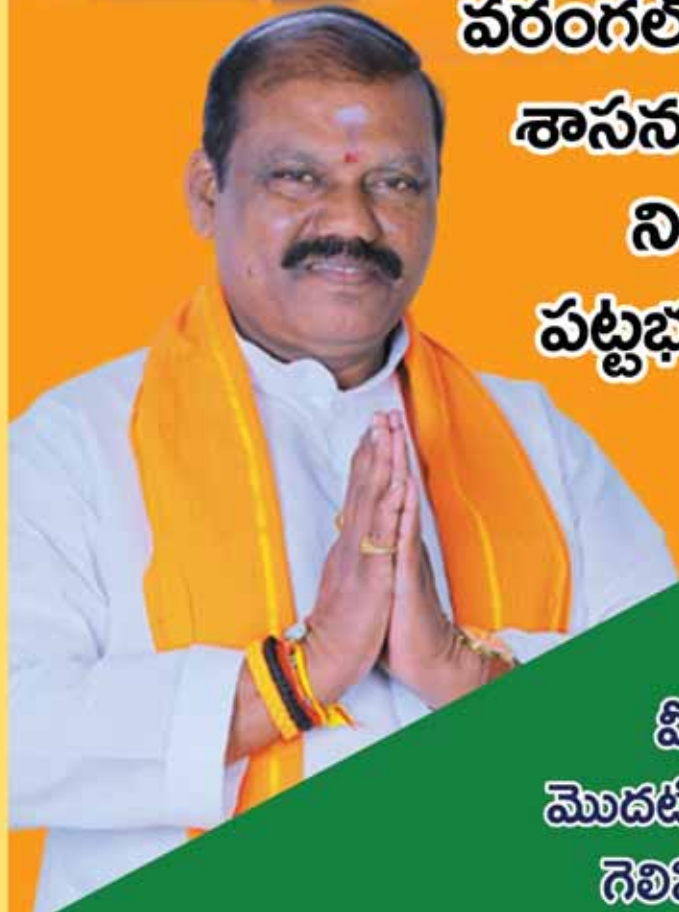
ఉమ్మడి

వరంగల్, ఖమ్మం, నల్గొండ

శాసన మండలి (MLC)

నియోజకవర్గ

పట్టభద్రులకు విజ్ఞప్తి..

దయచేసి

మీ అమూల్యమైన

మొదటి ప్రాధాన్యత ఓటు వేసి

గెలిపించగలరని ప్రార్థన

గుజ్జుల ప్రేమేందర్ రెడ్డి

B.Sc,M.A(philosophy) ,LLB

BJP రాష్ట్ర ప్రధాన కార్యదర్శి

BJP MLC అభ్యర్థి

Printed & Published by **Nagol Sreenivas Reddy** on behalf of **Jagriti Prakashan Trust** and printed at Kala Jyothi Process Ltd, 1-1-60/5, Musheerabad, RTC 'X' Road, Hyderabad-500 020. And published at Jagriti Bhavan, 3-4-228/4/1, Lingampalli, Kachiguda, Hyderabad -500 027.

Editor : Dr. Goparaju Narayana Rao.

**సంపాదక మండలితో సంప్రదింపుల కోసం
(ఉ॥ 11 నుండి సా॥ 6 గంటల మధ్య)**

కె. దుర్గారెడ్డి	అసోసియేట్ ఎడిటర్	9959310103
కె. హరీష్	సబ్ ఎడిటర్	9959991304

డిజైనర్లు : సిహెచ్. కుమార్, జి. తుకారాం

జాగృతి చందా - సూచనలు

5 సం॥ చందా రూ.3000, సంవత్సర చందా రూ.650, విడి ప్రతి రూ.15

- ◆ అద్రసులో పేరు, ఇంటి నెం., గ్రామం, మండలం, జిల్లా, పిన్కోడ్, మొబైల్ నెం. సమగ్రంగా ఉండాలి. లేకుంటే కంప్యూటర్ ఆమోదించదు.
- ◆ తాత్కాలిక రసీదు చేరిన 15 రోజుల తర్వాత చందా నెం., ప్రారంభ తేది వివరాలు మీకు ఎస్.ఎం.ఎస్. చేస్తాం. ఆ వెంటనే సంచిత కూడా అందుతుంది. మీరు చందా నెం. నోట్ చేసుకోవాలి.
- ◆ పత్రిక అందకపోతే వెంటనే సంప్రదించగలరు. చిరునామా మారితే కార్యాలయానికి విధిగా తెలపండి.

చందా కట్టించే వారికి సూచనలు :

- ◆ చందాలు పహాలు చేసి పంపేవారు తమ పూర్తిపేరు, సెల్ నెం. రాయాలి.
- ◆ రసీదుపై చందాదారుని పూర్తి చిరునామా, పిన్కోడ్, సెల్ నెం., ఈమెయిల్ ఉండాలి. వివరాలు jagritiweeklysub@gmail.comకు మెయిల్ చేయాలి.
- ◆ ఆన్లైన్/చెక్ ద్వారా కూడా చెల్లించవచ్చు. డబ్బు పంపాక 040-27561453/ 9959997013 నంబర్లకు తెలియజేయాలి.
- ◆ మరిన్ని వివరాలకు చందాపుస్తకంలో మొదటి రసీదు వెనుక చూడగలరు.

చందా పంపవలసిన చిరునామా :

- ◆ 3-4-228/4/1, కాచిగూడ, హైదరాబాద్-500 027.

జాగృతి బ్యాంకు ఖాతా వివరాలు :

- ◆ A/c Name & No. Jagriti Prakashan Trust, 920010061405325, Axis Bank, Kothapet Branch. IFSC : UTIB0002157, PAN : AAATJ3829L
- ◆ చెక్కు డిడిపై Jagriti Prakashan Trust అని ఆంగ్లంలో రాయాలి.

**మార్కెటింగ్, సర్క్యులేషన్, వ్యాపార ప్రకటనల వివరాల కోసం
(ఉ॥ 11 నుండి సా॥ 6 గంటల మధ్య)**

బి. నాగరాజు సర్క్యులేషన్ మేనేజర్ 040-27561453/9959997013

సాంఘిక, సాహిత్య, రాజకీయరంగాలలో తెలుగువారిని

వంగదేశీయులు ప్రభావితం చేయడం చరిత్ర. జాతీయవాదానికి బెంగాల్ కొత్త ఊపును ఇచ్చింది. 1905 నాటి బెంగాల్ విభజన, ఆ విభజన ప్రాతిపదికగా వంగదేశం చీలిపోవడం చరిత్ర. ఆ పరిణామాలు మిగిల్చిన చేదును ఇప్పటికీ దేశం మొత్తం అనుభవిస్తున్నది. ఈ పరిణామాలన్నింటికీ మూలకారణం ముస్లిం మతోన్మాదుల వేర్పాటువాద ధోరణి. నోరు విప్పితే బెంగాల్ ఘనతను చాటుతూ కేంద్రాన్ని బ్లాక్ మెయిల్ చేయడానికి చూస్తున్న ముఖ్యమంత్రి మమతా బెనర్జీ ఆ చరిత్ర పాఠాలను, అలనాటి బెంగాలీ మహనీయుల స్ఫూర్తిని ఘోరంగా అవమానిస్తున్నారు. కేవలం పదవి కోసం మమతా మొండిగా, మూర్ఖంగా వేస్తున్న అడుగుల నిండా ఇదే కనిపిస్తున్నది. తాజా పశ్చిమ బంగ రాజకీయ పరిణామాలు అదే సూచిస్తున్నాయి.

రాజకీయాల్లో మతశక్తులను బుజ్జగిస్తే వాటిల్లే ముప్పును దేశ విభజన తరువాత కూడా కాంగ్రెస్ గ్రహించలేదు. ముస్లిం ఓటు బ్యాంకును సొంతం చేసుకోవడానికి కమ్యూనిస్టులు కాంగ్రెస్ కన్నా రెండాకులు ఎక్కువే చదివారన్న కీర్తి సంపాదించుకున్నారు. వీరంతా ముస్లిం మతశక్తులను భుజాన మోస్తూ, హిందూ జాతీయ చైతన్యాన్ని మతోన్మాదంగా దూషించేవారు. పశ్చిమ బంగలో పట్టు సాధించి జాతీయ రాజకీయాలను ప్రభావితం చేసే స్థాయికి అదే వ్యూహంతో ఎదిగారు. 294 శాసనసభా స్థానాలన్న పశ్చిమ బంగలో సుమారు 70 నుండి 90 స్థానాల్లో గెలుపోటముల నిర్ణాయక శక్తిగా ముస్లింలు ఉన్నారు. మొత్తం ఓటర్లలో సుమారు 30శాతం వరకు ముస్లింల ఓట్లున్న పశ్చిమ బంగలో అధికారం అందుకోవడానికి ముస్లిం సంతుష్టికరణ శరణ్యమనే అంచనాతో మమతా బెనర్జీ రాజకీయాలు సాగాయి.

అధికారమే లక్ష్యంగా సాగించిన రాజకీయ ప్రస్థానంలో ముస్లిం సంతుష్టికరణ విషయమై పశ్చిమ బంగలో మమత కాంగ్రెస్ కమ్యూనిస్టులను మించి పోయారు. ముస్లింలో బంగ్లాదేశీ చొరబాటుదారులు

శాలివాహన 1941 శ్రీ శార్వరి పుష్య శుద్ధ ద్వాదశి

6లో

**ముఖపత్ర కథనం
'రాజ్యాంగం మీద ప్రజానీకంలో
తగినంతగా చర్చ జరగలేదు!'**

**జాతీయం
బెంగాల్లో వియ్యం..
కేరళలో కయ్యం**

12లో

20లో

**కథ
అమ్మకాం**

- షేక్ అహమద్ బాష

జాగృతి

సంపాదక్రియం

సైతం ఆమెకు బంధువులు గానే కనిపిస్తున్నారు. ఆ విషయం దాచుకోకుండా బంగ్లా దేశీయులు నాకు సోదర సమానులు అనే వరకు వెళ్లారామె. చొరబాట్లను ప్రోత్సహించడమే కాక గ్రామ, మండల స్థాయి నాయకత్వాన్ని చొరబాటు దార్లకూ, వారి సంతానానికి ఆమె అప్పగించారు. ఇమామ్లకు నెలవారీ జీతాలు, మసీదులకు నిధులు ఇప్పించారు. రాజకీయ అధికారంతో దీదీ అందించిన ప్రోత్సాహాన్ని ఇంతకాలంగా అనుభవిస్తూ వచ్చిన ముస్లిం మత పెద్దల దృష్టి రాజకీయ అధికారం మీద పడ్డది. ఇప్పుడు ఆమెతో

పశ్చిమ బంగ పాఠాలు!!

రాజకీయ బేరసారాలకు దిగే స్థాయికి ఎదిగారు. ఇన్నాళ్లుగా ఆమె అనుసరించిన ముస్లిం సంతృప్తికరణతో విసిగిన హిందువులు బీజేపీ వైపు చూడడంతో పశ్చిమ బంగలో నానాటికీ ఈ పార్టీ బలం పెరుగుతోంది. ఓ వైపు హిందువుల ఓట్లు బీజేపీ సొంతం అవుతున్నాయి. గంపగుత్తగా తనకే అనుకున్న ముస్లిం ఓట్లలో గండిపడే సూచనలు స్పష్టమైపోయాయి. దీదీ కలవరమంతా ఇందుకే.

పశ్చిమ బంగ ముస్లింలు ప్రధానంగా రెండు సంస్థల ప్రభావంలో ఉంటారు. కలకత్తా దాని చుట్టు ప్రక్కల జిల్లాల్లో గల ముస్లింలపై జమాతే ఇస్లామియా హింద్ కు పట్టున్నది. దక్షిణ బెంగాల్ ముస్లింలు చాలావరకు ఫుర్పురా మసీదు ప్రభావంలో, ఆ మసీదు నిర్వాహకుడు పీర్ డా అబ్బాస్ సిద్ధిఖీ అదుపాజ్జులలో ఉంటారు. 40,50 అనేది స్థానాల్లో ముస్లింలకు ఆయన మాటే శాసనం. ఆయనే ఇప్పుడు దీదీతో బెదిరింపు రాజకీయ బేరం

ప్రారంభించారు. తాను ఏర్పాటు చేయబోయే పార్టీకి కనీసం 44 స్థానాలు కేటాయిస్తేనే మిగిలిన చోట్ల మద్దతిస్తాం, కాదంటే మీతో తెగతెంపులు చేసుకుంటాం అనేది ఆయన బేరం. తన రాజకీయ మనుగడకు భస్మాసురుడిలా దాపురించిన పీర్ డాను ఎలాగోలా ఏమార్చాలని అనుకుంటున్న మమతకు మరో ప్రమాదం దాపురిస్తోంది. బిహార్ లో నాలుగైదు స్థానాలు గెలుచుకున్న యంబయం దృష్టి పశ్చిమ బంగ మీద పడ్డది. మజ్లిస్ నేత ఓవైసీ ఇటీవలే ఆకస్మికంగా కలకత్తాలోని ఫుర్పురా మసీదుకు వెళ్లారు. ఆ ప్రార్థనా మందిరం సందర్శనానికి వెళ్లినట్లు చెబుతున్న ఆయన అక్కడి మత పెద్ద పీర్ డా సిద్ధిఖీతో దాదాపు గంటన్నర సమావేశమయ్యారు. పశ్చిమ బంగలో కూడా పోటీ చేస్తామని మజ్లిస్ ఇదివరకే ప్రకటించింది. దాంతో పీర్ డాతో ఓవైసీ సమావేశం ప్రాముఖ్యం సంతరించుకుంది. ఇరువురు ముస్లిం నేతలు ముస్లిం ఓట్లను ఎగరేసుకు పోతే హిందూ ఓట్లను బీజేపీ కొల్లగొడితే తన గతేం కాను అని మమత బెంటెలిత్తిపోతున్నారు. పశ్చిమ బంగలోని 294 స్థానాల్లో సుమారు వంద స్థానాలు వరకు బీజేపీ గెలవవచ్చని వార్తలు వస్తున్న నేపథ్యంలో పీర్ డా డిమాండ్లకు తలోగ్గి నలభయి నాలుగు స్థానాలు వారికి అప్పజెప్పి అధికారం దక్కించుకున్నా తాను వారి చేతిలో కీలుబొమ్మ కాక తప్పదని మమత భయపడుతోంది.

తెలంగాణలో ఓటు బ్యాంకు రాజకీయాలను ప్రోత్సహించి మతోన్మాద శక్తులు రాజకీయ శక్తులుగా పరిణమించడానికి తొలుత కాంగ్రెస్, ఆపై తెదేపా నేతలు కారకులు కాగా, నేటి తెరాస ఆ శక్తులను మరింత బలోపేతం చేసింది. అధికారమే లక్ష్యంగా సాగుతున్న రాజకీయాల్లో భస్మాసురుని పోలిన మతశక్తులను ప్రోత్సహిస్తే వాటిల్లే ముప్పును ప్రాంతీయ పార్టీలు గ్రహించడం లేదు. పశ్చిమ బంగలో మమతను వణికిస్తున్న భస్మాసుర పాఠాలను తెలుగు పాలకులు గ్రహించాలి. మతం అనే భస్మాసుర ముప్పు ముంచుకు రాకముందే వారు జాగ్రత్త పడతారని ఆశిద్దాం!

25 జనవరి 2021, సోమవారం

అసతో మా సద్గమయ తమసో మా జ్యోతిర్గమయ మృత్యోర్మా అమృతంగమయ - బృహదారణ్యకోపనిషత్

ఆర్థికం
సామర్థ్యానికి దీటుగా లేని
విద్యుదుత్పాదన

26లో

సాహిత్యం

నేతాజీ.. భరతజాతి కన్న
మరో శివాజీ

30లో

కథ
ఇలా ఎందరో!

- పి.వి.బి. శ్రీరామమూర్తి

అయోధ్యాకాండ-5

మొదలైన కరసేవ

38లో

'రమణీ'య సభ (మహిళ)	-	14
కొత్తవేషం.. పాత నాటకం (ఆంధ్రప్రదేశ్)	-	16
యూరప్ తప్పటడుగు! (అంతర్జాతీయం)	-	24
నిరంకుశత్వానికి పరాకాష్ట (అంతర్జాతీయం-1)	-	28
'నిరంతర అధ్యయనం అవసరమనేవారు నాన్నగారు'	-	34

ఆ చరిత్రపుటల నిండా హిందూసముద్ర అలల ఘోష	-	40
బాలజాగృతి	-	46
వారఫలాలు	-	48
పదరసం	-	49
అంతంత మాత్రంగానే సంక్రాంతి సినిమాలు	-	50

రాజ్యాంగబద్ధమైన నైతికత సహజంగా వచ్చే లక్షణం కాదు. దానిని అలవరుచుకోవాల్సి అంటారు డాక్టర్ అంబేడ్కర్. రాజ్యాంగాన్ని మనం రక్షించుకుంటే, అది మనను రక్షిస్తుంది అంటారు మరొక మేధావి. ఆధునిక వ్యవస్థకీ, ఆధునిక ప్రపంచంలో నివసిస్తున్నామని చెప్పుకోవడానికీ గీటురాయి వంటి ప్రజాస్వామ్యానికీ మూలస్తంభం ఏ వ్యవస్థకైనా రాజ్యాంగమే. రాజ్యాంగం ఆధునిక ధర్మశాస్త్రం. 1950లో వచ్చిన భారత రాజ్యాంగానికి ఏడు దశాబ్దాల చరిత్ర ఉంది. స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తొలినాళ్లలో స్వరాజ్యోద్యమ స్ఫూర్తి భిన్నత్వంలో ఏకత్వం కలిగిన భారతీయ వ్యవస్థను ఐక్యంగా నిలిపి ఉంచింది. తరువాత... స్వాతంత్ర్యోద్యమ స్ఫూర్తి పలచబడిన చేదు వాస్తవం క్రమంగా వెల్లడవుతున్న తరువాత... ఈ దేశాన్ని ఏకత్రాటి మీద నడిపిన ఘనత మన రాజ్యాంగానికే దక్కుతుంది. ఇది చాలు, భారత రాజ్యాంగం ఎంత గొప్ప పాత్రను నిర్వహించిందో చెప్పడానికి. స్వాతంత్ర్య పోరాట స్ఫూర్తి సన్నగిల్లినా, స్వరాజ్య సమరయోధుల ఆకాంక్ష గెలిచి కరదీపికలా జ్వలిస్తూనే ఉందన్నమాట. డాక్టర్ బాబూ

రాజేంద్రప్రసాద్, డాక్టర్ అంబేడ్కర్ల సారధ్యంలో నెహ్రూ, పటేల్, శ్యామాప్రసాద్ ముఖర్జీ, రాజాజీ, దుర్గాబాయి దేశ్ముఖ్, కేఎం మున్షి, బెనెగల్ శివరావు వంటి ఎందరో మహనీయుల కృషితో భారత రాజ్యాంగం ఆవిర్భవించింది. అయినా ఇంత వైవిధ్యం ఉన్న భారతదేశంలో కొన్ని సవాళ్లు ఎదురుకాక తప్పడం లేదు. అందులో పాలకుల తప్పిదాలు ఉన్నాయి. పార్టీల లోపాలు ఉన్నాయి. విధానాల వైఫల్యం ఉంది. అయినా ఆ సవాళ్లను రాజ్యాంగం ఎదుర్కోగలుగుతున్నది. సామాజిక న్యాయం, రాజకీయ, ఆర్థిక న్యాయాలు అందరికీ అందిస్తున్నది. ఉగ్రవాదానికీ, వేర్పాటువాదానికీ జవాబు ఇవ్వగలుగుతున్నది. ఈ క్రమంలోనే మన రాజ్యాంగం శక్తియుక్తులను ఆవిష్కరిస్తున్నారు. వెలుగునీడలను సమీక్షిస్తున్నారు కేంద్ర హోం శాఖ మాజీ కార్యదర్శి, సీనియర్ ఐఎఎస్ అధికారి, మన తెలుగువారు కె. పద్మనాభయ్య. ఈ గణతంత్ర దినోత్సవం సందర్భంగా పద్మనాభయ్యతో జాగృతి జరిపిన ముఖాముఖి పాఠకుల కోసం.

‘రాజ్యాంగం మీద ప్రజానీకంలో తగినంతగా చర్చ జరగలేదు!’

స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తొలి రెండు మూడు దశాబ్దాలలో ఇంత విశాల దేశం, ఇంత వైవిధ్యం కలిగిన దేశం ఐక్యంగా ఉండడానికీ, ఒకే ఆలోచనా ధోరణితో సాగడానికీ కారణం స్వాతంత్ర్యోద్యమ స్ఫూర్తి అంటారు. తరువాత ఆ ఐక్యతను నిలబెడుతున్నది భారత రాజ్యాంగమని కూడా చెప్పుకుంటాం. ఇంత పెద్ద ప్రజాస్వామ్య దేశంలో ఆ ప్రజాస్వామ్యాన్ని పరిరక్షించడంలో రాజ్యాంగం నిర్వహించిన పాత్ర ఏమిటి?

స్వరాజ్యం సాధించుకున్న తరువాత ఆ తొలి రెండు మూడు దశాబ్దాలలో కనిపించే పెద్ద వాస్తవం అదే. నాడు దేశానికి సుస్థిరతనూ, ఐక్యతనూ ఇచ్చింది అప్పుడు వెల్లివిరిసిన ఆ స్ఫూర్తేనని చెప్పడంలో ఎలాంటి సందేహం లేదు. దానితో పాటు ఇందుకు దోహదం చేసిన ఇతర వాస్తవాలు కూడా ఉన్నాయి. కాంగ్రెస్ పార్టీ మీద, కాంగ్రెస్ పార్టీ నాయకత్వంలో 1996 వరకు సాగిన సంక్షిప్త మీద (జనతా పార్టీ ప్రభుత్వం, వీపీ సింగ్ ప్రభుత్వం ఏర్పడిన కొద్దికాలం మినహా) ప్రజలు పెట్టుకున్న విస్వాసం కూడా

కారణం. ఈ రెండు సందర్భాలలో రెండు తీవ్ర తప్పిదాల కారణంగా కాంగ్రెస్ పార్టీ ఎన్నికలలో ఓడిపోయింది. మొదటిసారి ఓడిన సందర్భం, అత్యవసర పరిస్థితి విధింపు (1975-1977), ఆ కాలంలో జరిగిన అత్యాచారాలు. రెండోసారి ఓటమికి కారణం- బొఫోర్స్ ఒప్పందంలో జరిగిన అవినీతి. కాంగ్రెస్ హయాంలో ప్రజాస్వామ్యం వేళ్లానుకుంది. వయోజన ఓటింగ్ విధానం పటిష్టమైంది. తూర్పు భారతంలోని కొన్ని ప్రాంతాలలో పోలింగ్ బూత్ల ఆక్రమణ వంటి ఘటనలను మినహాయిస్తే దేశంలో చాలావరకు నిష్పాక్షికంగానే ఎన్నికలు జరిగాయి. వివిధ వర్గాలతో, రకరకాల జాతులకు చెందిన పూల గుచ్చం వంటి భారత్లోని భిన్నత్వంలో ఏకత్వానికి ప్రోత్సాహం లభించింది. ప్రజానీకం కూడా ఈ తాత్వికతను స్వాగతించింది. చట్టం ముందు అంతా సమానులే అనే చట్టబద్ధ వ్యవస్థ క్రమంగా బలపడింది. రాజ్యాంగ, చట్టబద్ధ వ్యవస్థలు ఆ సమయంలోనే ఎక్కువగా ఏర్పాటు చేశారు. మొత్తంగా చూస్తే పటిష్టమైన ప్రభుత్వ శాఖలు

కూడా దేశ ఐక్యతను పరిరక్షించడంలో తమవంతు సాయపడినాయి. ఆ విధంగా ఆ కాలంలో దేశ సుస్థిరత, ఐక్యతలను నిలబెట్టడానికి ఉపకరించిన వాటిలో మన రాజ్యాంగం కూడా ఒకటిగా నిలిచింది.

అదే సమయంలో దీనికి విరుద్ధమైన వాస్తవం కనిపిస్తుంది. అది- 352 అధికరణం (అత్యవసర పరిస్థితి ప్రకటన), 356 అధికరణం (అధ్యక్ష పాలన విధింపు) దుర్వినియోగం. ఇందులో రెండో అధికరణం ప్రతిపక్షాలు అధికారంలో ఉన్న రాష్ట్రాలలో ప్రభుత్వాలను రద్దు చేయడానికి ఉపయోగించారు. వాస్తవం ఏమిటంటే, ఎవరో కొద్దిమంది మేధావులను మినహాయితీ, అధిక సంఖ్యాకులకు రాజ్యాంగం, అందులోని నియమ నిబంధనల గురించి తెలియదు. అలాగే రాజ్యాంగం మీద జరగవలసినంతగా జిహారంగ చర్చ కూడా జరగలేదు.

ఈనాడు భారతదేశం ఎదుర్కొంటున్న కొన్ని కొన్ని సామాజిక, రాజకీయ, ఆర్థిక సమస్యలతో తలెత్తిన కొన్ని సంక్షిప్త పరిస్థితులను అదుపు

కె. పద్మనాభయ్య ఐఏఎస్

✧ 370 సవరణతో కశ్మీర్ సమస్యకు శాశ్వత పరిష్కారం

✧ ఆ పదం ఉన్నా, లేకున్నా భారత్ సెక్యూలర్ దేశమే

✧ ఉమ్మడి పౌరస్మృతి అమలుకు సమయం ఆసన్నమైంది

✧ సాగుచట్టాలపై స్టే. నలుగురు సభ్యుల కమిటీ ఏర్పాటు అర్థం చేసుకోలేకపోతున్నా

✧ ఎన్నికల ప్రణాళికలలోని హామీల మీద ప్రవర్తనా నియమావళి కావాలి

✧ ఇతరుల మీద జాతిద్రోహ ముద్ర వేసి చట్టాన్ని చేతుల్లోకి తీసుకోరాదు

చేయడంలో లేదా నిర్మూలించే విషయంలో, ప్రత్యక్ష పరోక్ష వేర్పాటువాదాలకు సమాధానం చెప్పడంలో రాజ్యాంగం ఎలాంటి పాత్రను నిర్వహిస్తున్నది?

వేర్పాటువాద ధోరణులకు సంబంధించి చూస్తే, గణతంత్ర భారతదేశం అవతరించిన సమయంలోనే, అంటే స్వాతంత్ర్యం సాధించుకున్న నాటి నుంచి 60వ దశకం ఆరంభం వరకు కూడా ద్రవిడ వేర్పాటు వాదాన్ని ఎదుర్కొనవలసి వచ్చింది. 1963 నవంబరులో 19వ అధికరణం, దానికి సంబంధించిన ఇతర నియమ నిబంధనలను (16వ రాజ్యాంగ సవరణ) సవరించారు. భారత సమైక్యత, సార్వభౌమత్వాలు పరిరక్షణ కోసం భావ ప్రకటనా స్వేచ్ఛ మీద అంక్షలు విధించడానికి ఉపకరించే ఎలాంటి చట్టమైనా తీసుకువచ్చే అధికారం ఆ సవరణతోనే రాజ్యానికి దఖలు పడింది. ఈ సవరణ తరువాత చట్టసభలకు ఎన్నికైన ప్రతినిధులంతా కూడా దేశ సమైక్యత, సార్వభౌమాధికారాలను నిలబెడతామని ప్రమాణం తీసుకోవడం అనివార్యమైంది. ద్రవిడ ఉద్యమాన్ని నిలువరించడానికి ఇదే

తోడ్పడింది. పంజాబ్ లో ఖలిస్తాన్ ఉద్యమం 1980 నుంచి తారస్థాయికి చేరుకోవడం మొదలయింది. 1983లో రాష్ట్రంలో అత్యవసర పరిస్థితి విధించారు. దశాబ్దకాలం రాష్ట్రం రాష్ట్రపతి పాలనలో ఉంది. ఎలాంటి రాజకీయ జోక్యానికి తావు లేకుండా పటిష్టంగా అమలైన పోలీసు చర్య, గ్రామీణ ప్రాంతాలలో ఉద్యమం మద్దతు కోల్పోవడం, కొన్ని రాజకీయ సర్దుబాట్లు కారణంగాను ఖలిస్తాన్ వేర్పాటు ఉద్యమం అదుపులోకి వచ్చింది. మరొక గట్టి వేర్పాటువాద ఉద్యమం మిజోరంలో జరిగింది. అక్కడ వైమానిక దళాన్ని ఉపయోగించవలసి వచ్చింది. రాజ్యాంగ సవరణ ద్వారా 1986లో మిజో ఒప్పందం చేసుకుని, మిజోరంకు రాష్ట్ర హోదా కల్పించారు. అస్సాం ఉద్యమ నేతలతో 1985లో కేంద్రం ఒప్పందం చేసుకుంది. దానితో కొన్నేళ్ల పాటు రాష్ట్రంలో శాంతి నెలకొంది. అయితే ఆ ఒప్పందం మేరకు అందులోని కొన్ని అంశాలను అమలు చేయకపోవడంతో మళ్లీ అస్సాంలో అశాంతి రగుల్కునడం వేరే విషయం.

ఇక జమ్మూకశ్మీర్ అంశం. ఏడేళ్ల పాటు రాష్ట్రపతి పాలన విధించడం, ఆ కాలమంతా ఉగ్రవాద వ్యతిరేక చర్యలను చేపట్టడం కనపిస్తుంది. కానీ కశ్మీర్ లోని ఉగ్రవాదులకు సరిహద్దు అవతల నుంచి మద్దతు ఉండడం వల్ల ఆ చర్యలు పరిమితంగానే ఉపకరించాయి. తాత్కాలిక ప్రాతిపదిక మీద భారత రాజ్యాంగంలో పొంది పరిచిన నిబంధన (370 అధికరణం) కారణంగా కేంద్రానికి పరిమిత అధికారాలే ఉన్నాయి. దీనితో వేర్పాటువాద, ఉగ్రవాద కార్యకలాపాలను అరికట్టడంలో వైఫల్యం కనిపిస్తుంది. వివిధ ఆర్థిక పథకాలతో కశ్మీర్ ల మనసులు గెలుచుకోవడానికి కేంద్రం యత్నించినప్పటికీ ఈ వైఫల్యం తప్పలేదనిపిస్తుంది. ఆగస్ట్ 2018లో పాత 370 అధికరణాన్ని సవరించి కొత్త 370 అధికరణాన్ని రూపొందించడంతో తన చట్టాలను అమలు చేయడానికి కేంద్రం తీసుకున్న ఆ చర్య సరైన దిశగా పడిన అడుగు. భవిష్యత్తులో జమ్మూ కశ్మీర్ సమస్యకు శాశ్వత పరిష్కారం కనుగొనడానికి కూడా ఈ అడుగు నిశ్చయంగా దోహదం చేస్తుంది.

నక్సలిజం సమస్య పరిష్కారానికి రెండు పార్శ్వాలు ఉండాలి. ఒకటి- చిరకాలంగా అభివృద్ధికి దూరంగా ఉండిపోయి, నక్సలిజం మనుగడ సాగించడానికి ఆస్కారం కల్పిస్తున్న ప్రాంతాలను ముందుగా అభివృద్ధి చేయడం. రెండు- ఈ బెడదను నివారించడానికి పటిష్టమైన పోలీసు చర్య తీసుకోవడం, నక్సల్స్ కు అక్రమ ఆయుధాలు అందే మార్గాలను మూసివేయడం. ఈ రెండు చర్యలు కూడా జోడుగురాల మాదిరిగా పనిచేయాలి. ఇందుకు ప్రభుత్వ ఆమోదం ఉన్నప్పటికీ అమలులో చాలా చిక్కులు ఉన్నాయి. చెట్టు ముందా విత్తు ముందా అన్న చందాన ఉంటుంది. శాంతి లేకుండా తీసుకురావలసిన అభివృద్ధిని తీసుకురావడం సాధ్యం కాదు. ఈ ప్రాంతాల సమగ్రాభివృద్ధి జరిగితే తప్ప ఇక్కడ శాంతి నెలకొనదు. ఇక్కడ పటిష్టమైన రీతిలో స్థానిక, జిల్లా స్థాయి వ్యవస్థల మధ్య అధికార వికేంద్రీకరణ జరగాలి. ఇందులో తెలంగాణ, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రాలలో కొన్ని కొన్ని విజయాలు ఉన్నప్పటికీ ఇంకా సాధించడానికి అవి పోటీ పడవలసిన అవసరం ఉంది.

పీఠికలో పొందుపరిచిన విధంగా పౌరులందరికీ సామాజిక, ఆర్థిక, రాజకీయ న్యాయం అందించడానికి రాజ్యాంగంలో పుష్కలంగా నిబంధనలు ఉన్నాయి. రాజ్యాంగంలోని పదహారవ భాగంలో (330 అధికరణం నుంచి 342 వరకు) షెడ్యూల్డ్ కులాలకు, తెగలకు ప్రత్యేక సదుపాయాలు కల్పించే నిబంధనలు ఉన్నాయి. ఇది రాజ్యాంగం అమలులోకి వచ్చిన కాలం నుంచి ఉన్నదే కూడా. అలాగే 15, 16 అధికరణాలు కూడా. 1951లో రాజ్యాంగంలో చేర్చిన ఈ అధికరణాలతో ఎస్సీ, ఎస్టీ వర్గాల అభ్యున్నతిని, సామాజికంగా, విద్యలో వెనుకబడిన వర్గాలకు ప్రభుత్వోద్యోగాల కల్పనకు ఆస్కారం కల్పిస్తున్నాయి. 2019 సంవత్సరంలో రాజ్యాంగం ద్వారా (103వ రాజ్యాంగ సవరణ

చట్టం) ఆర్థికంగా వెనుకబడిన వర్గాలకు పదిశాతం రిజర్వేషన్ సౌకర్యం అందించారు. 2018 సంవత్సరంలో చేసిన చట్ట సవరణ వెనుకబడిన వర్గాల జాతీయ కమిషన్ కు రాజ్యాంగ హోదాకు అవకాశం ఇచ్చింది. అంటే ఎస్సీ జాతీయ కమిషన్, ఎస్టీ జాతీయ కమిషన్ లకు ఇచ్చినట్లుగానే బీసీ కమిషన్ కు కూడా హోదా ఇచ్చారు. 104 చట్ట సవరణ 2020తో ఎస్సీ, ఎస్టీ రిజర్వేషన్ సౌకర్యం 2030 వరకు పెంచారు. ఈ చర్యలన్నీ ఆ వర్గాల సామాజిక, విద్యా, ఆర్థిక పరిస్థితులను పెంపొందించి, వారి ఆకాంక్షలు నెరవేర్చడానికి చేపట్టినవే.

అభివృద్ధిలో భారీ ప్రాంతీయ వ్యత్యాసాలు, అధికార వికేంద్రీకరణ, ఇప్పుడు బలమైన ఉద్యమం ఏదీ లేకున్నా చిన్న రాష్ట్రాల ఏర్పాటు చేయాలన్న రాజకీయ అభిలాష కూడా ఉన్నాయి. స్వాతంత్ర్యం సాధించుకున్న అనతి కాలంలోనే జరిగిన రాష్ట్రాల పునర్ వ్యవస్థీకరణ, తరువాత జరిగిన ఈశాన్య రాష్ట్రాల పునర్ వ్యవస్థీకరణ, గోవా, సిక్కిం వంటి రాష్ట్రాల ఏర్పాటు అలాంటి రాజకీయ అభిలాషలు నెరవేరినట్లు చెప్పడానికి ఉదాహరణలుగా నిలుస్తున్నాయి. రాజ్యాంగ సవరణతో చేపట్టి ఎంతో సరళంగా పూర్తయిన చత్తీస్ గఢ్, ఉత్తరాఖండ్, జార్ఖండ్ రాష్ట్రాల ఏర్పాటు ప్రక్రియ మన రాజకీయ విజ్ఞతకీ, రాజ్యాంగ నిబంధనల అమలుకు ఉదాహరణలుగా చెప్పుకోవచ్చు. అయితే అవే రాజ్యాంగ నిబంధనలతోనే అయినా ఇందుకు కొంచెం భిన్నంగా ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్ రెండు రాష్ట్రాలుయింది. అయితే తాత్కాలికంగా కొంత చేదును మిగిల్చింది.

భారత రాజ్యాంగం సమున్నతమైనదే. కానీ కాలక్రమేణా రాజ్యాంగ సుస్థిరత, అమలులో చిత్తశుద్ధి లోపించడం గురించి ఆదిలోనే డాక్టర్ అంబేద్కర్ వంటివారు ఊహించిన మాట నిజం. నాటి రాజ్యాంగకర్తలు ఊహించినదే ఇప్పుడు భారతీయులు చూస్తున్నారని అనుకోవచ్చా?

ఇప్పటిదాకా చెప్పుకున్న ఉదాహరణలను బట్టి అధికారంలో ఉన్న ప్రభుత్వం రాజ్యాంగం అమలును వివిధంగా చేస్తుందన్నది చాలా ముఖ్యమైన విషయమని అర్థమవుతోంది. డా. బాబాసాహెబ్ అంబేద్కర్ కూడా ఇదే విషయాన్ని చెప్పారు. రాజ్యాంగ నిబంధనలు ఎంత వివరణాత్మకంగా ఉన్నాయన్నది కాక ఆ నిబంధనలను ప్రభుత్వాలు ఎంత సక్రమంగా అమలు చేస్తున్నాయన్నదానిపైనే దేశాభివృద్ధి ఆధారపడి ఉంటుందని ఆయన అన్నారు. రాజ్యాంగాన్ని అమలుపరచే వారి నైతికత, ఉద్దేశాలు, చిత్తశుద్ధి పైనే ఆ అమలు ఆధారపడి ఉంటుంది. కేవలం రాజకీయ అధికారాన్ని నిలబెట్టుకునేందుకు గతంలో అన్యాయంగా అత్యవసర పరిస్థితిని విధించడానికి కొందరు ఇదే రాజ్యాంగాన్ని ఉపయోగించుకోవడం చూశాం. ఇలాంటి రాజ్యాంగ దుర్వినియోగం గతంలోనూ జరిగింది, భవిష్యత్తులో కూడా జరిగే అవకాశం ఉంటుంది. ఎన్ని నిబంధనలు ఉన్నా, నివారణ చర్యలు తీసుకున్నా రాజకీయాల్లో నైతిక స్థాయిని బట్టే ఆ దుర్వినియోగాన్ని అరికట్టగలమా, లేదా అన్నది నిర్ధారణ అవుతుంది. పౌరులు ఎల్లప్పుడూ అప్రమత్తంగా ఉండడమే దీనికి ఏకైక మార్గం. రాజ్యాంగ సంస్థల అధిపతులను, సభ్యులను ఎన్నుకోవడంలో అత్యంత జాగ్రత్తగా ఉండాల్సిన అవసరం ఉంది. అలాగే ఆ సంస్థల పనిలో అనవసర జోక్యం కల్పించుకోకుండా ఉండాలి. వివిధ ప్రభుత్వాల హయాంలో ఇలా అనవసరంగా జోక్యం చేసుకున్న సందర్భాలు అనేకం ఉన్నాయి. అయితే ఆ జోక్యం మోతాదు మారుతూ ఉంటుంది.

మారుతున్న ఆకాంక్షలు, పెరుగుతున్న అవసరాల వంటి వాటి కారణంగా తలెత్తుతున్న సమస్యలను రాజ్యాంగం పరిష్కరిస్తున్న తీరు ఎలా ఉంది? ఉదా. నిరుద్యోగం, అస్తిత్వవాదం బలపడిన తరువాత పరిస్థితులను రాజ్యాంగం ఏ విధంగా పరిగణిస్తున్నది?

1976 సవరణ ప్రకారం రాజ్యాంగంలో చేరిన సెక్యులరిజం అన్న పదాన్ని తొలగించాలని డాక్టర్ సుబ్రమణియన్ స్వామి కోర్టును ఆశ్రయించారు. ఇలాంటి అంశాలు చర్చకు రావడం వెనుక ఎలాంటి వాస్తవాలు ఉన్నాయని అనుకోవచ్చు?

రాజ్యాంగపు పీఠికలో ఉన్న 'సర్వసత్తాక ప్రజాస్వామ్య రిపబ్లిక్' అనే మాటలకు 1976లో 'సోషలిస్ట్, సెక్యులర్' అనే రెండు మాటలు జోడించారు. ఈ 'సెక్యులర్' అనే పదం వాటి రాజ్యాంగాల్లో లేకపోయినా అనేక దేశాలు 'సెక్యులర్ దేశాలుగా'నే పేరు పడ్డాయి, అలాగే చలామణి అవుతున్నాయి. భారత్ లో అమలువుతున్న 'సెక్యులరిజానికి' ఇతర దేశాల్లో, ముఖ్యంగా యూరప్, ఆమెరికాల్లో 'సెక్యులరిజానికి' తేడా ఉంది. పాశ్చాత్య దేశాల్లో సెక్యులరిజం అంటే రాజ్యం, మతం వేరువేరు అని ప్రకటించడం, చెప్పడం. ఒకప్పుడు చర్చి రాజ్య వ్యవహారాల్లో జోక్యం చేసుకుంటున్నప్పుడు ఈ భావన ప్రచారంలోకి వచ్చింది. భారత్ లో సెక్యులరిజం అంటే రాజ్యం, మతం వేరు అనే భావన కాదు. రాజ్యం దృష్టిలో అన్ని మతాలు సమానం (సర్వధర్మ సమభావన) అని అర్థం. అంటే రాజ్యం మతం ఆధారంగా ఎవరిపట్ల వివక్ష చూపదు అని అర్థం.

రాజ్యాంగ పీఠికలో, లేదా ఇంకెక్కడైనా కూడా 'సెక్యులర్' అనే పదం ఉన్నా, లేకపోయినా సరే, భారత్ సెక్యులర్ దేశమేనని నా అభిప్రాయం. అయినా 1976 నుంచి ఇది రాజ్యాంగంలో ఉంది కాబట్టి ఇప్పుడు ఆ పదాన్ని తొలగించాలనుకోవడం వల్ల అనవసరమైన వివాదామే తప్ప ఉపయోగం లేదు. రాజ్యాంగంలోని ఆదేశిక సూత్రాల్లో నిర్దేశించిన ఉమ్మడి పౌరస్మృతిని అమలు చేయాలన్నది నా అభిప్రాయం. అందుకు సమయం కూడా ఆసన్నమయింది.

ఆహార హక్కు, విద్యాహక్కు, వైద్య హక్కు, పని హక్కు, శుభ్రమైన గాలి, నీరు పొందే హక్కులను రాజ్యాంగం ప్రతి పౌరుడికి కలిగించింది. రాజ్యం వీటిని పౌరులకు అందించాలని నిర్దేశించింది. ఈ సదుపాయాలు కల్పించేందుకు సమయోచితంగా, ప్రభావవంతమైన చట్టాలు కూడా అమలయ్యాయి. విద్యాహక్కు చట్టం(2010), ఆహార భద్రత చట్టం(2013), జాతీయ గ్రామీణ ఉపాధి హామీ చట్టం(2005), అసంఘటిత రంగ కార్మికుల సామాజిక భద్రత చట్టం(2008) వంటివి ఇలాంటి చట్టాలే. అలాగే 2011లో నగర ప్రాంతాల్లో ఉపాధి విస్తరణ, హామీ చట్టం వంటివి కూడా అమలులోకి వచ్చాయి.

పని హక్కు, విద్యాహక్కు నిరుద్యోగులకు ప్రభుత్వ సహకార హక్కు, వృద్ధాప్యంలో, అనారోగ్యంలో సహాయం పొందే హక్కు మొదలైనవాటిని 41 అధికరణ కల్పిస్తోంది. పదేళ్ల కాలంలో ఈ హక్కులను తీర్చడానికి అనేక ప్రభుత్వ పథకాలు అమలయ్యాయి.

వ్యవసాయ, పారిశ్రామిక లేదా ఇతర రంగాలకు చెందిన పనివారికి జీతాలు, మెరుగైన జీవన స్థాయి, సామాజిక, సాంస్కృతిక అవకాశాల వంటి హక్కులు 43 అధికరణ కల్పిస్తోంది. అధికరణలు 41,43లు ఆదేశికసూత్రాల్లో భాగమైనా, అవి దేశ పరిపాలనలో ప్రాథమికమైనవి. చట్టాలు చేసేప్పుడు రాజ్యం వీటిని కూడా దృష్టిలో పెట్టుకోవాల్సిందే.

నక్కట్లరీ, ఈశాన్య భారతంలో వేర్పాటువాదం నేపథ్యంలో మానవ హక్కులకు నిర్వచనాలు మారిపోయాయి. అసలు దాదాపు యాభయ్ ఏళ్లుగా నలుగురున్న ఆ సమస్యల విషయంలో, వాటి తాత్వికతతో రూపుదిద్దుకుంటున్న హక్కులను భారత రాజ్యాంగం ఎలా చూస్తుంది?

ఈశాన్య ప్రాంతంలో అనేక తీవ్రవాద, వేర్పాటువాద సంస్థలు పుట్టుకురావడానికి కారణం కేంద్ర ప్రభుత్వం తమను పట్టించుకోవడంలేదన్న ఆవేదనతో ఆ ప్రాంత ప్రజలు తీవ్ర అసంతృప్తికి గురికావడమే. నిజానికి ఇటీవలి కాలం వరకు కేంద్ర ప్రభుత్వంగాని, ఇతర రాష్ట్రాలుగాని అలాంటి ప్రాంతాలను ఏమాత్రం పట్టించుకోలేదన్నది నిజం. దట్టమైన అడవులు, పర్వతాలతో నిండి తక్కువ జనాభాతో దూరంగా ఉండే ఈశాన్య ప్రాంతాన్ని చికెన్ నెక్ అనే సన్నని భూభాగం పశ్చిమ బెంగాల్, అస్సాంలతో కలుపుతోంది. ఈ ఏడు రాష్ట్రాల్లో అక్రమ ఆయుధ వ్యాపారం జోరుగా సాగుతోంది. ఇక్కడ ఉన్నది ప్రధానంగా శాంతిభద్రతల సమస్య అని భావించే కేంద్ర ప్రభుత్వం పెద్ద సంఖ్యలో సాయుధ బలగాలను మోహరించింది. ఈ బలగాలు కూడా సాయుధ బలగాల (ప్రత్యేక అధికారాల) చట్టం, 1958 కింద పనిచేస్తాయి. వేర్పాటువాదులు, సాయుధ బలగాల మధ్య ఘర్షణల వల్ల మానవ

హక్కుల ఉల్లంఘన వంటి ఆరోపణలు, విమర్శలు వస్తుంటాయి. కొన్ని స్వచ్ఛంద సంస్థలు ఈ ఆరోపణలు ఏకంగా అంతర్జాతీయ వేదికలనే ఎంచుకుంటూ ఉంటాయి.

జీవితం, స్వేచ్ఛ, సమానత్వం, వ్యక్తిగత గౌరవం వంటి రాజ్యాంగం హామీ ఇచ్చిన వాటిని మానవ హక్కులు అంటున్నారు. కాబట్టి పౌరులతోపాటు తీవ్రవాదానికి పాల్పడుతున్నవారి మానవహక్కులను కూడా పరిరక్షించవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వంపై పడింది. అయితే 'మానవహక్కుల పరిరక్షణ చట్టం' (1993) ప్రకారం జాతీయ/రాష్ట్ర మానవహక్కుల కమిషన్లు ప్రభుత్వోద్యోగుల ద్వారా జరిగిన

మానవహక్కుల ఉల్లంఘనను మాత్రమే విచారిస్తాయి. అందువల్ల తీవ్రవాదులు /బ్రెదీలు పాల్పడే మానవ హక్కుల ఉల్లంఘనను విచారించడానికి ప్రత్యేక వ్యవస్థను ఏర్పాటుచేశారు. దీని మూలంగా నమతాల్యం దెబ్బతింది. అయితే తీవ్రవాద కార్యకలాపాల్లో జరిగే మానవహక్కుల ఉల్లంఘనను పరిశీలించి తగిన నివారణ చర్యలు సూచించడానికి జాతీయ/రాష్ట్ర మానవహక్కుల కమిషన్ లకు చట్టం వీలు కల్పించింది. కానీ ఈ కమిషన్ లకు తీవ్రవాదుల పైన, తీవ్రవాద కార్యకలాపాలపై నివారణ మీద ఎలాంటి నియంత్రణ లేని కారణంగా అవి మానవ హక్కుల ఉల్లంఘనను అడ్డుకోలేకపోతున్నాయి.

**OPEN A SAVINGS ACCOUNT
INSTANTLY ANYTIME - ANYWHERE.
ENJOY THE BENEFITS
EVERY TIME - EVERYWHERE.**

Open an Insta Savings Account on YONO instantly with simple steps.

Key benefits:

- Open account in 4 mins.
- Paperless process
- No need to visit branch
- OTP-based authentication
- Instant activation
- 24x7 banking access

Lifestyle & banking, dono.

yono SBI

Download & Register now | sbi.yono.sbi

నక్కలైట్లు, ఇతర తీవ్రవాదులతో వ్యవహరించేటప్పుడు పోలీసులు కూడా ఇలాంటి పరిమితులు, అవరోధాలు ఎదుర్కొంటున్నారు. ఈ సమస్యకు తగిన పరిష్కారం కనుగొనాలి.

ప్రాంతీయ పార్టీలు బలపడడం, చతికిల పడడం రెండూ జరుగుతున్నాయి. అవి బలంగా ఉన్న సమయంలో కేంద్రంలో ఉన్న పార్టీని బట్టి ఫెడరల్ వ్యవస్థకు కొన్ని సవాళ్లు విసురుతున్నాయి. ఫెడరల్ వ్యవస్థ రక్షణలో రాజ్యాంగం నిర్వహించిన పాత్ర ఏమిటి?

జనాభాపరంగా చూస్తే, ప్రపంచంలోనే రెండవ పెద్ద దేశం భారత్. విస్తీర్ణపరంగా చూస్తే 7వ పెద్ద దేశం. మనదేశంలో ఎంతో వైవిధ్యం ఉంది. ప్రకృతి వనరుల లభ్యత, జనాభా, అభివృద్ధి, భాషా సంస్కృతులు వంటి ప్రతి అంశంలోనూ ఒక ప్రాంతానికి మరొక ప్రాంతానికి మధ్య ఎందులోనూ సారూప్యత ఉండదు. ప్రాంతాల మధ్య అసమానతలు, తేడాలు కొట్టొచ్చినట్లు కనపడతాయి. పాలనాపరంగా ఆలోచించినప్పుడు అలాంటి పరిస్థితులలో ఒక ఫెడరేషన్ తరహా వ్యవస్థలోనే సుపరిపాలనను అందించటం సాధ్యమవుతుంది. భారత రాజ్యాంగాన్ని ఒక బలమైన కేంద్రంతో ఉన్న ఫెడరేషన్గా అనేకమంది అభివర్ణిస్తుంటారు. ఫెడరల్ రాజ్యాంగం మనుగడను రక్షించటానికి రాజ్యాంగంలో అనేక నిబంధనలు ఉన్నాయి. ప్రతిస్థాయిలోనూ ఉన్న ప్రభుత్వాలు ఏయే అంశాలపై చట్టాలు చేసే అధికారాలు కలిగి ఉన్నాయో స్పష్టంగా చెప్పారు. రాజ్యాంగంలో 11వ భాగంలో కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల సంబంధాలను నిర్వచించారు. రాష్ట్రాలకు ఏయే సందర్భాలలో కేంద్రం ఆదేశాలు ఇవ్వవచ్చు, ఎలాంటి సందర్భాలు తలెత్తినప్పుడు రాష్ట్రపతి పాలన విధించవచ్చు వంటి అంశాలను స్పష్టంగా

నిర్వచించారు. ఒక అంతర్జాత్య కొన్నింటిని కూడా ఏర్పాటు చేశారు. అయితే ఈ కొన్నింటిని తరుచుగా సమావేశపర్చటం లేదు. పదేళ్ల తర్వాత 2016లో ఈ సమావేశం తిరిగి జరిగింది. చివరిసారిగా నవంబర్ 2017లో ఈ సమావేశాన్ని జరిపారు. 1983లో సర్కారియా కమిషన్, 2007లో పూంఛీ కమిషన్ కేంద్ర-రాష్ట్ర సంబంధాలను మెరుగు పర్చటానికి విలువైన అనేక సూచనలు చేశాయి. ఆ సిఫారసులలో అనేకం ఇంకా అమలుకు నోచుకోలేదు. ప్రతి ఐదేళ్లకొకసారి ఒక పైనాన్స్ కమిషన్ నియమించే ఏర్పాటు రాజ్యాంగం చేసింది. వన్నుల రాబడిలో కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు వాటాను నిర్ధారించే తీరు తెన్నులను ఈ కమిషన్ ప్రతి ఐదు సంవత్సరాల కొకసారి సమీక్షించి, తగిన సిఫారసులు చేస్తుంది.

అయితే కొన్ని అంశాలకు సంబంధించి, కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వ సంబంధాలు అప్పుడప్పుడు దెబ్బ తింటున్నాయి. గవర్నర్ల నియామకం, రాష్ట్రపతి పాలన విధింపు, వన్నుల రాబడిలో వాటాల నిర్ణయం, నిధుల పంపిణీ వంటి అంశాలకు సంబంధించి వివాదాలు తలెత్తుతున్నాయి. రాష్ట్రాల అధికార పరిధిలోని అంశాలపై- వ్యవసాయం, ఆరోగ్యం, భూములకు సంబంధించి- కేంద్రం చట్టాలు చేస్తున్నదని, తమ అధికార పరిధిలోకి కేంద్రం తరుచుగా జోక్యం చేసుకుంటున్నదని రాష్ట్రాలు అంటున్నాయి. కనుక సహకార ఫెడరల్ స్ఫూర్తిని ఆచరణలో చూపించటం చాలా అవసరం. అలాగే అంతర్జాత్య కొన్నింటిని తరచుగా సమావేశపరచి, వివాదాలను పరిష్కరించుకోవటం కూడా అవసరం.

దేశంలోని వైవిధ్యాన్ని, ప్రాంతీయ ఆకాంక్షలను దృష్టిలో పెట్టుకొని ఆలోచించినప్పుడు, ప్రాంతీయ పార్టీలకు కీలకమైన పాత్ర ఉంది. రాష్ట్రాలకు పన్నులు విధించే అధికారం ఉన్నప్పటికీ, వన్నుల రాబడిలో

అధిక శాతం కేంద్రం విధించే పన్నుల ద్వారానే దేశానికి లభిస్తున్నది. అందువల్ల ఆర్థిక వనరుల మీద కేంద్రంలో అధికారంలో ఉన్న రాజకీయ పక్షంతో స్నేహసంబంధాలు నెరవేటానికి కొన్ని ప్రాంతీయ పార్టీలు పోటీ వడుతుంటాయి. కేంద్రంతో సత్సంబంధాలు నెరవేటం ద్వారా తమ ప్రాంతాలకు కావలసిన నిధులను తేలికగా పొందవచ్చున్నదే ప్రాంతీయ పార్టీల ఆశ. కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల మధ్య, ఆ ప్రభుత్వాలను నడిపే పాలకపక్షాల మధ్య సత్సంబంధాలు, వరస్పర గౌరవం, సహకారం దేశంలో ప్రజాస్వామ్యం ఆరోగ్యకరంగా పరిధివిస్తానని అవసరం.

అంతర్జాతీయ పరిణామాలు భారత్ మీద పడుతున్నాయి. కొత్త నినాదాలు వస్తున్నాయి. జాతీయ భావాలకు, జాతీయ భావాల పట్ల వ్యతిరేకతకు మధ్య విభజన నానాటికీ బలపడు తున్నది. అధికార పార్టీని ఇరుకున పెట్టడానికి ఇరుగు పొరుగు దేశాల ధోరణులను సమర్థించే విధంగా వ్యాఖ్యలు చేయడం కనిపిస్తున్నది. న్యాయమూర్తుల మీద, కోర్టుల మీద విమర్శలు వస్తున్నాయి. మీడియా కూడా భారీగా అవకీర్తిని మూటగట్టుకుంటున్నది. కొన్ని పార్టీల నాయకుల సొంత అజెండాలే ఆయా పార్టీల సిద్ధాంతాలవుతున్నాయి. ప్రజాధనంతో రేపటి ఎన్నికలలో ఓట్లు సంపాదించి పెట్టే జనాకర్షక పథకాలు అమలువుతున్నాయి. 'రాజ్యాంగం కుప్పకూలుతోంది' అన్న మాట పలు సందర్భాలలో వినిపిస్తున్నది కూడా. ఈ వివత్సర పరిస్థితిని ఎదుర్కొనే శక్తి ఇప్పుడు రాజ్యాంగానికి ఉందని భావించగలమా?

దేశభక్తిగాని, జాతీయత కాని మన చొక్కా మీద పెట్టుకొనే చిహ్నం వంటిది కాదు. నినాదాలతో ఎవరినీ దేశభక్తుడిగా గాని, జాతీయవాదిగా గాని

కేంద్రం తెచ్చిన మూడు వ్యవసాయ చట్టాలకు వ్యతిరేకంగా కొందరు రైతులు చేస్తున్న ఆందోళన, కేంద్రం, రైతులు కూడా వెనక్కి తగ్గకపోవడం, సుప్రీంకోర్టు జోక్యం - ఈ పరిణామాలతో న్యాయ, శాసన వ్యవస్థల మధ్య ఘర్షణ జరిగే అవకాశం ఉందా?

దేశ అత్యున్నత న్యాయస్థానం పట్ల నాకు ఎనలేని గౌరవం ఉంది. వ్యాజ్యాల పరిష్కార దిశగా దానికి ఉన్న స్వేచ్ఛనూ నేను గౌరవిస్తాను. అయితే మూడు సాగు చట్టాల వివాద పరిష్కార కోసం సాగు చట్టాల అమలు నిలిపి వేస్తూ ఉత్తర్వులు ఇవ్వటాన్ని, నలుగురు నిపుణులతో ఒక సంఘాన్ని ఏర్పాటు చేయటాన్ని నేను అర్థం చేసుకోలేకపోతున్నాను. న్యాయస్థానం లక్ష్యం ఉదాత్తమైనప్పటికీ, న్యాయస్థానం తీసుకొన్న నిర్ణయాన్ని స్వాగతించలేకపోతున్నాను. రైతులు కాని, ప్రభుత్వం కాని సంప్రదింపుల కోసం నిపుణుల కమిటీని నియమించమని అడగలేదు. ఇది కార్యనిర్వాహక వ్యవస్థ ప్రభుత్వానికి చెందిన చట్టం పరిధిలోని అంశంలో న్యాయస్థానం జోక్యం చేసుకోవటమేనని నేను అభిప్రాయపడుతున్నాను.

అంతకుమించి న్యాయస్థానం ఇచ్చిన ఉత్తర్వును తప్పుపట్టలేం. గతంలో కూడా అయోధ్య కేసులో సర్వోన్నత న్యాయస్థానం రాజీ పరిష్కారం కోసం ఒక కమిటీని నియమించింది. అప్పుడు ఎవ్వరూ దానికి అభ్యంతరం చెప్పలేదు. ఇప్పుడు కూడా న్యాయస్థానాన్ని విమర్శించే అధికారం ఎవరికీ లేదు. ఇదొక ప్రత్యేక పరిస్థితి. అయినప్పటికీ ప్రభుత్వానికి, న్యాయ వ్యవస్థకు మధ్య ఉన్న సంబంధాలను ఈ ఉత్తర్వు చెడగొడుతుందని నేను అనుకోవటం లేదు. గతంలో కూడా అనేక ప్రాథమిక అంశాలపై న్యాయస్థానం, ప్రభుత్వం విభేదించిన సందర్భాలు ఉన్నాయి. రాజ్యాంగ ప్రాథమిక స్వరూపంపై ఇచ్చిన తీర్పు, ఇటీవల కాలంలో జాతీయ న్యాయ నియామకాల కమిషన్ ఏర్పాటుపై ఇచ్చిన తీర్పు రెండు ఉదాహరణలు మాత్రమే. అయితే వాటి వలన కార్యనిర్వాహక వ్యవస్థకూ, న్యాయ వ్యవస్థకూ మధ్య సంబంధాలు ఏమాత్రం క్షీణించలేదు.

ఒకప్పుడు నిష్పాక్షిక వార్తలకు, వ్యాఖ్యలకు పేరెన్నికగన్న మన ప్రతికా రంగం ఇప్పుడు పక్షపాతంతో వ్యవహరిస్తున్నది. లేవీ జర్నలిజం

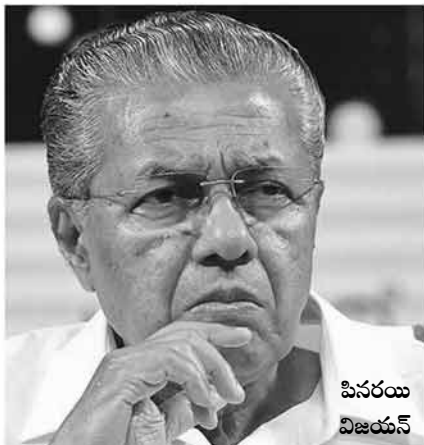
ఒకదాని వెంట మరొకటిగా కొత్త విధానాలను ప్రకటిస్తూ వెళ్ళటం వలన ప్రయోజనం ఉండదు.

చట్టబద్ధమైన పాలన రాజ్యాంగానికి మూలస్థంభం. చట్టబద్ధమైన పాలనకు అందరూ బద్ధులై ఉండాలి. అది ప్రతి పౌరుడి విధి. గొప్ప వాడైనా, లేనివాడైనా పలుకుబడి ఉన్నా లేకున్నా, అధికారంలో ఉన్నా, లేకున్నా, చట్టబద్ధ పాలనకు బద్ధులమై మెలిగినంత కాలమే ప్రజాస్వామ్యం బతికి బట్టకదలుతుంది. లేకుంటే ప్రజాస్వామ్యం కేవలం మాటలకే పరిమితం అవుతుంది.

★

కాంగ్రెస్ పార్టీని వందేళ్లకు పైగా చరిత్ర గల సుదీర్ఘ ప్రస్థానం. 1964లో సీపీఐ నుంచి విడిపోయి కొత్తగా ఆవిర్భవించిన సీపీఎం దాదాపు ఆరు దశాబ్దాల చరిత్ర. ఈ రెండు పార్టీల విధానాలు, సిద్ధాంతాలు వేర్వేరు. తొలి రోజుల్లో కత్తులు దూసుకునేవి. కాంగ్రెస్ తామే ప్రత్యక్షమయమని సీపీఎం ఢంకా బజాయించి చెప్పేది. కాంగ్రెస్ కూడా వామపక్షాలను ముఖ్యంగా సీపీఎంను గట్టి శత్రువుగా భావించేది. కాలక్రమంలో అవసరాన్ని బట్టి, సందర్భాన్ని బట్టి ఈ రెండు పార్టీలు రాజీ పడ్డాయి. దానికి ఏదో ఒక సాకు చూపేవి.

2004లో కాంగ్రెస్ నాయకత్వంలోని యూపీఏ సర్కారుకు సీపీఎం బయటి నుంచి మద్దతు ఇవ్వగా, సీపీఐ నేరుగా సర్కారులోనే చేరిపోయింది. ఇలాంటి అవకాశవాద పొత్తులకు, రాజకీయాలకు రెండు పార్టీలు ఎప్పుడూ సిద్ధమే. రాజకీయ అవసరాన్ని బట్టి విడిపోవడం కూడా కాంగ్రెస్, సీపీఎంలకు అలవాటే. ఉదాహరణకు 2016 పశ్చిమ బెంగాల్ అసెంబ్లీ ఎన్నికల్లో కాంగ్రెస్, సీపీఎం కలిసి పోటీచేశాయి. మళ్లీ 2019 లోక్ సభ ఎన్నికల్లో బెంగాల్లో కత్తులు నూరుకున్నాయి. ఇప్పుడు రెండు పార్టీలు మరోసారి అవకాశవాద రాజకీయాలకు తెరదీశాయి. ఈ ఏడాది ఏప్రిల్, మే నెలల్లో జరగనున్న బెంగాల్ అసెంబ్లీ ఎన్నికల్లో పొత్తుకు సిద్ధమయ్యాయి. ఈ మేరకు ఢిల్లీ స్థాయిలోని రెండు పార్టీల అధిష్టానాలు సైతం పచ్చజెండా ఊపాయి. అదే సమయంలో కేరళ అసెంబ్లీ ఎన్నికల్లో రెండు పార్టీలు కత్తులు దూయనుండటం అవకాశవాద రాజకీయాలకు నిలువెత్త నిదర్శనం. అంటే ఏక కాలంలో ఒక రాష్ట్రంలో పోరాడే పార్టీలు, మరో రాష్ట్రంలో కలిసి ప్రయాణించడం వాటి ద్వంద్వ వైఖరిని ఎండగడుతోంది. దీనికి ఆయా పార్టీలు ఎంత సుదీర్ఘ వివరణలు ఇచ్చినప్పటికీ ప్రజలను నమ్మించడం అసాధ్యం. ప్రజలను పక్కనపెడితే క్షేత్రస్థాయిలోని ఆయా పార్టీల శ్రేణులకు కూడా ఈ నిర్ణయం మింగుడుపడటం లేదు. అక్కడక్కడా నిరసన స్ఫూరాలు వినిపిస్తున్నప్పటికీ, పైకి మాత్రం పార్టీల నిర్ణయాన్ని గౌరవిస్తామన్న ప్రకటనలు వెలువడుతున్నాయి. కాస్త

పినరయి విజయన్

లోతుగా విశ్లేషిస్తే హస్తం, సీపీఎం చిత్తశుద్ధి ఏమిటో తెలుస్తుంది.

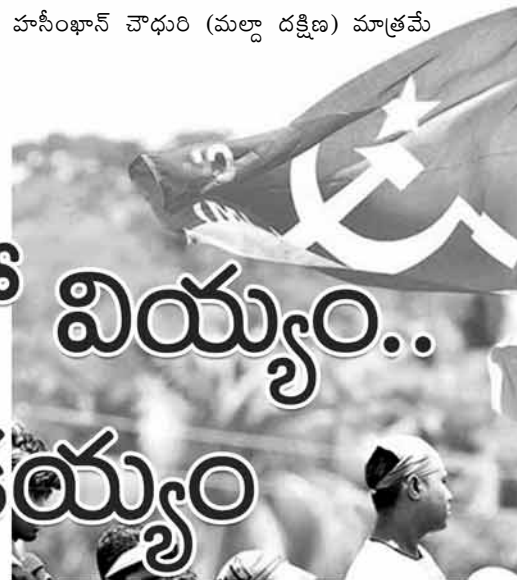
ఈ ఏడాది ఏప్రిల్, మే నెలల్లో తమిళనాడు, పుదుచ్చేరి, పశ్చిమబెంగాల్, కేరళ, అసోం అసెంబ్లీ ఎన్నికలు జరగనున్నాయి. ఈ అయిదంటిలో అందరి చూపు పెద్ద రాష్ట్రమైన పశ్చిమ బెంగాల్ పైనే ఉంది. 294 అసెంబ్లీ, 42 పార్లమెంటు సీట్లతో బెంగాల్

బెంగాల్లో వియ్యం.. కేరళలో కయ్యం

ఎన్నికయ్యారు. ఇది ఒకప్పుడు రాష్ట్ర కాంగ్రెస్ రాజకీయాల్లో కీలకపాత్ర పోషించిన, రైల్వేమంత్రిగా పనిచేసిన అబ్దుల్ ఘనీఖాన్ చౌధురి సొంత నియోజకవర్గం. ప్రస్తుత ఎంపీ ఆయన కుమారుడే. బంగ్లాదేశ్ సరిహద్దుల్లో ఉండే ఈ నియోజకవర్గంలో ముస్లింలు ఎక్కువ. బంగ్లాదేశ్ నుంచి వచ్చే అక్రమ ముస్లిం వలసదారులకు ఇది కేంద్రం. 2014 లోక్ సభ ఎన్నికల్లో ఘన విజయం సాధించిన మమతను 2019లో 22కి భాజపా పరిమితం చేసింది. అంతకుముందు పరిమిత బలం గల భాజపా తన బలాన్ని 18 సీట్లకు పెంచుకుంది. దీంతో తాము విడివిడిగా పోటీ చేస్తే ఓట్లు చీలి చతుర్ముఖ పోటీలో ఎక్కడ భాజపా లబ్ధి పొందుతుందోమోసన్న ఆందోళనే సీపీఎం, కాంగ్రెస్ పొత్తుకు అసలు కారణమన్నది రాజకీయ విశ్లేషకుల అభిప్రాయం. ఈ రెండు పార్టీల ప్రధాన ఓటుబ్యాంకు ముస్లింలే కావడం గమనార్హం. అదేవిధంగా పార్లమెంటు ఎన్నికల్లో మాదిరిగా ఒంటరిగా పోటీచేస్తే మనుగడే ఉండదన్న భయం కూడా మరో కారణం.

సీపీఎం, కాంగ్రెస్ అవకాశవాద రాజకీయాలు కొత్తేమీ కాదు. 2016 అసెంబ్లీ ఎన్నికల్లోనూ రెండు పార్టీలు కలిసి పోటీ చేశాయి. నాటి ఎన్నికల్లో టీఎంసీ

పోటీ చేసి దారుణంగా ఓటమిపోయింది. సీపీఎంకు కనీసం ఒక్క స్థానం కూడా రాలేదు. మొత్తం 42 సీట్లకుగాను ఒక్క జాదవ్పూర్ నియోజకవర్గంలోనే ఆ పార్టీకి డిపాజిట్ లభించింది. మిగిలిన 41 సీట్లలో దారుణమైన పరాభవాన్ని చవి చూసింది. జాదవ్పూర్ ఒకప్పుటి సీపీఎం అగ్రనేత, యూపీఏ హయాంలో లోక్ సభ స్పీకర్ గా పనిచేసిన సోమనాథ్ చటర్జీ సొంత నియోజకవర్గం. ఇక కాంగ్రెస్ రెండు సీట్లతో సరి పెట్టుకుంది. ప్రస్తుత ఆ పార్టీ లోక్ సభా పక్షనేత అధీర్ రంజన్ చౌధురి (మెదినీపూర్), అబుల్ హసీంఖాన్ చౌధురి (మల్దా దక్షిణ) మాత్రమే

211, కాంగ్రెస్ 46, సీపీఎం 26 సీట్లు సాధించాయి. అప్పుడు కూడా మమతను గద్దెదించడమే తమ లక్ష్యమని ప్రకటించాయి. ఇప్పుడు కూడా పైకి అదే విషయం చెబుతున్నప్పటికీ అసలు ఉద్దేశం భాజపాను అడ్డుకోవడం. ఆ పార్టీని ఏ రకంగా అయినా అధికారానికి దూరంగా ఉంచడం. రేపటి ఎన్నికల్లో ఒకవేళ మమతా బెనర్జీకి సీట్లు తగ్గితే ఈ రెండు పార్టీలు మద్దతు ఇవ్వవని అనుకోలేం. ఒకప్పుడు కాంగ్రెస్ వాది అయిన మమతకు మద్దతు ఇవ్వడానికి కాంగ్రెస్ సహజంగానే ముందుకు వస్తుంది. ఇక భాజపాను అడ్డుకునే పేరుతో మమతకు బయటి

అడ్డుకోవడం అసాధ్యం. కాంగ్రెస్, సీపీఎం, మమత పాలనను చూసిన బెంగాలీయులు సరేంద్రమోదీ నాయకత్వంలోని కమలం పార్టీకి ఈసారి మద్దతు ఇస్తారని రాజకీయ విశ్లేషకులు అంచనా వేస్తున్నారు. ఈ మూడు పార్టీల అవినీతి పాలనతో ప్రజలు విసిగిపోయారు. పరిశుద్ధులమని చెప్పుకునే సీపీఎం పాలనలోనూ బెంగాల్ ల్యాండ్ కుంభకోణం వెలుగు చూసిన విషయం విదితమే. నాటి ముఖ్యమంత్రి జ్యోతిబసు కుమారుడు చందన్ బసు దీనికి సూత్రధారన్న ఆరోపణలు అప్పట్లో వచ్చాయి. అందువల్ల కాంగ్రెస్, సీపీఎం, టీఎంసీలకు బదులు ఈసారి భాజపాకు అవకాశాలు ఉన్నాయన్న రాజకీయ పరిశీలకుల అంచనాను తోసిపుచ్చలేం.

బెంగాల్లో కలసి పనిచేస్తున్న కాంగ్రెస్, సీపీఎం

సాధించింది. మొత్తం 20 సీట్లకు గాను కాంగ్రెస్, దాని మిత్రపక్షం ఐయూఎంఎల్ (ఇండియన్ యూనియన్ ఆఫ్ ముస్లింలీగ్) 19 సీట్లలో విజయధంకా మోగించాయి. స్వయంగా పార్టీ అగ్రనేత రాహుల్ గాంధీ వయనాడ్ నుంచి గెలుపొందారు. సీపీఎం ఒక్క అలప్పుజ స్థానాన్ని మాత్రమే కైవసం చేసుకోగలిగింది. ఈ నేపథ్యంలో సహజంగానే సీపీఎంలో దైన్యం నెలకొంది. కాంగ్రెస్ లో ధీమా ఏర్పడింది. అయితే ఇటీవల జరిగిన స్థానిక ఎన్నికల ఫలితాలతో పరిస్థితి పూర్తిగా మారిపోయింది. ఈ ఎన్నికల్లో ముఖ్యమంత్రి పినరయి నాయకత్వంలోని వామపక్ష ప్రజాతంత్ర కూటమి (ఎల్ డీఎఫ్ - లెఫ్ట్ డెమోక్రటిక్ ఫ్రంట్) మంచి మెజారిటీ సాధించడంతో కాంగ్రెస్ శ్రేణులు నిరాశతో ఉన్నాయి. అంతర్గత

బెంగాల్లో కలసి పనిచేస్తున్న కాంగ్రెస్, సీపీఎం దక్షిణాది రాష్ట్రమైన కేరళలో కత్తులు దూస్తుండటం విశేషం. ఇక్కడ సీపీఎం అధికారంలో ఉండగా కాంగ్రెస్ విపక్ష పాత్ర పోషిస్తోంది. ఈ వైరుధ్యాలపై రెండు పార్టీలు ఇస్తున్న వివరణలు వాటి దివాలాకోరు తనాన్ని బట్టబయలు చేస్తున్నాయి. బెంగాల్లో మతతత్వ శక్తులను కట్టడి చేసేందుకు లౌకిక, ప్రజాస్వామ్యశక్తులు ఏకం కావాల్సిన అవసరం ఉందని, అందుకే అనివార్యంగా కనీస ఉమ్మడి కార్యక్రమం ప్రాతిపదికన పని చేస్తున్నామన్న ఆ రాష్ట్ర కాంగ్రెస్, సీపీఎం నాయకుల వాదనలో ఏ మాత్రం హేతుబద్ధత కనపడటం లేదు. అదే సమయంలో కేరళలో ఎందుకు పోరాడుతున్నారన్న ప్రశ్నకు సమాధానం లేదు.

నుంచి లేదా షరతులతో మద్దతు ఇవ్వడానికి కూడా సీపీఎం వెనుకాడబోదు. టీఎంసీకి మద్దతు ఇవ్వాలని ఆ పార్టీకి చెందిన డమ్ డమ్ ఎంపీ సౌగత్ రాయ్ ఇప్పటికే ఆ రెండు పార్టీలను కోరారు. భాజపాను అడ్డుకునే పేరుతో కాంగ్రెస్, సీపీఎం ఎలాంటి సంకోచం లేకుండా వాస్తవాలకు వక్రభాష్యాలు చెప్పగలవు. మసి పూసి మారేడు కాయ చేయగలవు. ఇది వాటికి వెన్నతో పెట్టిన విద్య. పార్టీల వైఖరులు ఎలా ఉన్నప్పటికీ రేపటి ఎన్నికల్లో భాజపా విజయాన్ని

దక్షిణాది రాష్ట్రమైన కేరళలో కత్తులు దూస్తుండటం విశేషం. ఇక్కడ సీపీఎం అధికారంలో ఉండగా కాంగ్రెస్ విపక్ష పాత్ర పోషిస్తోంది. ఈ వైరుధ్యాలపై రెండు పార్టీలు ఇస్తున్న వివరణలు వాటి దివాలాకోరుతనాన్ని బట్టబయలు చేస్తున్నాయి. బెంగాల్లో మతతత్వ శక్తులను కట్టడి చేసేందుకు లౌకిక, ప్రజాస్వామ్యశక్తులు ఏకం కావాల్సిన అవసరం ఉందని, అందుకే అనివార్యంగా కనీస ఉమ్మడి కార్యక్రమం ప్రాతిపదికన పని చేస్తున్నామన్న ఆ రాష్ట్ర కాంగ్రెస్, సీపీఎం నాయకుల వాదనలో ఏ మాత్రం హేతుబద్ధత కనపడటం లేదు. అదే సమయంలో కేరళలో ఎందుకు పోరాడుతున్నారన్న ప్రశ్నకు సమాధానం లేదు. ప్రశ్నలకు సమాధానాన్ని పక్కనపెడితే కనీసం పార్టీ శ్రేణులకు నచ్చచెప్పడం కూడా కష్టమవుతోంది. అధికారంలో ఉన్న పార్టీ ఓడిపోవడం, విపక్షంలో ఉన్న పార్టీకి అధికారాన్ని అప్పగించడం కేరళలో గత కొన్నేళ్లుగా సంప్రదాయంగా వస్తోంది. ఈ కోణంలో చూస్తే విపక్ష కాంగ్రెస్ తిరువనంతపురం పీఠాన్ని అందుకోవాలి. మొన్నటిదాకా ఇదే ఆశతో ఉంది. ఇందుకు బలమైన కారణం కూడా ఉంది. ఎందుకంటే 2019 పార్లమెంటు ఎన్నికల్లో హస్తం పార్టీ ఘన విజయం

కలహాల్ ఈ పరిస్థితికి కారణమని పార్టీ వర్గాలు చెబుతున్నాయి. అదేవిధంగా పార్లమెంటు ఎన్నికల ఫలితాలతో కుంగిపోయిన వామపక్ష నాయకులకు స్థానిక సంస్థల ఫలితాలు ఊపిరి పోశాయి. అయినా అంతిమ ఫలితాలు ఎలా ఉంటాయోనన్న ఆందోళన పార్టీలో లేకపోలేదు.

2016 అసెంబ్లీ ఎన్నికల్లో ఎల్ డీఎఫ్ కూటమి 80కి పైగా స్థానాల్లో విజయం సాధించింది. కాంగ్రెస్ నాయకత్వంలోని ఐక్య ప్రజాతంత్ర కూటమి (యూడీఎఫ్ - యునైటెడ్ డెమోక్రటిక్) 40కి పైగా సీట్లు గెలుచుకుంది. ఇందులో కాంగ్రెస్ 22, ఐయూఎంఎల్ 18 సీట్లు గెలుచుకున్నాయి. కలసికట్టుగా పనిచేసి విజయం సాధిస్తామని పీసీసీ చీఫ్ ముక్తపల్లి రామచంద్రన్, సీఎల్పీ నేత రమేష్ చెన్నితాల, మాజీ సీఎం ఊవెన్ చాంద్ చెబుతున్నారు. పార్లమెంటు, స్థానిక ఎన్నికల భిన్నమైన ఫలితాల నేపథ్యంలో జరగనున్న అసెంబ్లీ ఎన్నికలు ఆసక్తి కలిగిస్తున్నాయి. సీపీఎం, కాంగ్రెస్ ద్వంద్వ విధానాలను ప్రజలు ఎలా అర్థం చేసుకుంటారో చూడాలి. కేరళ కన్నా బెంగాల్ పైనే అందరూ ఆసక్తి చూపుతున్నారు.

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్

రాహుల్

దుర్గాబాయి

సరోజినీ
నాయుడుసుచేతా
కృపలానీవిజయలక్ష్మి
పండిట్,

మన భారతావని
భువన పావని. భారత
రాజ్యాంగం గణతంత్ర ప్రియ
జన సంజీవని. జాతి యావత్తు
ఏటా నిర్వర్తించే జనవరి 26
పర్వదినోత్సవానికి ఒకటి కాదు-రెండు
ప్రత్యేకతలున్నాయి. దేశవ్యాప్త రిపబ్లిక్ డేగా
ప్రకటితమైంది, రాజ్యాంగం ఆచరణకు
వచ్చింది ఈ రోజునే. అంటే ఇప్పటి ఈ
జనతంత్ర పాలనా వ్యవస్థకు
నాందివాచకాన్ని ఏడు దశాబ్దాల కిందటే
పలికారన్న మాట. దీనికి మూలాధారమైన
రచనా ప్రక్రియలో పలు ప్రాంతాల
రాజకీయ కోవిదులతో పాటు విభిన్న
రంగాల్లో నైపుణ్యం గల ప్రముఖులూ
చేయి చేయి కలిపారు. రూప నిర్మాణ
క్రియ ముగిసేందుకు ముచ్చటగా మూడేళ్లు
పట్టింది. ఇందులో భాగంగా అనేకానేక
చర్చోపచర్చలు, నిర్ణయాల శర
పరంపరలు! వీటన్నింటినీ
కొనసాగించిన మహా
బృందంలో, వివిధ
సంఘాల
సముదాయంలో
15 మంది మహిళా
మణులున్నారు.

వారందరిలోనూ ప్రధానంగా నలుగురు మేరు
శిఖర సమానులు. జాతీయ సౌధ స్థాపన క్రతువులో
నాలుగు స్తంభాల వంటివారు. సరోజినీ నాయుడు,
దుర్గాబాయి దేక్షముఖ్, విజయలక్ష్మి పండిట్, సుచిత్రా
కృపలానీ. తొలి ఇద్దరూ తెలుగు మూలాలు
కలిగినవారు. మరొకరు సాటిలేని వనితా నేత,
వేరొకరు మేటి రాజకీయ వేత్త. ఘన విజయం నీడైనని
విశ్వసించు, న్యజాతి ధర్మం సంరక్షించు,
ప్రజాస్వామ్యంతోనే మన ఘనత, ఎన్నటికీ అజేయం
భారతీయత అన్నదే ఆ శిష్ట చతుష్టయ ఆశ-శ్వాస.
రాజకీయ స్వతంత్రత, నిస్వార్థ ప్రభుత్వ పాలననే
నలుగురూ లక్షించారు. హక్కుల కోసం పోరాడటం
ఎంత ప్రధానమో, బాధ్యతల గురించి ఆరాట
పడటమూ పౌరులకు అంతే ప్రథమ కర్తవ్యంగా
ఉండితీరాలన్నారు. కీలకమైన రాజ్యాంగాన్ని
రూపుదిద్దే క్రమంలో పరిపత్ ప్రతినిధులుగా వారంతా
నిర్వహించిన పాత్ర నిరుపమానం. ఆదర్శప్రాయం.

నారీ సురాజ్య భేరి

సురాజ్యం అనేది ఎవరో ఇస్తే పుచ్చుకునేంత
ఉచితమేదీ కాదన్నారు నారీరత్నాలు. అదంతా
భారతదేశ వాసుల సర్వ సహజ వ్యక్తికరణ శక్తిగా
అభివర్ణించారు. మరీ ముఖ్యంగా సరోజినీ నాయుడు.
ఎవరైనా సరే-గతం నేర్చిన పాఠాలతో భవిష్యత్వానికి
బంగరు బాట వేసుకోవాలన్నదే ఆమె ప్రగాఢ
అభివృద్ధి. ఏది విన్నా, మరేది చూసినా మరుపంటూ
లేకపోవడం మొదలైనప్పటికీ ఆమె విలక్షణం. బెంగాలీ
అయినా పుట్టినచోటు హైదరాబాద్ కావడంతో బాల్యం
నుంచే బహు భాషా వికాసం వెల్లివిరిసేది. ఏ పాట
పాడినా, ఏది మాట్లాడినా ప్రతి ఒక్కరికీ వినసాంపుగా
ఉంటుండేది. ఎప్పుడు ఎటువంటి పరిస్థితిలో ఉన్నా-
భావ పటుత్వం నిండిన కవితాగానం చేయడం
కూడా ఆ కోకిలకు పరిపాటి. శాస్త్ర పరిణతిని తండ్రి
నుంచే సొంతం చేసుకున్నారు. సమాజపరంగా
అభిలషణీయ మార్పుచేర్పులను ఏ విధంగానైనా
తేవాలన్న తపనా ఎక్కువే. సంస్కరణ వాదాన్ని
అణువణువునా పుణికిపుచ్చుకున్న స్ఫూర్తిదాయిని.

రూప నిర్మాణ శోభ

తెల్లదొరల మొహాలు తెల్లబోయేలా, వారి
గుండెలు దడదడలాడేలా వాదులాడటం సరోజినీ
నాయుడుకి అలవాటు. జంకి వెనక్కి తగ్గడం, భావ
ప్రకటనకు జడిసి వెన్ను చూపడం సుతరామూ నచ్చేది
కాదు. జాతిపితతో పాటు ఎంతటి అగ్ర నాయకులతో
నైనా మాటలు కలవడం నిత్య కృత్యంగా
ఉంటుండేది. స్వాతంత్ర్య సమర సమయంలో ఆమె
కార్యదక్షత ఎంతటిదంటే... పెద్దపెద్దవారే ముగ్ధులయ్యే
వారు. వారి అభిమాన ఆదరాల్లే తనకు ప్రథమ
మహిళా గవర్నర్ హోదాను కట్టబెట్టాయి. మనకంటూ
సొంత వ్యవస్థ ఉండాలంటూ ఆ అతివ నిర్వహించిన
పర్యటన, సాధించిన సమీకరణ తిరుగులేనిది.

స్వాతంత్ర్య సాధనకు 22 ఏళ్ల ముందు కాన్పూరులో ఏర్పాటైన మహాసభకు ఏకైక అధ్యక్షుడు ఆమెదే. ఉప్పు సత్యాగ్రహం, క్వీట్ ఇండియా ఉద్యమంలో కూడా మదమ తిప్పని ఘటికురాలు. ఆ సంభాషణ చతురత, ధైర్య సాహస ప్రదర్శనే అనంతర కాలంలో రాజ్యాంగ రూపనిర్మాణ ప్రతిభకు దోహదమయ్యాయి. ఎక్కడ ఎటువంటి సంక్షోభం తలెత్తినా, పరిష్కరణకు ముందుగా వినిపించింది సరోజినీ పేరే!

ఆమె తండ్రి నివసించిన బంగళాయే (హైదరాబాద్‌లోని నాంపల్లి రైల్వే స్టేషన్ ప్రాంతం) పరిణామ క్రమంలో - కోల్డ్‌స్ డ్రైఫ్ట్ అయింది. రచయిత్రిగా తాను వెలువరించిన స్వర్ణ ద్వారం, కాలవిహంగం పుస్తకాలు సైతం భారతీయాత్మను ప్రతిఫలించేవే. మహిళాభ్యుదయ ఆశయంతో, వారికి మరింత విద్య అందాలన్న తదేక దీక్షతో పలు ప్రదేశాలను సందర్శించారు. జనావళిలో భావ విప్లవ కారకులయ్యారు. 'జాతి, మత, కుల సంబంధ

ఆమోదించడం.

మహోద్యమ దుర్గం

సామాజిక సేవలో ఎంతో పేరొందిన దుర్గాబాయి దేవీముఖ్ అసలు పేరు బెన్నూరి దుర్గాబాయిమ్మ. ఊరు రాజమహేంద్రవరం. రాజ్యాంగ నభ సభ్యురాలిగా వివిధ చట్టాలపై చర్చలు సాగించారు. అదే హోదాలో 1950 వరకు ఉన్నారు. 1952లో ప్రణాళికా సంఘ సభ్యురాలయ్యారు. స్వేచ్ఛా సమర యోధురాలిగానే కాక- పూర్తిస్థాయి కార్యకర్తగా, న్యాయవాదిగానూ ఆమెకు చిర ప్రశస్తి. కేంద్ర సాంఘిక సంక్షేమ బోర్డులో అమూల్య సేవలందించారు. హైదరాబాద్ వేదికగా 1958లో ఆంధ్ర మహిళా నభ స్థాపకులయ్యారు. ఆంధ్రా విశ్వవిద్యాలయంలో స్త్రీ వసతి గృహం ఏర్పాటు చేశారు. వివిధ కళాశాలల, వనితా వృత్తి విద్యా కేంద్రాల, వసతిగృహాల వ్యవస్థాపకురాలు. భారత ప్రభుత్వం నుంచి అత్యున్నత పురస్కారాలు

నాటి సంప్రదాయ అనుసారం పేరు మారింది. తాను స్వదేశంతో పాటు ఇతర దేశాల్లోనూ భారత మహిళా రాయబారి బాధ్యతలు వహించారు. బహు సున్నిత మనస్తత్వం, వెంటనే స్పందించే స్వభావం. దేశీయ రాజకీయ పరిణామాలపై కంటే, స్వాతంత్ర్య మహోద్యమ నిర్వహణ తీరుతెన్నులపైనే అనురక్తి. ఉప్పు సత్యాగ్రహ సమయంలో దీటుగా పాల్గొని, పర పాలకుల ధోరణిని ఘాటుగా ధిక్కరించారు. లక్నో కారాగారంలో శిక్ష విధించినా ఎంతమాత్రం లెక్క చేయలేదు. దేశమాతకు శృంగులాలు విడివడిన వేళ, సరికొత్త విధులు స్వీకరించి వైద్య-విద్యా రంగాలకు సమధిక ప్రాధాన్యమిచ్చారు.

వనితా సాధికారత

ఆచార్య కృపలానీ సతీమణి సుచిత్ర (సుచేత). స్వాతంత్ర్య సమరయోధ, రాజకీయ నాయకురాలు. హర్యానా ప్రాంతీయురాలు. హిందూ విశ్వవిద్యాలయం (బెనారస్‌)లో రాజ్యాంగ చరిత్ర అంశానికి సంబంధించి ప్రొఫెసర్‌గా వ్యవహరించారు. ఇతర నేతలతో పాటు క్వీట్ ఇండియా ఉద్యమంలోకి దూకి రణ పటిమ చాటారు. రాజ్యాంగ సభా సదస్సులో స్వతంత్ర దినోత్సవం రోజున తాను వందేమాతరం గీతం ఆలాపన చేయడం మరో విశేషం. ఇంకొక సామాజిక క్రియాశీల కార్యకర్త అమ్మకుట్టి స్వామినాథన్. మన రాజ్యాంగ పరిషత్‌లోని ఇతర మహిళా నాయకుల్లో మరి కొందరు: రాజకుమారి అమృత్ కౌర్, హంసా మెహతా, దాక్షాయణి వేలాయుధన్, పూర్ణిమా బెనర్జీ. భారత నవీన రాజ్యాంగ ఆమోదం 1949 నవంబర్ 26న. తుది సమావేశంలో సభ్యుల సంతకాలన్నీ జత చేరింది 1950 జనవరి 24న. ఆ తర్వాతే జనవరి 26 నుంచి రాజ్యాంగం అమలులోకి వచ్చింది. సువిశాల ప్రజానీకం నిత్య అవసరాలను తీర్చేది, నిరంతర ప్రయోజనాలను నెరవేర్చేది పరిషత్తు. ఆ వ్యవస్థకు సార్వభౌమత ఉండేదనుకుంటే, అందులోని (రాజ్యాంగ సభ) వనితా ప్రతినిధిలూ భావ సార్వభౌములే కదా!

'రమణీ'య సభ

అంతరాలొద్దు. స్త్రీ పురుష భేదభావం కూడదు. విమోచన కోసం బానిస సంకెళ్లు తెంచుకునేందుకు ఇంకా జాప్యమెందుకు' అని ఎలుగెత్తి చాటిన ధీమంతురాలు. తన భావనల్లో అనేకవాటిని రాజ్యాంగ రచనలో పొందుపరచిన క్రియాశీలి. ఆ ధన్యురాలి జ్ఞాపకార్థం భారత ప్రభుత్వం మునుపే విడుదల చేసిన తపాలా బిళ్ల, సికింద్రాబాద్ ప్రాంతంలో సరోజినీదేవి రోడ్డు పేరిట నామకరణం, అదే కోవలో కంటి ఆసుపత్రి స్థాపన... ఆ మహిళా నేతకు జన హృదయాల్లో ఉన్న స్థానాన్ని సుస్థిరం చేస్తున్నాయి. స్త్రీ ప్రతినిధులతో కూడిన భారత రాజ్యాంగ పరిషత్ ప్రథమ సమావేశం ఢిల్లీలో ఏర్పాటైంది. అన్ని అంశాలనూ కూలంకషంగా చర్చించి వికాభిప్రాయ సాధనకు కృషిచేశారు. మరికొన్ని సాధారణ చట్టాలకూ ఆమోదం తెలిపారు. మరో కీలకాంశం- జాతీయ పతాకను 1947 జులై 22న

అందుకున్నారు. గాంధీజీ రాక సందర్భంలో తన బాల్యంలోనే విరాళాల సమీకరణ చేపట్టారు దుర్గాబాయి. వాటిని ఆయనకు తెలుగు నేలపై సమర్పించారు. దేశ విమోచన ఉద్యమ తరుణంలోనే కాకుండా, అనేకానేక సమాజ సేవ పనులలోనూ ముందడుగు ఆమెదే. పోరుబాటలో దూసుకెళ్లిన కారణంగా ఆంగ్ల పోలీసుల దౌర్జన్యానికి గురయ్యారు. అయినా ఆగక, పట్టిన పట్టు విడవక ఆడ సింహంలా ముందుకే కొనసాగారు. ఆ నాయకురాలి అభిప్రాయంలో - సేవాభావం అనేది ఒకరు నేర్పితే నేర్చుకునేది కాదు. స్థితిగతుల ప్రాబల్యాన్నీ కారణంగా చెప్పలేం. నిజానికి తాను సహజనిర్ధంగా సమాజ సేవిక. అంతే! కేంద్ర సాంఘిక సంక్షేమ బోర్డుకు వ్యవస్థాపక అధ్యక్షురాలు ఆమె. మహిళా విద్య జాతీయ మండలికీ మొట్టమొదటి అధ్యక్ష బాధ్యతలు వహించారు. ముదితల పత్రికకు సంపాదకురాలు. అన్నిటికంటే మించి, దుర్గాబాయి విఖ్యాత న్యాయవాదిగా కీర్తి గడించారు. తన స్మృతిచిహ్నంగానే కోటిపల్లి బస్టాండు ప్రాంతంలోని పార్కులో విగ్రహం నెలకొల్పారు.

విజయభవన

ఉడుంపట్టు వట్టి మరీ పెద్ద చదువులు చదువుకున్న విజయలక్ష్మి పండిట్- మోతీలాల్ దంపతుల గారాలవట్టి. భారత తొలి ప్రధాని జవహర్‌లాల్ నెహ్రూకు సహోదరి. ఈమెను మొదట్లో స్వరూప కుమారిగా పిలిచేవారు. పెళ్లి తరువాత,

జంధ్యాల శేరత్ బాబు

సీనియర్ జర్నలిస్ట్

ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రి జగన్మోహన్ రెడ్డి కొత్త వేషం కట్టారు. గత బీడిపీ ప్రభుత్వ హయాంలో పుష్కరాల సందర్భంగా విజయవాడలో కూలగొట్టిన దేవాలయాల పునఃనిర్మాణానికి జగన్ స్వయంగా శంకుస్థాపన చేశారు. అలాగే, సంక్రాంతి సందర్భంగా తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం నరసరావుపేటలో ఏర్పాటు చేసిన కామధేను పూజ (గో పూజ) కార్యక్రమంలోనూ స్వయంగా పాల్గొన్నారు. ఈ రెండు సందర్భాలలోనూ ముఖాన బొట్టుపెట్టి, హిందూ సంప్రదాయ దుస్తుల్లో దర్శనమిచ్చారు. హిందూ ధర్మాన్ని రక్షించేందుకు పుట్టిన కొత్త దేవుడు ఆయనే అన్నట్లుగా జగన్ వంధిమార్గధులు, భజనబృందాలు ప్రభు గీతాలను ఆలపిస్తున్నారు. అయితే, ఇలాంటి జమ్మిక్కులతోనే జనాలను మోసం చేయగలమనుకుంటే అది ఆయన అజ్ఞానమే అవుతుంది.

నిజానికి, చంద్రబాబు కూల్చిన దేవాలయాలను పునఃనిర్మిస్తామని వైసీపీ ఎన్నికల మేనిఫెస్టోలోనే వాగ్దానం చేసింది. అయితే, అధికారంలోకి వచ్చిన తర్వాత ముఖ్యమంత్రి జగన్మోహన్ రెడ్డి ప్రభుత్వం ఆ విషయాన్నే మర్చిపోయింది. బైబిల్ బోధనలను బయటకు తీసి, విగ్రహాల ధ్వంసం రచనను బోధించేందుకు 'పల్లె పల్లెకు పాస్టర్లు' పథకాన్ని ప్రవేశపెట్టింది. కొన్ని వేల మంది పాస్టర్లకు ఒక్కొక్కరికీ నెలకు ఐదు వేల రూపాయల వంతున జీతాలు ఇచ్చి ఊళ్ల మీదకు వదిలిపెట్టింది. పర్యవసానంగా దేశంలో ఏ క్రైస్తవ ముఖ్యమంత్రి పాలనలో జరగని విధంగా జగన్ పద్దెనిమిది నెలల పాలనలో ఆయన ప్రభుత్వం హిందువులపై ప్రత్యక్ష యుద్ధం ప్రకటించింది అన్నట్లుగా దేవాలయాలపై దాడులు జరిగాయి. విగ్రహాలు ధ్వంసమయ్యాయి. చివరకు,

రాజనాల బాలకృష్ణ
సీనియర్ జర్నలిస్ట్

కొత్త వేషం.. పాత నా

వందల సంవత్సరాల నాటి రామతీర్థం దేవాలయంలో హిందువుల ఆరాధ్య దైవం రామలోరి విగ్రహం తలను దుండగులు నరికివేశారు. అంతవరకు ఎన్ని అకృత్యాలు జరిగినా నిగ్రహాన్ని పాటించిన హిందువులలో ఆగ్రహం కట్టలు తెంచుకుంది. హిందువుల ధర్మాగ్రహాన్ని చల్లాచీంద్రుడే జగన్ ఈ కొత్త వేషం కట్టారన్నది బహిరంగ రహస్యం.

అయితే, ఇవేమీ కొత్త కథలు కాదు. కొత్త వేషాలు కాదు. సోనియాగాంధీ మొదలు చాలామంది క్రైస్తవ రాజకీయ నాయకులు హిందువుల ఓట్ల కోసం గతంలో ఇలాంటి వేషాలు చాలానే వేశారు. ఇప్పుడు ఒక జగన్మోహన్ రెడ్డి మాత్రమే కాదు, మహానటుడు ఎన్టీఆర్ నుంచే 'మహానటుడు' అని కితాబు అందుకున్న చంద్రబాబు కూడా హిందువులను తమవైపు తిప్పుకునేందుకు చాలా జిమ్మిక్కులు చేస్తున్నారు. గతాన్ని మర్చిపోయి హిందూధర్మాన్ని రక్షించేందుకు పుట్టిన ధర్మప్రభువులా నటిస్తున్నారు.

అయితే.. ప్రజల జ్ఞాపకశక్తి తక్కువే కాదు. అవసరం అయినప్పుడు అక్షరం అక్షరం గుర్తు తెచ్చుకుంటారు. ప్రతి అక్షరాన్ని ఒక అస్త్రంగా చేసుకుని సంధిస్తారు. ఒక సందర్భంలో సోనియాగాంధీ గంగలో మునిగి తనకు హిందూధర్మం, హిందువుల ఆచార, వ్యవహారాల పట్ల తెగ విశ్వాసం ఉందని ఫోటోలకు ఫోజులిచ్చారు. ప్రచారం చేసుకున్నారు. ఇక రాహుల్ గాంధీ విషయం అయితే చెప్పనే అక్కరలేదు. అనేక సందర్భాలలో ఆయన హిందూవేషం కట్టారు. రుద్రాక్షమాలలు ధరించి గుళ్ళూ, గోవురాలు తిరిగారు. 'నన్ను నమ్మండి.. నేనూ హిందువునే' అంటూ ప్రకటనలు ఇచ్చారు. చివరకు,

గుజరాత్ ఎన్నికల సందర్భంగా కాంగ్రెస్ పార్టీ రాహుల్ మెడలో యజ్ఞోపవీతం వేసి ఫోటోలు తీసి ఆయన హిందువు మాత్రమే కాదు, బ్రాహ్మణుడు కూడా అని గోత్రనామాలు తగిలించి ప్రచారం చేసుకుంది. ఆ విధంగా హిందూ ఓటర్లను ఆకట్టుకునే ప్రయత్నం చేసింది. అలాగే రాహుల్ కైలాస మానస సరోవర్ వెళ్లకుండానే మార్పింగ్ చిత్రాలు సృష్టించి ప్రచారం చేసుకున్నారు.

అయితే - ఒక పార్సీ (రాజీవ్ గాంధీ)కి, రోమన్ కాథలిక్ (సోనియా గాంధీ)కి పుట్టిన రాహుల్ గాంధీ హిందువు ఎలా అవుతాడు? హిందువు కానివ్వకీ బ్రాహ్మణుడు ఎలా అవుతాడు? అని ప్రజలే ప్రశ్నించారు. ఎన్నికల్లో బుద్ధి చెప్పారు. కాబట్టి, మాటలతో, చేతలతో ప్రజల్ని మోసం చేయాలను కుంటే అందుకు మూల్యం చెల్లించుకోక తప్పదు. ఇప్పటికే జగన్మోహన్ రెడ్డి విషయంలోనూ హిందువే కాని వ్యక్తి రెడ్డి ఎలా అవుతాడు? అనే ప్రశ్న సోషల్ మీడియాలో చక్కర్లు కొడుతోంది.

నిజానికి, జగన్మోహన్ రెడ్డి కూడా ఇప్పటికే ఒకసారి హిందువులను 'విజయవంతం'గా మోసం చేశారు. ఎన్నికలకు ముందు రిషికేశ్ వెళ్లి నదిలో మునిగివచ్చారు. క్రైస్తవాన్ని వదిలి హిందుత్వాన్ని స్వీకరించారని ప్రచారం కూడా చేయించుకున్నారు. కానీ, అధికారంలోకి వచ్చిన తర్వాత నిజరూపాన్ని నిలువెత్తున చూపారు. హిందువుల ఆగ్రహాన్ని మూటకట్టుకున్నారు. అందుకే, కావచ్చు ఇప్పుడు మళ్లీ హిందూవేషం కట్టారు. అయితే, ఎంత ముఖ్యమంత్రి అయినా అందరినీ అన్ని సందర్భాలలో మోసం చేయడం కుదరదు. అలాగే, ఇప్పటికే చాలా మంది

జగన్ ను ఏను నామంతో కీర్తిస్తూన్నారూ, సంభోదిస్తున్నారు. అంటే, జగన్ ఉద్దేశపూర్వకంగా సృష్టించుకున్న క్రైస్తవ ముఖ్యమంత్రి ఇమేజ్ అంత తేలిగ్గా చెరిగిపోయేది కాదు. అదేదో సినిమాలో అన్నట్లుగా వేషం, భాష అయితే మార్చారు. కానీ మనిషి మాత్రం మారలేదు. ఎందుకంటే విగ్రహాలను కూల్చినవారిని పట్టుకోవడంలో పూర్తిగా విఫలమైన ప్రభుత్వం సోషల్ మీడియాలో తప్పుడు పోస్టులు పెట్టారని 21 మంది బీజేపీ, డీడీపీ కార్యకర్తలపై కేసులు పెట్టింది. అంతేకాదు, డిజిటీస్ గౌతమ్ సవాంగ్

తమ అసోసియేషన్ లో మొత్తం 3,642 మంది పాస్టర్లు ఉన్నారని, ఇప్పటి వరకు 699 క్రీస్తు గ్రామాలను, (అంటే ఊరు ఊరంతా క్రైస్తవులే ఉన్న గ్రామాలు. క్రైస్తవేతర విగ్రహం, చిహ్నం, ఆనవాలు ఏదీ లేని గ్రామాలు) నెలకొల్పామని, మరో నెలలో ఏడువందల గ్రామాలను క్రీస్తు గ్రామాలుగా మారుస్తామని చెప్పుకొచ్చారు. అంతేకాకుండా, హిందూ విగ్రహాలను, హిందువులు పూజించే చెట్లు, పుట్టలను స్వయంగా కాళ్ళతో తన్నారని, ముక్కలు చేశారని చెప్పుకొచ్చారు. ఇంతవరకు దేవాలయాలపై దాడులకు పాల్పడిన ఏ ఒక్కరినీ అరెస్ట్ చేయని పోలీసులు పాస్టర్ ప్రవీణ్ కుమార్ ను వెంటనే అరెస్ట్ చేశారు. రాష్ట్రంలోని హిందూ ఆలయాలపై దాడులు చేయడం, మత మార్పిళ్లకు పాల్పడడం.. ఇతర నేరాల కింద నిందితుడిపై 153ఏ, 153బీ, 1సీ, 505, 295ఏ, 124ఏ, 115 సెక్షన్ల కింద కేసులు నమోదు చేశారు.

అయితే, ముఖ్యమంత్రి జగన్మోహన్ రెడ్డి వేషం మార్చడంలో ఎంత చిత్తశుద్ధి ఉందో, ఈ అరెస్ట్ వెనక కూడా అంతే చిత్తశుద్ధి ఉంది. ముఖ్యమంత్రి వేషం మార్చి మాయ చేయ చూస్తే.. హిందూ ఆలయాలపై జరుగుతున్న వరస దాడుల ప్రధాన సమస్య నుంచి ప్రజల దృష్టిని మరల్చేందుకు పోలీసులు పాస్టర్ ప్రవీణ్ పాత వీడియోను బయటకు తీశారు. అతన్ని అరెస్ట్ చేశారు. నిర్దిష్ట ఆరోపణలు లేకుండా సాధారణ సెక్షన్ల కింద కేసులు పెట్టారు. నిజానికి, ఆ వీడియో సుమారు రెండేళ్లుగా వాటర్ లైఫ్ ఇంటర్వేషన్ లో అనే సంస్థ వెబ్ సైట్ లో ఉంది. ఈ సంస్థ నుంచే పాస్టర్ ప్రవీణ్ కు సంవత్సరానికి 25 కోట్ల రూపాయల మేర నిధులు అందుతున్నాయి. అందులకు ఆశ్రయం కల్పించడం పేరున కాకినాడ సమీపంలో ప్రవీణ్ నడుపుతున్న

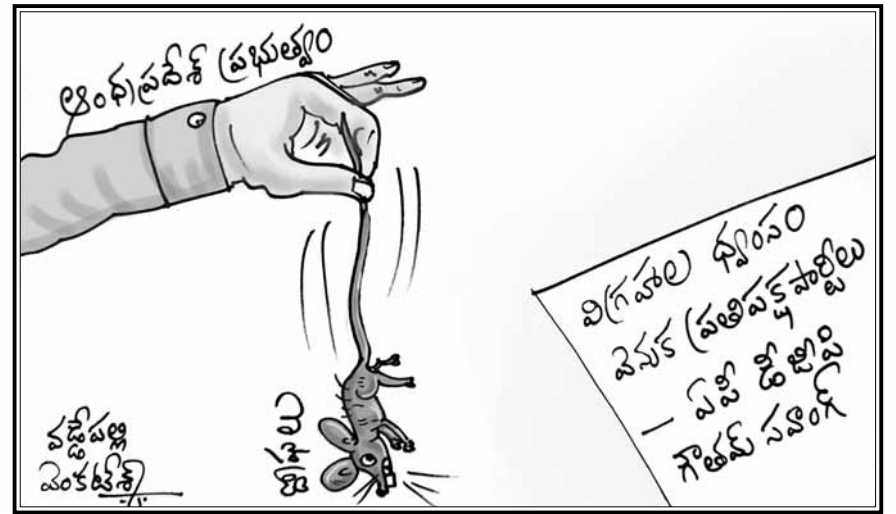
ముఖ్యమంత్రి జగన్మోహన్ రెడ్డి వేషం మార్చడంలో ఎంత చిత్తశుద్ధి ఉందో, ఈ అరెస్ట్ వెనక కూడా అంతే చిత్తశుద్ధి ఉంది. ముఖ్యమంత్రి వేషం మార్చి మాయ చేయ చూస్తే.. హిందూ ఆలయాలపై జరుగుతున్న వరస దాడుల ప్రధాన సమస్య నుంచి ప్రజల దృష్టిని మరల్చేందుకు పోలీసులు పాస్టర్ ప్రవీణ్ పాత వీడియోను బయటకు తీశారు. అతన్ని అరెస్ట్ చేశారు. నిర్దిష్ట ఆరోపణలు లేకుండా సాధారణ సెక్షన్ల కింద కేసులు పెట్టారు.

సిలోం బ్లైండ్ సెంటర్, ఇటుక బట్టీలలో పనిచేసే బాలకార్మికుల విముక్తి కోసమంటూ సెట్ ఫ్రీ ఆలయన్స్ పేరుతో నడుపుతున్న మరో సంస్థ పేరున ఈ నిధులు వస్తున్నాయి. అయితే, వాస్తవంగా ఈ నిధులు ఉపయోగిస్తున్నది మాత్రం ప్రవీణ్ నడుపుతున్న సిలోం పాస్టర్స్ లీగ్. ఈ సంస్థ ఆధ్వర్యంలో సుమారు మూడువేల మంది పాస్టర్లు మత ప్రచారం సాగిస్తున్నారు. నిజానికి ఇవేవీ ఎవరో కల్పించి చెపుతున్న విషయాలు కాదు. ప్రవీణ్ తమ అమెరికన్ స్పాన్సర్ వాటర్ లైఫ్ ఇంటర్వేషన్ లోకు రాసిన లేఖలో ఈ విషయాలను స్పష్టంగా పేర్కొన్నారు. పాస్టర్ ప్రవీణ్ మీద చర్యలు తీసుకునే ఉద్దేశమే ప్రభుత్వానికి ఉంటే, విదేశీ నిధుల దుర్వినియోగానికి సంబంధించిన సెక్షన్ల కింద కేసులు పెట్టాలి. కానీ, పోలీసులు ప్రవీణ్ చేసిన పెద్ద నేరాలను పక్కనపెట్టి, అస్పష్ట ఆరోపణలతో కోర్టుల నుంచి తేలికగా బయటపడే సెక్షన్ల కింద కేసులు పెట్టారు. కాబట్టి ప్రజల దృష్టిని మరల్చేందుకే ప్రభుత్వం కొత్త నాటకం మొదలుపెట్టిందనే విషయం స్పష్టమవుతోంది. ★

గీత దాటారు. రాజకీయ వ్యాఖ్యలు చేశారు. రాష్ట్రంలో దేవాలయాలకు రక్షణ లేదన్న ఆరోపణలలో నిజం లేదని అన్నారు. అక్కడితో ఆగలేదు. ఇది కొన్ని రాజకీయ పక్షాలు పనిగట్టుకుని చేస్తున్న ప్రచారం మాత్రమేనని తేల్చిచెప్పారు. చివరకు ఈ చర్యల్లో రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని అస్థిర పరచాలనే దురుద్దేశం కనిపిస్తోందనే వరకు వెళ్లారు.

ఓవైపు ముఖ్యమంత్రి జగన్మోహన్ రెడ్డి తన 'మచ్చ'లను కప్పిపుచ్చుకునే ప్రయత్నం చేస్తున్న సమయంలోనే రాష్ట్రంలో క్రైస్తవీకరణ కుట్రలు ఎంత పెద్దఎత్తున జరుగుతున్నాయో తెలియచేసే సంచలన విషయం ఒకటి వెలుగులోకి వచ్చింది. రాష్ట్రంలో సాగుతున్న దేవాలయాలపై దాడులు, విగ్రహాలను ధ్వంసం చేయడం వెనక దాగున్న కుట్ర వీడియో రూపంలో బయటకు వచ్చింది. రాష్ట్రంలో మత ప్రచారం, మత మార్పిళ్లను ప్రోత్సహించేందుకు భారీగా నిధులు సమకూరుస్తున్న అమెరికన్ స్పాన్సర్ తో పాస్టర్ ప్రవీణ్ చక్రవర్తి మాట్లాడిన సంభాషణ సోషల్ మీడియాలో, ప్రధాన మీడియాలో కూడా వైరల్ అవుతోంది. ఈ వీడియోలో పాస్టర్ ప్రవీణ్ చక్రవర్తి

• సుందరిసూర్గం •

మార్పు నీ నుంచే మొదలవ్వాలి

జీవితంలో దేనికోసం ఎదురు చూడకు. ఎదురు చూడడం అంటే జీవితాన్ని విలువైన సమయాన్ని వృథా చేయడమే. సంతోషం రెండు కష్టాల మధ్య వచ్చే ఉపశమనం కాదు. అది కష్టపడి సంపాదించుకునే హృదయ సంస్కారం. మితిమీరిన కోపం, సంతోషం, గర్వం, అసంతృప్తి, తానే గొప్పవాడినన్న అహం.. ఇలాంటివన్నీ లేనివాడే ఉత్తమ పురుషుడు. వివేకవంతుడు తాను ఏమి ఆలోచిస్తున్నాననే విషయాన్ని ఎవ్వరికీ తెలియనివ్వడు. తాను చేస్తున్న పని మాత్రమే ఇతరులకు తెలిసేటట్లుగా చేస్తాడు. అలాగే తాను ఓ పనికి ఉపక్రమించినప్పుడు ఎండ, వాన, ఇష్టానిష్టాలను ఏమాత్రం లెక్కచేయడు. సౌకర్యాలు పెరిగాయి, సదుపాయాలు పెరిగాయి, సౌఖ్యాలు పెరిగాయి. సంతోషమే సన్నగిల్లి పోయింది. ఒకరు మనపై జాలిపడడం గౌరవం కాదు. సానుభూతులు, సహాయాలతో జీవితం నిండదు. మనం మనంగా ఉన్నప్పుడే పదిమందిలో గౌరవం. ఇతరులతో నిన్ను పోల్చుకోవాలని చూడవద్దు. పోలిక విషం లాంటిది. వృద్ధిపై బుద్ధి పోనివ్వకుండా అడ్డుకునే దుర్మార్గపు లక్షణం పోలికలో ఉంటుంది. మనిషి తన ఆలోచనలు, ప్రతిక్రియలు, ఉద్వేగాలు, ఉద్దేశాలు, ఆవేశాలు వీటి స్వరూప స్వభావాలను, తత్వాలను అర్థం చేసుకుని అదుపు చేస్తేనే జీవితం సార్థకమవుతుంది. ఒకరివద్ద ఉన్నదేదో నీ వద్ద లేదు. అంటే నీ దగ్గర ఏదో లేదని కాదు, వాడి దగ్గర ఉంది కనుక నీకేదో లేదు అనిపిస్తోంది. ఇది కేవలం భావదారిద్ర్యం మాత్రమే. ఉన్నదేదో ఉంది అని ఉన్నంతలో సరిపెట్టుకుంటే అంతకు మించిన ఆనందం లేదు. ఈ ప్రపంచానికి పెద్ద మార్పు అవసరం అని నువ్వు అనుకుంటే ఆ మార్పు ఎక్కడి నుంచో రెక్కలు కట్టుకుని రాదు. నువ్వు మారితే ప్రపంచం దానంతట అదే మారుతుంది. కనుక మార్పు నీ నుంచే మొదలవ్వాలి. ★

• అసలు సజం •

ఇష్టమైనవి వదిలేయడానికి కారణం!

మనిషి శరీరాలు, ఇంద్రియాలు, అవయవాలు, బుద్ధి, మనసు, ఇలా అన్నీ ఆ పరమాత్మ ఇచ్చినవే. భగవంతుడు ఇచ్చిన వాటితో ఆయన సేవ చేయాలి. నాలుకతో స్వామి నామకీర్తన, మనసుతో ధ్యానం, చేతులతో పూజ, చెవులతో ఆయన కథలనే వినాలి. కన్నులు ఆ స్వామిని, స్వామి భక్తులనే చూడాలి. కాళ్లు దేవాలయాలకు, పుణ్యక్షేత్రాలకు, యాత్రలకు, భక్తుల ఇళ్లకు వెళ్లాలి. నాసిక స్వామి పాదాలపై ఉంచిన తులసిని వాసన చూడాలి. మాట్లాడే ప్రతి నాలుగు మాటల్లో ఒక మాట భగవంతుడి గురించి కావాలి. ఇలా చేస్తే సంసారంలో ఉన్నా, సన్యాసంలో ఉన్నా ఒకటే! మనిషి తన ఇష్టాల కోసం భగవంతుని వదులుకుంటున్నాడు. బాగా తింటే అజీర్ణం, బాగా అనుభవిస్తే రోగాలు, అంటువ్యాధులు, అనేక శారీరక ఇబ్బందులు కలుగుతాయి. భగవంతుని కోసం శరీరానికిష్టమయ్యే వాటిని వదిలితే మనసు, బుద్ధి, శరీరం ప్రసన్నంగా, ఆరోగ్యంగా ఉంటాయి. ఒక్కసారే అన్నీ వదలటం కష్టం. కాబట్టి ఒక్కొక్క క్షేత్రంలో ఇష్టాన్ని విడుదలచేస్తే కోరికలు తగ్గుతాయి. ఇష్టం కోసం భగవంతుని విడిస్తే సంసారం.. భగవంతుడి కోసం ఇష్టాన్ని విడిస్తే ప్రసన్నత, సంతృప్తి, సంతోషం, లభిస్తాయి! అందుకే కాశీలో కొన్ని, గయలో కొన్ని, ప్రయాగలో కొన్ని, గంగలో కొన్ని ఇలా విడుచుకుంటూ పోతే చివరికి ఆశ లేకుండాపోతుంది. జీవిత పరమార్థం అర్థమయి, పరమాత్మతో సాన్నిధ్యం పెరుగుతుంది. ★

• సంప్రదాయం - శాస్త్రీయత •

ఆత్మ సాక్షి మాత్రమే

ఒక రాజు రాజ్య పరిపాలన చేస్తున్నాడు అన్నింటికీ తానే అధిపతి. తన కారణంగానే అన్ని పనులు జరుగుతుంటాయి. అయితే ఆయన స్వయంగా ఏమీ చేయడు. మంత్రి తన ఆలోచనలతో అధికారులకు ఆజ్ఞలు జారీ చేస్తుంటాడు. క్రింది అధికారులు దానికి తగినట్లుగా వ్యవహరిస్తుంటారు. రాజు మాత్రం సాక్షిగా అన్నింటినీ వీక్షిస్తాడు. అలాగే ఆత్మ అన్నింటికీ అధిపతి. సర్వానికి అధిష్టానం. అయితే స్వయంగా ఆత్మ ఏమీ చేయదు. అయితే ఆత్మవల్లనే అన్ని పనులు జరుగుతుంటాయి. మంత్రి లాంటి బుద్ధి ఆలోచనలు చేస్తుంది. అధికారుల లాంటి ఇంద్రియాలకు ఆజ్ఞలు జారీ చేస్తుంది. దాని ప్రకారం దేహేంద్రియాలు పనులు చేస్తూ ఉంటాయి. ఆత్మ మాత్రం రాజులాగా సాక్షిగా వ్యవహరిస్తుంది. రాజ్యంలో పరిపాలనా వ్యవహారాలన్నింటినీ తాను చెయ్యకుండానే అన్నీ తన పేరుమీదుగా ఎలా జరిగిపోతాయో అలాగే ఆత్మకు ఈ దేహంలో అన్నిపనులు, ఆలోచనలు, అనుభవాలు తన పేరు మీదగానే జరిగిపోతున్నా తాను మాత్రం ఏమీ చేయని దానిగా సాక్షిగానే ఉండిపోతుంది. “మయాధ్యక్షేణ ప్రకృతిః సూయతే స చరాచరం” అని గీతలో చెప్పింది ఇదే - ఒక లైటు (కనాటకంలోని అన్ని వస్తువులను, అందరు వ్యక్తులను ప్రకాశింపజేసి మనకు కనిపించేటట్లు చేస్తుంది. ఆ లైటు కేవలం ఆ వస్తువులను చూస్తుంది. అక్కడి చర్యలతో దానికేసంబంధం లేదు. సాక్షి మాత్రమే. అలాగే ఆత్మ అన్ని దేహ-ఇంద్రియ-మనో-బుద్ధులను ప్రకాశింప జేస్తుంది. ఆ కారణంగా అవి వాటి ధర్మాలను నిర్వహిస్తాయి. అయితే వాటి కర్మలతో గాని, ఫలితాలతో గాని ఏ మాత్రం సంబంధం లేకుండా ఆత్మ కేవలం సాక్షిగా ఉంటుంది. “సవద్వారే పురే దేహీ నైవ కుర్వన్ సకారయన్” అని గీతలో చెప్పినట్లుగా తొమ్మిది ద్వారాలు గల ఈ దేహమనే పురంలో ఏమీ చేయకుండా, ఏమీ చేయించకుండా హాయిగా, రాజులాగా ఆత్మ పురుషుడు విశ్రాంతిగా ఉంటాడు. ఆత్మను తెలుసుకొని, అట్టి ఆత్మగా మనం ఉండాలి. అది ఎలా అంటే....

మంచి పనో, చెడ్డపనో ఏది చేసినా సరే ‘నేను చేశాను’ అనే భావన లేకుండా, ఈ దేహం ద్వారా ఫలానా పని జరిగిపోతుంది అనే నిర్విప్ల భావన ఉండాలి. ఆ పని చేసిన దేహాన్ని వేరుగా-ఊరకే చూడాలి. మంచి ఐతే గొప్పగా భావించటమో, చెడుగా అయితే దిగాలు పడటమో గాక కేవలం సాక్షిగా ఉండాలి.

మంచి చేస్తే సుఖం, చెడు చేస్తే దుఃఖం వచ్చిందనుకోండి. అప్పుడు సుఖించే మనస్సును, దుఃఖించే మనస్సును నిర్విప్లంగా చూడాలి. ఇలా చూస్తున్న నేను ఆత్మను అని భావించాలి. ఒక వస్తువును చూసి ఫలానా అని తెలుసుకున్నప్పుడు అలా తెలుసుకున్న ఇంద్రియ మనస్సులను గమనించాలి. కోరికలతో, సంకల్పాలతో బుద్ధి రెపరెపలాడుతున్నప్పుడు వాటిలో మునిగి పోక ఈ కోరికలెవరికి అని ప్రశ్నించుకొని, ఇవన్నీ బుద్ధిలో పుట్టినవేనని గ్రహించి, బుద్ధిని గమనిస్తూ, నేను ఆ బుద్ధిని తెలుసుకొనే ఆత్మను - సాక్షిని అని గుర్తించాలి. ఇలా అన్ని దేహేంద్రియ మనోబుద్ధులను, వాటి పుట్టులను నిరంతరం సాక్షిగా చూస్తూ ఉంటే, మనిషి ఆత్మగా ఉన్నట్లే. నేను నిష్క్రియమైన ఆత్మనే గాని ఈ పనులు చేసే వాణ్ణి కాదు అనే దృఢ నిశ్చయం ఉండాలి. నేను చేసే వాణ్ణి కాదు. అనుభవించే వాణ్ణి కాదు. నేను కేవలం ఆత్మను అని ఆత్మగా ఉండిపోవాలి. ★

మోహం

ఒక సాధువు నడిచి వెళుతూ అలనటగా ఉంటే ఒక చెట్టు కింద కూర్చున్నాడు. ఎదురుగా ఉన్న ఇంట్లోని గృహస్థుడు ఆయన్ని చూసి తమ ఇంట్లోకి వచ్చి కాసేపు విశ్రాంతి తీసుకోమని కోరాడు. సాధువుకి మంచి భోజనం పెట్టి, చీకటి పడింది కదా ఈ పూటకీ ఇక్కడే ఉండమని కోరాడు.

మాటల్లో తన కష్టసుఖాలు ముచ్చటీస్తూ, యజమాని, “ఏమిటో నండీ! సంసారంలో సుఖం లేదండీ.. మీ జీవితమే హాయి!! అన్నాడు. వెంటనే ఆ సాధువు “అయితే నా వెంట రా! నీకు మోక్ష మార్గం చూపిస్తాను” అన్నాడు. యజమాని కంగారు పడుతూ. “అలా ఎలా కుదురుతుంది? పిల్లలు చిన్నవాళ్లు. వాళ్లను పెంచి పెద్ద చేయాలి కదా” అన్నాడు. సాధువు మాట్లాడలేదు. కొన్ని సంవత్సరాలు గడిచాయి.

ఆ సాధువు మరల అదే మార్గంలో వస్తూ ఆ ఇంటిని చూసి ఆగాడు. ఆయన్ని చూసి యజమాని సాదరంగా ఆహ్వానించి, అతిథి మర్యాదలు చేశాడు. మాటలలో సాధువు అన్నాడు. “పిల్లలు పెద్దవాళ్లు అయ్యారు కదా నా వెంట రా! నీకు మోక్ష మార్గం చూపిస్తాను” యజమాని తడబడుతూ ఇప్పుడే కాదు స్వామీ! పిల్లలు స్థిరపడాలి వాళ్ల పెళ్లిళ్లు చేయాలి” అన్నాడు.

ఇంకా కొన్ని సంవత్సరాలు గడిచాయి. సాధువు మళ్లీ అదే యజమాని అతిథ్యం సాధువు అదే మాట.. యజమాని జవాబు కొంచెం విసుగ్గా “పిల్లలకి డబ్బు విలువ తెలియదు. అందుకని నేను దాచినంతా ఆ చెట్టు కింద పాతిపెట్టాను. వీలు చూసుకుని చెబుతాను. ఒక పెద్ద ఇల్లు కట్టాలి. మీలాగా నాకు ఎలా కుదురుతుంది” అన్నాడు.

ఇంకా కొన్ని సంవత్సరాలు గడిచాయి. సాధువు మళ్లీ అదే మార్గంలో వస్తూ ఆ ఇంటి వంక చూడకుండా వెళ్లి పోతుండగా ఆ యజమాని కొడుకు గమనించి ఆహ్వానించాడు. అతను తమ తండ్రి మరణించాడని చెప్పాడు. సాధువుకి కొంచెం బాధనిపించింది. అతిథ్యం స్వీకరించి బయటికి వచ్చాడు. చెట్టు కింద ఒక కుక్క కూర్చుని ఉంది యజమాని అనుమానంగా దాని వంక చూశాడు. సందేహం లేదు యజమాని కుక్కగా పుట్టాడు. సాధువు మంత్రజలం దాని మీద జల్లి, “ఏమిటి నీ పిచ్చి మోహం? కుక్కగా పుట్టి ఇంటికి కాపలా కాస్తున్నావా? నా వెంట రా. నీకు మోక్ష మార్గం చూపిస్తాను” అన్నాడు. యజమాని ఆ మాట మాత్రం వినలేను. ఎందుకంటే నేను డబ్బు ఇక్కడ దాచిన సంగతి పిల్లలకి చెప్పలేదు. ఎవరూ దోచుకోకుండా చూడాల్సిన బాధ్యత నాదే కదా అన్నాడు. మళ్లీ కొన్నాళ్లకి సాధువు ఆ దారిన వస్తూ ఆ ఇంటి వైపు చూశాడు. కుక్క కనపడలేదు పక్కవారిని అడిగితే అది పోయిందని చెప్పారు. అయినా సాధువు అనుమానంగా చుట్టూ చూస్తుంటే చెట్టు కింద ఒక పాము కనిపించింది. పరీక్షగా చూసాడు ఖచ్చితంగా ఆ యజమాని మళ్లీ పాముగా జన్మించాడు.

మంత్రజలం చల్లి, “ఇంకా ఈ ఇంటిని వదిలి వెళ్లవా? నాతో రా” అన్నాడు. ఆ ఒక్క మాట మాత్రం అనకండి. నా సొమ్ము పిల్లలకి కాకుండా ఇతరులకి దక్కునీయకుండా చూడాలి కదా అన్నాడు దీనంగా..

సాధువు వెంటనే అతని ఇంట్లోకి వెళ్లి, అతని కొడుకులతో “మీ నాన్న ఆ చెట్టు కింద డబ్బు దాచిపెట్టాడు. కానీ జాగ్రత్త! అక్కడ పాము ఉంది” అన్నాడు. ఆ మాట వినగానే కొడుకులు ఎగిరి గంతేసి, కర్రలు తీసుకుని బయలుదేరారు. తన కొడుకులే తనను కర్రలతో చావగొడుతుంటే అతను దీనంగా సాధువు వంక చూశాడు.

కానీ అప్పటికే చాలా ఆలస్యమైంది.

ఒక ఎడారిలో ఒక చిన్న పిట్ట నివసిస్తూ ఉండేది. అక్కడ ఎటువంటి పచ్చదనమూ లేకపోవటం వలన ఆ చిన్న పక్షి మండే ఇసుకలో రోజంతా గెంతుతూ ఉండేది. ఒక రోజున నారదుడు అటు పోతూ ఈ పిట్ట పడుతున్న కష్టాలను చూసి జాలి పడ్డాడు. ఆ పక్షి దగ్గరకు వెళ్లి, ఓ చిన్ని పక్షి! ఇంత మండే ఎడారిలో నీవు ఏమి చేస్తున్నావు? నీకు ఏమైనా సహాయం చేయనా? అని అడిగాడు. ఆ చిన్ని పక్షి, నాకు నా జీవితం ఎంతో ఆనందంగా ఉంది. కాని ఈ ఎండ వేడిని నేను భరించలేకపోతున్నాను. నా పాదాలు రెండు కాలిపోతున్నాయి. ఇక్కడ ఒక చెట్టు ఉంటే, ఈ ఎండ వేడిని కొంచెం తట్టుకుని హాయిగా, సంతోషంగా ఉండగలను అని చెప్పింది. “ఇటువంటి ఎడారిలో చెట్టు మొలవటం అంటే, నా ఊహాకి అందకుండా ఉన్నది. అయినా నేను పరమాత్మ దగ్గరకి వెళ్లి నీ కోరిక నెరవేర్చమని ఆయనను అడుగుతాను”, అన్నాడు. విష్ణువు వద్దకు వెళ్లి ఆ పిట్టకి సహాయం చేయమని ఆయనకు ఈ పిట్ట విన్నపం తెలియజేశాడు. అప్పుడు ఆయన “నేను అక్కడ ఒక చెట్టును పెరిగేలా చేయగలను. కానీ ఆ పిట్ట విధి రాత అందుకు అనుకూలంగా లేదు. నేను విధి రాతను మార్చలేను. కానీ, ఎండ నుంచి ఉపశమనం కోసం ఒక ఉపాయం చెబుతాను. ఎప్పుడూ ఏదో ఒక కాలి పైనే గెంతుతూ ఉండమని ఆ పక్షికి చెప్పి. అప్పుడు ఒక కాలు నేలపై ఉన్నప్పుడు మరొక కాలికి కొంత విశ్రాంతి దొరికి, ఉపశమనం కలుగుతుంది. వెళ్లి ఆ పక్షితో ఇలా నేను చెప్పానని చెప్పు” అన్నాడు పరమాత్మ. నారదుడు మళ్లీ ఎడారిలో ఉన్న పక్షికి కనిపించి

భగవంతుని అనుగ్రహం

భగవంతుని సందేశాన్ని, సలహాను వినిపించాడు. పక్షికి విష్ణువుపై ఎంతో నమ్మకం. ఈ ఉపాయం విని చాలా సంతోషించింది. నారద మహర్షికి ఈ సహాయానికి కృతజ్ఞత తెలిపింది. “ఇందులో ఇంత సంతోషించటానికి ఏముందో ఆయనకు అర్థం కాలేదు. అడిగిన చెట్టు మొలిపించలేదు సరి కదా, ఒంటి కాలి మీద నడుపు” అని ఇచ్చిన సలహా వలన ఉపయోగమేమిటో అని తికమక పడ్డాడు. కానీ ఆ పక్షి ఈ ఉపాయాన్ని గ్రహించి వెంటనే అమలులో పెట్టటం మొదలు పెట్టింది. మహర్షికి ఈ సందేహం అలాగే ఉండిపోయింది. కొన్నాళ్లకు మళ్లీ ఆ దారిలో వెళుతూ ఆ పక్షిని చూశాడు. అది హాయిగా ఆ ఎడారి మధ్యలో ఉన్న ఒక పెద్ద పచ్చని చెట్టు మధ్య కూర్చుని ఉంది. పక్షి సుఖంగా హాయిగా ఉండటం చూసి ఆయనకి ఆనందం కలిగింది. అయినా పరమాత్మ అనుగ్రహించకపోయినా చెట్టేలా వచ్చిందనే విషయం బోధ పడలేదు. మళ్లీ దేవుడి దగ్గరకి వెళ్లి ఆయనతో ఈ పక్షి గురించి తాను చూసిందంతా చెప్పాడు. అందుకు శ్రీమహావిష్ణువు నారదునితో ఇలా అన్నాడు: “నేను చెప్పినట్లే జరిగింది. పక్షి తల రాతలో చెట్టు రాసి పెట్టలేదు. కానీ నీవు ఆ పక్షికి నా సందేశం వినిపించిన తరువాత, భక్తి శ్రద్ధలతో ఆ ఉపాయాన్ని విని, అర్థం చేసికొని ఆచరించింది. అంతే కాక కృతజ్ఞతలు కూడా తెలుపుకుంది. పవిత్రమైన హృదయంతో తనకు లభించిన భగవత్ప్రసాదాన్ని స్వచ్ఛమైన అంతఃకరణంతో అమలులో పెట్టింది. ఆ పక్షి చూపించిన ఈ భక్తి శ్రద్ధలకు, నా అనుగ్రహం మేరకు తల రాతను మార్చేసి, అక్కడ అసాధ్యాన్ని సుసాధ్యం చేశాను” అన్నాడు.

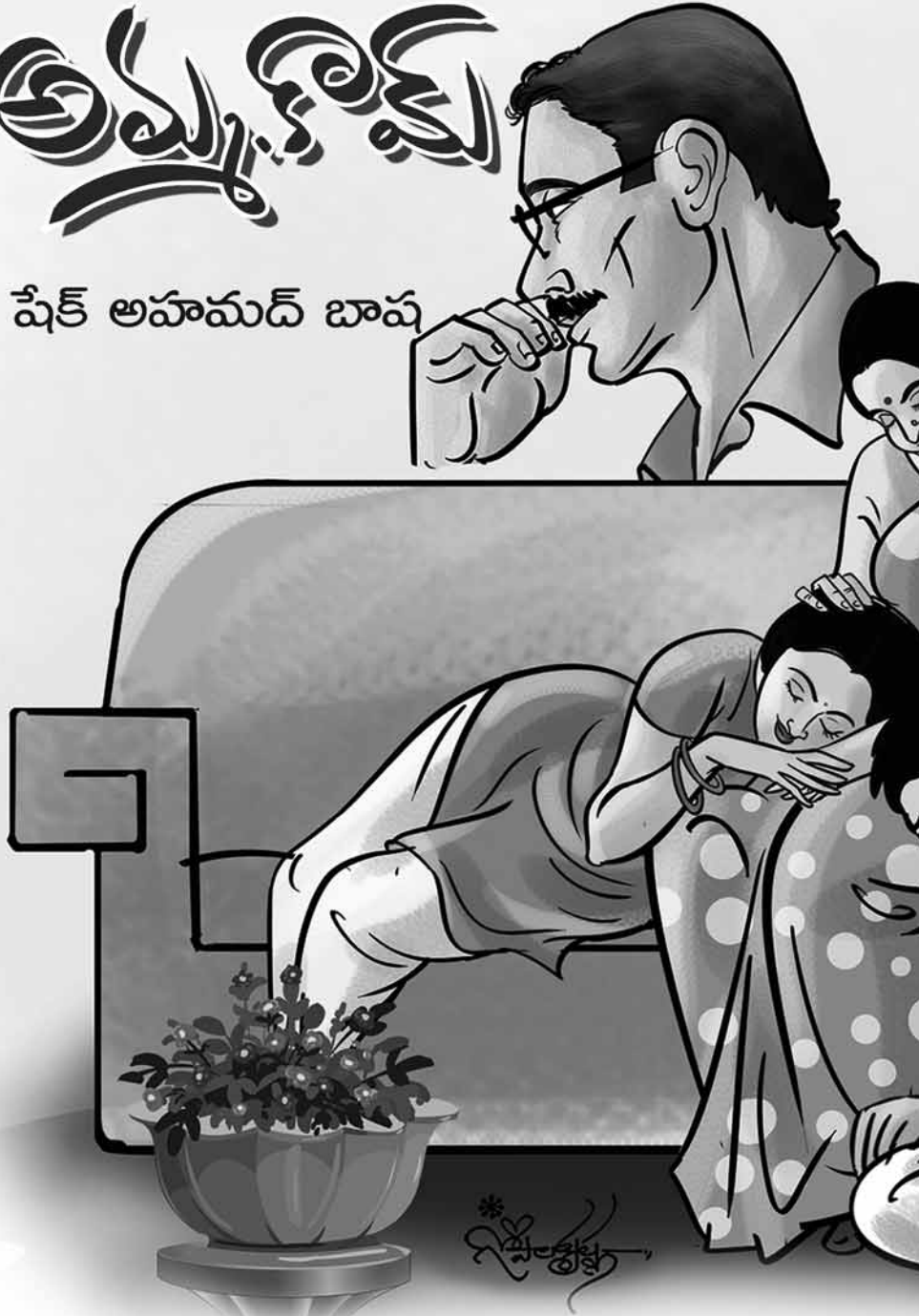

యామిని వంట పనిలో తలమునకలై ఉంది. ఆమె తెల్లవారి ఐదు గంటలకు లేస్తేగానీ భర్త, పిల్లలకు దీఫిన్లు, మధ్యాహ్నం భోజనం క్యారియర్లు తయారు కావు. భర్త శ్రావణ్ ఆరు గంటలకు లేచాడు. భార్య ఇచ్చిన టీ తాగుతూ దినపత్రిక తిరగేసాడు. అదవుతూనే టాయిలెట్లో దూరాడు. పిల్లలు సమీర్, సిరి, ఒక్కొక్కరు వచ్చి తమ కప్పు టీ తీసుకుని పైన వాళ్ల గదుల్లోకి వెళ్లిపోయారు. ఆ సమయంలో యామినిని ఎవరూ విసిగించే ప్రయత్నం చేయరు. వంట గదిలో అష్టావధానం చేస్తున్న తల్లి శరీరంలో అప్పుడు 220 వాట్స్ కరెంటు ప్రవహిస్తుంటుందని వారికి తెలుసు. ఆమెను ఎవరైనా విసిగిస్తే ఏ గరిట రూపంలోనో తమకు షాక్ కొడుతుందని కూడా తెలుసు. టీ తాగిన కప్పును తెచ్చి సింక్‌లో వేస్తూ సిరి తల్లిని ఏదో అడగబోయి, ఆమె ముఖం చూసి వెళ్లిపోయింది. ఏడున్నర గంటలకు శ్రావణ్ తన క్యారియర్ తీసుకుని వెళ్లిపోయాడు. అతను అక్కడికి 70 కిలోమీటర్ల దూరంలో ఉన్న మరో పట్టణంలో పనిచేస్తాడు. ఏడు ముప్పావుకు బయలుదేరే ట్రైన్‌ను అతను పట్టాలి. పిల్లలు కూడా దీఫిన్లు తిని తమ క్యారియర్లు పట్టుకుని బయటపడ్డారు. ఇల్లు ఒక్కసారి నిశ్శబ్దంగా మారింది. యామిని పది నిమిషాలు ప్రశాంతంగా కూర్చుని విశ్రాంతి తీసుకుంది. ఎనిమిదిన్నర గంటలకు పనిమనిషి వచ్చింది.

యామిని తన గదిలోనికి వెళ్లి పడకపై పడి ఉన్న తడి టవల్ తీసి 'ఈయనకు ఎన్నిసార్లు చెప్పినా అంతే' అనుకుంటూ దాన్ని తెచ్చి బయట ఆరేసింది. మేడ మీది సమీర్ గది చూస్తూనే ఉన్నారమంది. ఎక్కడి వస్త్రాలు చిందరవందరగా అక్కడే, పరుపుపై రాత్రి కప్పుకున్న దుప్పటి కింద వేలాడుతూ, ఆఫ్ చేయని కంప్యూటర్, టేబుల్ పై తాగిన టీ కప్పు ఆమె అసహనాన్ని పెంచేశాయి. 'ఈ వెధవకు ఎన్నిసార్లు చెప్పినా బుద్ధి రాదు' అని విసుక్కుంటూ సర్దడం మొదలెట్టింది. సిరి గది కాస్త ఫర్వాలేదు, కాకపోతే వస్త్రాలు మంచంపైనే పడేసి వెళ్లిపోయింది. ఇది ప్రతిరోజూ ఆ ఇంట్లో జరిగే తంతు. ఒక్క

అమ్మకిష్క్

షేక్ అహమద్ బాష

ఆదివారం రోజు మాత్రం యామిని కాస్త తీరిగ్గా లేస్తుంది. సమీర్, సిరిలు ఇంజనీరింగ్ మూడవ, మొదటి సంవత్సరం చదువుతున్నారు.

ఆ రోజు ఆదివారం. పిల్లలిద్దరూ తమ గదుల్లో ఉన్నారు. యామిని, శ్రావణ్ బాల్కనీలో కూర్చుని మాట్లాడుకుంటున్నారు. "ఈ మధ్య పిల్లలను గమనిస్తున్నారా, ఎప్పుడు చూసినా మీరు కొనిచ్చిన స్ట్రాటోఫోన్స్ లో లేక కంప్యూటర్ ఎదురుగానో ఎక్కువ సమయం గడుపుతున్నారు. చదవడం తక్కువ, చూడడం ఎక్కువ

అయిపోయింది. ఫేస్‌బుక్, వాట్సాప్‌లోనే తమ విలువైన కాలాన్ని వృధా చేస్తున్నారనిపిస్తుంది."

"అందరు పిల్లలూ అలాగే ఉన్నారు, మనపిల్లలే నయం. కనీసం మంచి మార్కులు తెచ్చుకుంటున్నారు. కానీ వారిపై మనం ఓ కన్ను వేసి ఉంచాలి. నేనేమో తెల్లవారి పోతే రాత్రికి వస్తాను. కాబట్టి ఆ పనేదో నువ్వే చేయాలి"

"అంటే మీకు చాకీరి చేయడమే కాక ఇక పిల్లల్ని కూడా నేనే గమనించాలా?"

శ్రీగిరిరాజు ధర్మసంరక్షణ పరిషత్తు కథల పోటీలో ప్రత్యేక బహుమతి పొందినది

చెప్పించడం వరకే మన బాధ్యత అనుకుంటే కుదరదు. ఒకప్పుడు, అంటే మనం చిన్నవాళ్ళుగా ఉన్నప్పుడు అలా ఉండేది. కానీ ఇప్పుడు కాలం మారిపోయింది. సాంకేతికత పెరిగేకొద్దీ జ్ఞానం అర్జించే సౌలభ్యం పెరిగింది. కానీ దాంతో సమానంగా బుద్ధిని వక్ర మార్గాన్ని పట్టించే దారులు కూడా తెరుచుకున్నారు.

పిల్లలు కొన్ని అనవసర ఆకర్షణలకు లోను కావడం సహజం. ఈ నాటి తల్లిదండ్రుల బాధ్యత లేదా సవాలు అక్కడే మొదలౌతుంది.

వారు అనవసర ఆకర్షణల వైపు మళ్ళకుండా, వారిలో పరివక్తవ, సమతుల భావనలు కల్పించాలి. దానికి ముందు మనం ఆ అర్హత సాధించాలి. సరిగ్గా చదవని తల్లితండ్రులు, లేదా చదువుకున్న తల్లితండ్రులు కూడా తమ జ్ఞానాన్ని ఈ కాలంతో సమానంగా పెంచుకోకుండా సలహాలిస్తే పిల్లలు స్వీకరించరు. ఆ పిల్లలతో సమానంగా మనం కూడా ఈ అంతర్జాలంలో ఈదాలి, తప్పదు. అప్పుడే వారు మన సలహాలను గౌరవిస్తారు”.

“ఇంత తెలిసీ మరి వారికి ఆ సెల్ ఫోన్లు, కంప్యూటర్లు ఎందుకు కొనిచ్చారు, తీసేయండి”

“అలా అంటే ఎలా, వాటి వల్ల ఉన్న లాభాలను అందిస్తూనే నష్టాలవైపు పోకుండా చూసుకోవాలి, అంటే కత్తి మీద సాము లాంటిది. ఒక వేళ మనింట్లో ఇవి లేకపోతే వారు స్నేహితులింటికో, ఇంటర్నెట్ సెంటర్లకో వెళ్ళవచ్చు. కనీసం వాళ్ళు ఇప్పుడు మన కంటికి కనిపిస్తున్నారు, అప్పుడు అది కూడా ఉండదు. ఈ కాలపు పిల్లలు చాలా సున్నిత మనస్సులు. నాకు మార్కులు సరిగ్గా రాకపోతే మా నాన్న తుక్కుతుక్కుగా కొట్టాడు. నేను చచ్చినట్లు ఓ మూల కూర్చుని ఏడుస్తూ చదువుకున్నాను. కానీ ఇప్పుడు కాలం మారిపోయింది. అలాంటి శిక్షలు మన నుంచి పిల్లల్ని దూరం చేయడమే కాకుండా, వారేమైనా చేసుకుంటే ఆ తర్వాత పశ్చాత్తాపపడితే లాభం లేదు. ఇది ఈ కాలపు తల్లితండ్రుల కర్మ భరించాల్సిందే. వాళ్ళను నాకంటే ఎక్కువ సమయం గమనించేది నువ్వే కనుక ఈ బాధ్యతను కూడా నువ్వే నిర్వహించక తప్పదు”

“యామీ, అలా ఎందుకనుకుంటావు, నువ్వు ఇంట్లో పని చేస్తే, నేను బయటకి వెళ్లి పనిచేస్తున్నాను. దాన్ని చాకిరీ అనుకుంటే ఎలా? నా సంపాదన లేకుండా ఎలా ఈ కుటుంబం నడవదో, నీ సేవలు లేకపోతే కూడా ఈ కుటుంబం నిలబడదు. మనిద్దరం సమానంగా పనిని పంచుకుంటున్నాం. ఇది మన కుటుంబం, వాళ్ళ మన పిల్లలు. వాళ్ళు ఒక పటిష్టమైన స్థితిని చేరేవరకు మనం వారికి తోడుంటూ, సరైన దిశానిర్దేశం చేయాలి. పిల్లల్ని కనడం, చదువు

“నన్నేం చేయమంటారు, నాకు ఆ కంప్యూటర్ రాదే” దిగులుగా అంది.

శ్రావణ్ భార్య చేతిని తన చేతిలోకి తీసుకుని ప్రేమగా చెప్పాడు “యామీ, నువ్వు ఒక సైన్స్ గ్రాడ్యుయేట్, చాలా తెలివైన దానివి కూడా. ఈ ఇంటి బాధ్యతను ఒంటిచేత్తో నిర్వహిస్తున్నావు. నువ్వు చూసే ఉంటావు, ఈ రోజుల్లో ఐదో తరగతి చదివే పిల్లలు కూడా చాలా సులువుగా ఫోన్లు, కంప్యూటర్లు వాడేస్తున్నారు. మరి నువ్వు మనసు పెడితే నేర్చుకోలేవా? నువ్వు కాస్త ఆ సీరియల్స్ మానేస్తే ఈ బాధ్యతను చక్కగా నిర్వహించవచ్చు. నువ్వు ఒక్కసారి ఇంటర్నెట్ కు అలవాటు పడితే ఇక టెలివిజన్ వైపు తిరిగి కూడా చూడవు. నీకు కావలసినంత వినోదం, స్వామి కార్యం, స్వకార్యం రెండూ జరిగినట్లే.”

“మరి నాకు కంప్యూటర్ నేర్చుతారా?”

“అంతకంటేనా, నేనెప్పటినుంచో చెబుతున్నాను, రేపటి నుంచే సెలవు పెడతాను. దేవీ గారికి గురువునవుతాను” చిలిపిగా చెప్పాడు శ్రావణ్. ఆ మరుసటి రోజు నుండే శ్రావణ్ యామినికీ కంప్యూటర్ నేర్ప సాగాడు. శ్రావణ్ చెప్పినట్లు ఆమె మూడు రోజుల్లో ఎలా ఆవరేట్ చేయాలో నేర్చుకుంది. తన ఇ మెయిల్ సృష్టించుకుంది. ఒక ఫేస్ బుక్ అకౌంట్ కూడా తెరిచింది. తన ఫోన్లో వాట్సాప్ కూడా ఏర్పాటు చేసుకుంది. ఇక ఆ రోజు నుండి భర్త, పిల్లలు ఇల్లు వదలగానే ఆమెకు కంప్యూటరే లోకమైపోయింది. ఆమె ముఖ్యంగా పిల్లల అభివృద్ధికి కావలసిన సైట్లు చూడసాగింది. అనేక నిపుణుల అభిప్రాయాలు, వాటిపై ఇతరుల అభిప్రాయాలు ఆమెకు తెలుస్తున్నాయి. ఒక విషయంపై ఏమైనా అనుమానాలు వస్తే వికీపీడియా ద్వారా నివృత్తి చేసుకుంటుంది. కొన్ని నెలలలోనే ఆమె అనేక విషయాలపై అవగాహన పెంచుకుంది. శ్రావణ్ చెప్పింది నిజమే, పట్టుదల ఉంటే సాధించ లేనిది ఏదీ లేదు. సమీర్, సిరిలు వారి పరీక్షల్లో మంచి మార్కులతో పాస్ అయ్యారు.

ఒకరోజు సమీర్ అడిగాడు “అమ్మా, నా స్నేహితులు ట్రీట్ అడుగుతున్నారు” అని.

“అలాగే, వాళ్ళను రేపు ఆదివారం భోజనానికి

విలువు.”

ఆదివారం సమీర్ స్నేహితులంతా వచ్చేశారు. మొత్తం ఐదుమంది. సాకేత్, శ్రీనివాస్, షేరూక్, ఢిల్లీ బాబు, దీపక్. వారు తరచూ ఆ ఇంటికి వచ్చిపోయేవారే. యామిని అంటే వారికి అభిమానం, గౌరవం కూడా. వంటలో తల్లికి సమీర్, సిరిలు కూడా సహాయపడ్డారు. శ్రావణ్ కూడా భోజన సమయానికి వచ్చేవాడు. అందరూ భోజనానంతరం డ్రాయింగ్ రూంలో చేరారు. యామిని గొంతు సవరించుకుని చెప్పింది “పిల్లలూ, మీరందరూ ఇంజనీరింగ్ చివరి సంవత్సరానికి వచ్చేశారు, గత మూడేళ్లలో మంచి మార్కులే సంపాదించారు. కానీ మీలో నాకు కొన్ని కొరతలు కనబడుతున్నాయి. మార్కులైతే కనబడుతున్నాయి కానీ, మీలో సబ్జెక్ట్ పై ఎంత అవగాహన ఉంది, నైపుణ్యం వైపు మీ దృష్టి సారించారా, లేదు కేవలం పుస్తకాలు తిరగేసి మార్కులు సాధించారా అనేదానిపై స్పష్టత కావాలి. ప్రతి సంవత్సరం లక్షలమంది కాలేజీల నుండి

కెమెరాలలో ఉపయోగించుకుంటున్నారు. ఇక క్లౌడ్ అనేది లక్షల విలువగల హార్డ్‌వేర్ అవసరం లేకుండా, విలువైన సమయం వృధా కాకుండా క్షణాల్లో మనకు కావలసిన డాటాను అందివ్వగలది. ఇక సర్వీసు ఇంజనీర్ గురించి మీరు తెలుసుకోవాలి. ఇంతకుముందు వెయ్యిమంది పనిని పది కంప్యూటర్లు చేసేవి. ఇప్పుడు వంద కంప్యూటర్ల పనిని ఒక్క సెర్వర్ ఇంజనీర్ చేసేస్తుంది. దీనివల్ల అనేక మంది కంప్యూటర్ ఉద్యోగాలు కోల్పోతారు. ఎవరు టాప్ టెన్‌లో ఉంటారో వారికి ఉద్యోగ అవకాశాలు లభిస్తాయి. ఈ విషయాలన్నీ మీరు తెలుసుకుంటేనే దానికి తగ్గట్టు నైపుణ్యాలను సంపాదించుకోగలుగుతారు. లేదంటే గుడ్డిగా డిగ్రీలు తీసుకుని క్యూలలో నిలబడి ఎదురుచూడాల్సి వస్తుంది.” సమీర్‌తో సహా అందరూ ఆమె చెప్పింది నోరు తెరుచుకుని విన్నారు.

“సరే, దీపక్, నువ్వు ఎలెక్ట్రికల్ ఇంజనీరింగ్ చదువుతున్నావు. మరి మన దేశంలో అటామిక్ పవర్ లేదా థర్మల్ పవర్ కావాలా అనే చర్చ జరుగుతూ

చెప్పిన విషయాలన్నీ మీరు రోజూ చూసే కంప్యూటర్లలోనే ఉంటాయి. మరి మీరు దాన్ని ఎందుకు వినియోగించ లేకపోయారు. ఎప్పుడో పాతిక సంవత్సరాల ముందు డిగ్రీ చదివిన నాకు తెలిసిన విషయాలు కూడా మీకు తెలియ లేదంటే మీ పరిస్థితి అర్థం అవుతుందా? కనీసం ఆ చైనా వాడిలా ఒక దోమలు చంపే బ్యాట్ కనుక్కున్నా నేను సంతోషిస్తాను.” ఆమె తన సుదీర్ఘ ఉపన్యాసాన్ని ఆపింది.

పిల్లలందరూ నిశ్శబ్దంగా ఉండిపోయారు. శ్రావణ్.. భార్య ఇచ్చిన ఉపన్యాసానికి ఉబ్బితబ్బిబ్బి తున్నారు.

సాకేత్ చెప్పాడు “చాలా థాంక్స్ అంటే, మంచి భోజనంతో పాటు మా జీవితాలను మార్చే ప్రక్రియ మొదలైతే ఒక దార్శనికత కలగచేసారు. మీ ప్రతి మాటా విలువైంది, మేం వాటిని తప్పకుండా ఆచరిస్తాము. మీలాగా మేం ఆలోచించనందుకు సిగ్గుపడుతున్నాం” అందరూ సెలవు తీసుకున్నారు.

అందరూ వెళ్లిన తర్వాత సమీర్ అడిగాడు “అమ్మా, నువ్వు చెప్పింది బాగానే ఉంది. మరి ఇంత తెలిసిన దానివి నాకు వచ్చిన పర్సనల్ ఎన్‌ఎంఎస్‌లు ఎందుకు చూసావు?”

యామిని నవ్వింది, “ఒరే సామ్, నిన్ను తొమ్మిది నెలలు మోసి నరకయాతన అనుభవించి కన్నాను. నువ్వు వేసే ప్రతి అడుగు పర్యవేక్షించాను. నువ్వు తినే ప్రతి ముద్దా రుచికరంగా ఉండేట్లు చేసాను, ఇంకా చేస్తూనే ఉన్నాను. ఏడవ తరగతి వరకు నేనే నీ గురువును. ఆ తర్వాత నీ ప్రతి అవసరం గమనించి సహాయం చేస్తూనే ఉన్నాను. నేను ఒక్క రోజు ఇంట్లో లేకపోతే మీరెలా తల్లడిల్లి పోతారో ఆలోచించావా? ఇవన్నీ నీ పర్సనలా లేక నా పర్సనలా? నీ శరీరం మీద నాకు పూర్తి పేటెంట్ హక్కు ఉంది. నువ్వు నేను తయారు చేసిన ప్రాడక్ట్. ఈ రోజు నాకంటే ఒక అడుగు ఎత్తు ఎక్కువ పెరిగావని ‘అమ్మా నా పర్సనల్ విషయాలే’ ఎందుకు జోక్యం చేసుకున్నావు’ అని అడిగే సమయం ఇంకా రాలేదు. మీరేం చేస్తున్నారు, ఏ దిశలో పోతున్నారో ఒక తల్లిగా నాకు తెలుసుకునే పూర్తి బాధ్యత ఉంది. అలా అని నిన్ను ఎప్పుడూ పీడిస్తానని అనుకోవద్దు. నేను తయారుచేసిన ప్రాడక్ట్ చక్కగా పనిచేస్తుందని నమ్మకమొస్తేనే నీకు పూర్తి స్వాతంత్ర్యం వస్తుంది. నిన్ను మార్కెట్లో అమ్మకానికి పెట్టే ఆశ కానీ ఆలోచన కానీ నాకు లేదు. మీరు మీ దార్శన వెతుక్కుని వెళ్లిపోతారని నాకు తెలుసు. బహుశా వారానికో, నెలకో ఒకసారి ఫోన్ చేసి ఎలా ఉన్నావని అడుగుతారు, బాగానే ఉన్నానని చెబుతాను. మీ నుంచి అంతకుమించి ఏమీ ఆశించడంలేదు” యామిని స్వరం గద్గదమయ్యింది.

తల వంచుకుని వింటున్న పిల్లలు తల్లిని చూసారు. వారి కళ్లలో నీళ్లు. ఇద్దరూ తల్లి చేతులను తమ చేతుల్లోనికి తీసుకున్నారు. ★

యామిని నవ్వింది. “ఒరే సామ్, నిన్ను తొమ్మిది నెలలు మోసి నరకయాతన అనుభవించి కన్నాను. నువ్వు వేసే ప్రతి అడుగు పర్యవేక్షించాను. నువ్వు తినే ప్రతి ముద్దా రుచికరంగా ఉండేట్లు చేసాను, ఇంకా చేస్తూనే ఉన్నాను. ఏడవ తరగతి వరకు నేనే నీ గురువును. ఆ తర్వాత నీ ప్రతి అవసరం గమనించి సహాయం చేస్తూనే ఉన్నాను. నేను ఒక్క రోజు ఇంట్లో లేకపోతే మీరెలా తల్లడిల్లి పోతారో ఆలోచించావా? ఇవన్నీ నీ పర్సనలా లేక నా పర్సనలా? నీ శరీరం మీద నాకు పూర్తి పేటెంట్ హక్కు ఉంది.

బయటకు వస్తున్నారు. వారిలో ఎంత మందికి నిజమైన నైపుణ్యం ఉంది?”

“అమ్మా, ఏంటిది, మంచి భోజనం పెట్టి దాన్ని ఇలా అరగదీస్తున్నావు?” నవ్వుతూ అడిగాడు సమీర్.

“అవునురా, నీతోబాటు మరో ఇద్దరు కంప్యూటర్ సైన్స్ చదువుతున్నారు, నేను అడిగే ప్రశ్నలకు జవాబివ్వగలరా?”

“అదగండి అంటే, మేం జవాబిస్తాం” అన్నాడు సాకేత్.

“అండ్రాయిడ్ అంటే, క్లౌడ్ టెక్నాలజీ అంటే ఏమిటి, సెర్వర్ ఇంజనీర్ గురించి మీకేం తెలుసు?”

“అంటే, అండ్రాయిడ్ ఒక మొబైల్ ఆప్. క్లౌడ్ టెక్నాలజీ అనేది ఒక ప్లాట్‌ఫాం. సెర్వర్ ఇంజనీర్ అంటే...అంటే” నసిగాడు సాకేత్.

“ఇంకా వివరంగా ఎవరన్నా చెప్పగలరా?” అడిగింది యామిని. అంతకుమించి ఎవరూ చెప్పలేక తల వంచుకున్నారు.

“చూశారా, మీరు చదివే కంప్యూటర్ సైన్స్ గురించే మీకు పూర్తిగా అవగాహన లేదు. అండ్రాయిడ్ అనేది గూగుల్ తీసుకొచ్చిన ఒక ఆప్లికేషన్. అది మొబైల్ ఫోన్‌లో టచ్ స్క్రీన్ ద్వారా అనేక అవసరాలు తీర్చగల ఒక అద్భుతమైన సాంకేతికత. ఇప్పుడు దాన్ని టీవీలలో, నోట్‌బుక్స్‌లో, గేమ్స్,

ఉంది, మరి నీ అభిప్రాయం చెప్పగలవా?” దీపక్ తల వంచేసాడు.

“చూసావా, కాబోయే ఒక ఇంజనీరుకు ఈ విషయంపై అవగాహన ఉండాలా వద్దా? అది లేకుండా నువ్వెలా ఈ దేశానికి సేవ చేయగలుగు తావు?” ఆమె గొంతు ఖంగుమంది. అందరూ బిత్తరపోయారు.

“ఒక థర్మల్ ప్లాంట్‌లో ఏడువేల టన్నుల బొగ్గుతో తయారుచేసే విద్యుత్తు కేవలం 62 కేజీల యురేనియంతో తయారు చేయవచ్చు. బొగ్గు ఉత్పత్తిలో పర్యావరణానికి ఎంతో హాని జరుగుతుంది, అంతేకాదు, అది సృష్టించే కాలుష్యం వల్ల మానవాళికి కూడా ఎంతో నష్టం జరుగుతుంది. అణు విద్యుత్తులో ఆ నష్టం ఉండదు. కానీ అణు రియాక్టర్లో చిన్న పొరబాటు జరిగినా పదింతలు నష్టం జరుగుతుంది. రష్యాలోని చెర్నోబిల్, జపాన్‌లోని ఫుకుషిమా అణు విద్యుత్పరిధ్రాల ప్రమాదాలు మనం మరచకూడదు. ఇలాంటి విషయాలు తెలుసుకోవాలని మీకెందుకు తట్టడం లేదు. ఈ మధ్య మీరు పంపుకునే ఎన్‌ఎంఎస్‌లు చూసాను. తెలుగు భాషను ఆంగ్లంలో పంపే కర్క ఎమొచ్చింది. అంటే మీకు ఆంగ్ల భాష మీద ఎటువంటి పట్టు లేదనే కదా. భాష మీద పట్టు లేనిదే మీరెలా విజయం సాధిస్తారు. నేను

ప్రభుత్వాన్ని ఇరుకున పెట్టడానికే

దేశ రాజధాని ఢిల్లీలో జరుగుతున్న రైతు నిరసన ప్రదర్శనలు కేంద్రంలోని మోదీ ప్రభుత్వాన్ని ఇరుకున పెట్టే ఉద్దేశంతోనే సాగుతున్నాయని చెప్పవచ్చు. ఈ విషయంలో ప్రభుత్వాన్ని వెనకడుగు వేసేట్లు చేస్తే భవిష్యత్తులో తీసుకురాదలచిన సంస్కరణల విషయంలో కూడా ఆలోచనలో పడుతుందన్నది వారి ఆలోచనగా తెలుస్తోంది. అంతేకాదు, ఈ రైతు సంస్కరణలు రద్దు చేస్తే ప్రభుత్వం వేగం తగ్గుతుంది. అప్పుడు మోదీ సర్కారు కూడా యూపీయే 2 హయాంలో చేసినట్లుగా కేవలం పైపై పనులకే పరిమితం అవుతుందన్నది వారి ఉద్దేశంగా కనపడుతోంది.

న్యూఢిల్లీ దాన్ గుప్తా

గత ఏడాది పౌరసత్వ సవరణ చట్టాలకు వ్యతిరేకంగా సాగిన నిరసనలను రెచ్చగొట్టిన కొందరితో కలిసి పంజాబ్, హర్యానా, పశ్చిమ ఉత్తరప్రదేశ్ కు చెందిన కొందరు రైతులు ఇప్పుడు ఢిల్లీలో ప్రదర్శనలు నిర్వహిస్తున్నారు. అయితే ఈ రైతులు సామాన్య, సాధారణ రైతులు కానేకాదు. వీరి రూపురేఖలు, తీరుతెన్నులు చూస్తే అనేక సందేహాలు కలుగుతున్నాయి.

ఈ నిరసనలు ఆర్థికంగా నష్టపోతున్న రైతులు చేస్తున్నట్లుగా లేవని, సంస్కరణలు అమలైతే ఇప్పటివరకు తాము పొందిన లాభాలు పోతాయనే భయంతో కొందరు కావాలని చేస్తున్న గందర గోళమేనని సుర్జిత్ భల్లా అనే ఓ పత్రికా విలేకరి రాశాడు. తన వాదనకు అధికారిక సమాచారాన్ని ఆధారంగా చూపాడు కూడా.

భల్లా పేర్కొన్న సమాచారం ప్రకారం పంజాబ్, హర్యానాలో ఉన్నత స్థాయి రైతుల్లో 2 లక్షల మంది గ్రామీణ, నగర ప్రాంతాల్లో అత్యున్నత సంపాదన కలిగిన వారిలో ఎనిమిది శాతం ఉంటారు. వీరిలో కూడా 20వేల మంది ఆదాయం అత్యధిక సంపాదన కలిగిన వారిలో రెండు శాతం. వరి పండించే రైతుల కంటే గోధుమ రైతులకు ఆదాయం చాలా ఎక్కువ. ప్రభుత్వ లెక్కల ప్రకారం ఒక వరి రైతు సగటున ఖర్చులు పోనూ 90 శాతం ఆదాయం పొందుతాడు. అదే గోధుమ రైతు ఖర్చు పెట్టినదానికి అదనంగా 161 శాతం లాభం పొందుతాడు. అలాగే ఈ లాభాలు కూడా ప్రాంతం నుంచి ప్రాంతానికి మారుతూ ఉంటాయి. మనదేశంలో పంజాబ్ లో వ్యవసాయ ఉత్పత్తి ఖర్చు చాలా తక్కువ. దేశపు సగటులో గోధుమకు 59 శాతం, వరికి 79 శాతం ఖర్చు మాత్రమే ఇక్కడ అవుతుంది. దిగుబడి కూడా పంజాబ్, హర్యానాలలో చాలా ఎక్కువ. అందువల్లనే ఈ ప్రాంత రైతు హెక్టార్లపై ఏడాదికి 1.25 లక్షల రూపాయల ఆదాయం పొందుతున్నాడు. ఈ ప్రాంతంలోని 1,97,000 మంది ఉన్నత స్థాయి

రైతులకు సగటున 6.3 హెక్టార్ల వ్యవసాయ భూమి ఉంది. ఒక హెక్టార్ కు 1.25 లక్షల చొప్పున వారి వార్షిక ఆదాయం 7.9 లక్షల రూపాయలు. దీనిపై ఎలాంటి పన్ను ఉండదు. ఏకంగా 12.6 అంతకంటే ఎక్కువ వ్యవసాయ భూమి కలిగిన పెద్ద రైతుల ఆదాయం సంవత్సరానికి 15.75 లక్షలకు పైమాటే.

అయితే ఈ నిరసన కార్యక్రమం చట్టవ్యతిరేకమైనదని లేదా అంతగా పట్టించుకోవలసినది కాదని చెప్పలేం. 2017 అసెంబ్లీ ఎన్నికలకు ముందు గుజరాత్ లో జీఎస్టీకి వ్యతిరేకంగా వజ్రాల వ్యాపారులు, బట్టల వ్యాపారులు చేసిన నిరసన వంటిదే ఇది కూడా. అయితే ఈ నిరసనల సామాజిక పార్శ్వాన్ని చూస్తే మనకు మరికొన్ని విషయాలు అర్థమవుతాయి.

మొదటిది, ఈ ఉద్యమంలో పాల్గొంటున్న రైతులందరూ హరిత విప్లవం వచ్చిన ప్రాంతాలకు చెందినవారే. మిగిలిన ప్రాంతాల్లో గోధుమ, వరి రైతులు కూడా మధ్యదశారుల వల్ల నష్టపోతూ, కనీస మద్దతు ధర లభించక ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. కొత్త సంస్కరణల వల్ల శీతల గిడ్డంగులు మొదలైన వ్యవసాయ సంబంధిత పరిశ్రమలు వచ్చే అవకాశం ఏర్పడుతుంది. పాత చట్టాల్లో ఉన్న కఠిన నిబంధనల మూలంగా ఇప్పటి వరకు వీటి ఏర్పాటు సాధ్యపడలేదు.

రెండవది, ఒకప్పుడు ఈ రైతు సంస్కరణల కోసం ప్రభుత్వాలపై తీవ్రమైన ఒత్తిడి తెచ్చిన ఆర్థికవేత్తలంతా ఇప్పుడు కేంద్రం తెచ్చిన అవే సంస్కరణలకు నిరసన తెలుపుతున్న రైతులకు మద్దతు పలకడం విచిత్రంగా ఉంది. వీరి ధోరణి సంస్కరణల కంటే వాటిని తెచ్చినవారిని వ్యతిరేకించాలన్నట్లుగా ఉంది. ప్రాబల్యం పూర్తిగా కోల్పోయిన వామపక్షవాదులంతా ఇప్పుడు రైతులకు మద్దతివ్వడం కూడా విచిత్రం. ఇదే నిరసన, వ్యతిరేకత కొన్ని దశాబ్దాల క్రితం వచ్చి ఉంటే అది 'కులక్' (సంపన్న రైతు)ల ఆందోళన

మాత్రమేనని వీరే కొట్టిపారేసేవారు.

2019 సాధారణ ఎన్నికల్లో ఘోర పరాజయం పాలైన విపక్షాలు ప్రభుత్వాన్ని ఇబ్బందిపెట్టడానికి ఎప్పటినుంచో ప్రయత్నిస్తూనే ఉన్నాయి. 2020లో పౌరసత్వ సవరణ చట్టానికి వ్యతిరేకంగా ముస్లింలను రెచ్చగొట్టడానికి ప్రయత్నించాయి. ఈ ప్రయత్నం ఢిల్లీ అసెంబ్లీ ఎన్నికల్లో కొంత ఫలితాన్నిచ్చింది. బీజేపీ ఆ ఎన్నికల్లో ఓడిపోయింది.

అయితే అఖిలభారత స్థాయిలో ఇలాంటి ఫలితాలు రాబట్టుకోవాలన్న విపక్షాల ఆశలపై కొవిడ్ సీళ్లు జల్పింది. లాక్డౌన్ విపత్తర పరిస్థితుల్లో కూడా వలస కూలీల పేరు చెప్పి ఆందోళన సృష్టించాలనే ప్రయత్నం జరిగింది. కానీ అది పెద్దగా గిట్టుబాటు కాలేదని బిహార్ అసెంబ్లీ ఎన్నికల ఫలితం స్పష్టం చేసింది. ఇప్పుడు ఈ రైతు ఆందోళన అలాంటి ప్రయత్నాల్లో మరొకటిగానే చెప్పవచ్చు.

సంస్కరణల కంటే ప్రధానిని వ్యక్తిగతంగా విమర్శించడం పైనే దృష్టి పెట్టినవారు తద్వారా రాజకీయ ప్రయోజనాలు పొందాలనుకుంటున్నారన్నది నిర్వివాదాంశం. తాము తెచ్చిన సంస్కరణలను రహస్యంగా అమలు చేయాలని గత ప్రభుత్వాలు ప్రయత్నిస్తే.. అపారమైన మెజారిటీ కలిగిన మోదీ ఈ సంస్కరణలను నేరుగానే తీసుకురావాలని, ఆ ప్రక్రియను వేగవంతం చేయాలని అనుకున్నారు. పేదప్రజలకు బ్యాంకు సేవలను అందుబాటులోకి తీసుకురావడం, జీఎస్టీ అమలు వంటివి ఇందులో భాగమే.

మార్పును తీసుకురావడానికి తగిన రాజకీయ మద్దతు తనకు ఉందని ఆయన ఎప్పుడూ భావిస్తారు. అలాగే మార్పుకోసం ప్రయత్నిస్తే ఎదురయ్యే రాజకీయమైన ఇబ్బందులకు ఆయన ఎప్పుడూ వెరవలేదు. సమస్యలను నేరుగానే ఎదుర్కొన్నారు. 'యథాతథ స్థితి' మూలంగా లాభం పొందేవారికి మోదీ సంస్కరణవాదం ఎప్పుడూ మింగుడుపడదు.

'ది పమోనీస్' నుంచి

ప్రపంచ దేశాలన్నీ ఒకవైపు కొవిడ్ మహమ్మారి, మరోవైపు ఆర్థిక మాంద్యంతో సతమతమవుతుంటే యూరోపియన్ యూనియన్ చైనాతో సమీకృత పెట్టుబడి ఒప్పందం (Comprehensive Investment Agreement - CIA) చేసుకోనున్నట్లు గత డిసెంబర్ 30న ప్రకటించింది. నిజానికి కరోనా వల్ల యూరోపియన్ దేశాలు అత్యధికంగా నష్టపోయాయి. జర్మనీలో అత్యధిక కొవిడ్ కేసులు నమోదైన రోజున ఈ ఒప్పంద ప్రకటన వెలువడడం అందరినీ ఆశ్చర్యపరచింది.

చైనాలోని పుహాన్ లో పుట్టిన కరోనా వైరస్ ప్రపంచాన్ని సంవత్సరాలంగా అతలాకుతలం చేస్తున్నా డ్రాగన్ దేశం మాత్రం ప్రపంచ వ్యాప్తంగా తన ప్రాబల్యాన్ని పెంచుకుంది. అక్టోబర్ లో అతిపెద్ద వాణిజ్య ఒప్పందం RCEP (ఆస్ట్రేలియా, ఇండోనేషియా, జపాన్, దక్షిణ కొరియాలతో చైనా చేసుకున్న ఒప్పందం) తరువాత ఇప్పుడు తాజాగా యూరోపియన్ యూనియన్ తో కుదిరిన పెట్టుబడుల ఒప్పందం చైనా ప్రపంచ ఆధిపత్య కలలకు కొత్త రెక్కలు తొడిగింది. కరోనా వైరస్ వల్ల జరిగిన నష్టానికి చైనాను బాధ్యురాలిని చేయవలసిందిపోయి యూరోపియన్ యూనియన్ పూర్వహత్యక, దౌత్య విజయాన్ని ఆ దేశానికి కట్టబెట్టింది.

ఏదేళ్లపాటు సోగ్గిన, ముష్టి విదు సంప్రదింపుల తరువాత కుదిరిన ఈ ఒప్పందం - 'ఇరుపక్షాలకు ప్రయోజనం, ప్రపంచానికి యూరోపియన్ యూనియన్, చైనాలు అందించిన నూతన సంవత్సర కానుక ఇది' అని యథా ప్రకారం చైనా కమ్యూనిస్ట్ పార్టీ అధికారిక పత్రిక గ్లోబల్ టైమ్స్ అభివర్ణించింది.

యూరప్ తప్పటడుగు!

చైనాతో వాణిజ్య, పెట్టుబడి ఒప్పందాలు ఎంతో ముఖ్యమైనవని యూరోపియన్ కమిషన్ అధ్యక్షుడు ఉర్సుల వాన్ లేయెన్, యూరోపియన్ కౌన్సిల్ అధ్యక్షుడు చార్లెస్ మిషెల్ లు ప్రకటించారు. 'ఈ ఒప్పందం ఆర్థికంగా ఎంతో ప్రాధాన్యం సంతరించుకుంది. అలాగే ఇది స్థిరమైన అభివృద్ధి సూత్రాలపై ఆధారపడి ఇరుపక్షాల మధ్య విలువలతో కూడిన పెట్టుబడి సంబంధాలు పెంపొందించుకు దోహదం చేస్తుంది' అని వారు పేర్కొన్నారు.

నిజానికి ఈ ఒప్పందం విలువలతో కూడిన పెట్టుబడులకు, సుస్థిర అభివృద్ధికి చాలాదూరంగా ఉంది. చైనాలో వ్యాపారం చేసే విదేశీ కంపెనీలు మొదట తమ సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని ఆ దేశానికి అందజేసి, ఆ తరువాత అక్కడ ప్రభుత్వం ద్వారా అత్యధిక రాయితీలు పొందే స్థానిక కంపెనీలతో పోటీ పడవలసి వస్తుందన్నది ప్రపంచం మొత్తానికి తెలుసు. ప్రపంచ వాణిజ్య రంగంలో ఆధిపత్యం సంపాదించడం కోసం చైనా యధేచ్ఛగా మేధోహక్కుల ఉల్లంఘన, వివక్ష మోసపూరిత విధానాలకు పాల్పడుతున్నది.

2000లో ప్రపంచ వాణిజ్య సంస్థలో ప్రవేశించిన నాటి నుంచి చైనా తన మార్కెట్ లకు విదేశీ కంపెనీలను దూరంగా ఉంచడమేకాక ప్రపంచ వ్యాప్తంగా పెట్టుబడుల విషయంలో అన్ని విలువలను ఉల్లంఘించడమే వనిగా పెట్టుకుంది. ఇలా ఏకపక్షంగా, తనకు మాత్రమే లాభం కలిగేవిధంగా చైనా అనుసరిస్తున్న వాణిజ్య విధానం చాలా దేశాలకు

భద్రతాపరమైన ముప్పుగా కూడా పరిణమించింది. తమ దేశ జాతీయ గూఢచర్య చట్టం ప్రకారం చైనా కంపెనీలు గూఢచర్య కార్యకలాపాలకు కూడా పాల్పడవచ్చు. 21వ శతాబ్దంలో సమాచారమే ప్రధాన ఆయుధం, బలం. కాబట్టి అటువంటి సమాచారాన్ని సేకరించడంలో చైనా కంపెనీలు కూడా తమ గూఢచారి సంస్థలకు సహాయం చేస్తున్నాయి. ఇది ఇతర దేశాలకు భద్రతాపరమైన సమస్యలను తెచ్చిపెడుతోంది.

డ్రాగన్ మోసపూరిత, దౌర్జన్యపూరిత విధానాలకు భయపడి కొన్ని దేశాలు చైనాను ఇప్పటికే పక్కన పెట్టాయి. ఆస్ట్రేలియా, నార్వేలకు ఔదిరింపులు, భారత్ సరిహద్దులో ఉద్రిక్తతలు రెచ్చగొట్టడం, దక్షిణ చైనా సముద్రంలో విస్తరణవాదం, తైవాన్ భూభాగాన్ని దీవులను ఆక్రమించుకునే ప్రయత్నం వంటి చైనా చర్యలను ప్రపంచ దేశాలు తీవ్రంగా పరిగణిస్తున్నాయి. అయితే ఇలాంటి సమయంలో యూరోపియన్ యూనియన్ చైనాతో ఒప్పందానికి సిద్ధపడటం చర్చనీయాంశంగా మారింది.

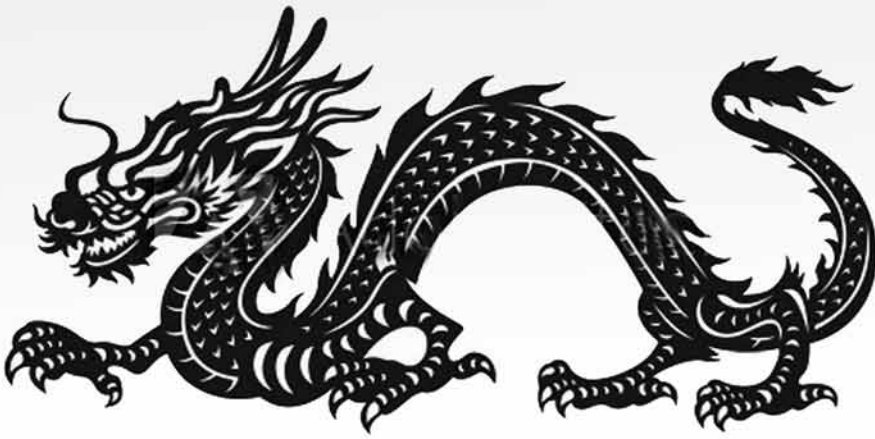
సెప్టెంబర్, 2020లో జర్మనీ తాము అనుసరించే ఇండో, పసిఫిక్ విధానంలో కొత్త మార్గదర్శక సూత్రాలను ప్రకటించింది. సముద్రజలాల రక్షణకు తగిన చర్యలు చేపట్టవలసిన అవసరాన్ని ఆ దేశం తాజాగా గుర్తించింది. ఫ్రాన్స్, నెదర్లాండ్ లు కూడా ఇండో, పసిఫిక్ విధానం తమ విదేశాంగ విధానంలో ముఖ్య భాగమని పేర్కొన్నారు. జింజియాంగ్ లో ఉయిఘర్ ముస్లింల పట్ల చైనా ప్రభుత్వం అనుసరిస్తున్న అణచివేతను, మానవహక్కుల ఉల్లంఘనను ఈ దేశాలు తీవ్రంగా ఖండించాయి.

ఇలాంటి సమయంలో యూరోపియన్ యూనియన్ హఠాత్తుగా చైనాతో ఒప్పందాన్ని ప్రకటించింది. యూనియన్ అధ్యక్ష బాధ్యతల్ని గత ఆరు నెలలుగా నిర్వహిస్తున్న జర్మనీ పదవీకాలం ముగిసే సరిగ్గా ఒక్కరోజు ముందు ఇలాంటి నిర్ణయం వెలువడటం అమెరికా పట్ల జర్మనీకి ఉన్న అపసమ్మతాన్ని మరోసారి బయటపెట్టింది. ముఖ్యంగా జర్మనీ ఛాన్సలర్ ఆంజెల మార్క్ లోకు అమెరికా పట్ల ఏమాత్రం సమ్మతం లేదని, ఆ దేశాన్ని విశ్వసనీయ మిత్రునిగా పరిగణించడం లేదని స్పష్టమవుతోంది. నాటో, జి 7 సమావేశాల సందర్భంగా బ్రంక్స్ తో జరిపిన చర్చల పట్ల మార్క్ లో తీవ్ర అసంతృప్తిని వ్యక్తంచేసిన సంగతి గుర్తుచేసుకుంటే అమెరికా పట్ల జర్మనీ ప్రస్తుత ధోరణి ఆశ్చర్యాన్ని కలిగించదు. మ్యూనిచ్ భద్రతా సమావేశాలు,

చార్లెస్ మిషెల్

ఉర్సుల వాన్ లేయెన్

డా. రామమూరిత

అమెరికా అకాడమీ సమావేశాల్లో మార్కెట్ తమ దేశం ఎదుర్కొంటున్న భౌగోళిక, రాజకీయ ప్రమాదాలను గురించి ప్రస్తావించారు. 'ప్రస్తుతం యూరప్ కు అటు రష్యా, ఇటు చైనా నుంచి ముప్పు ఎదురవుతోంది. రెండు దేశాలూ ఈ ప్రాంతంపై పట్టు కోసం ప్రయత్నిస్తున్నాయి' అని ఆందోళన వ్యక్తంచేశారు. అమెరికా పురస్కారాన్ని స్వీకరించిన సందర్భంలో ఆమె మాట్లాడుతూ 'రెండు దేశాల మధ్య నలిగిపోవడం కంటే చైనాకు సమాన హోదా కల్పించడం ద్వారా మనలో ఒకటిగా చేసుకోవడమే మంచిదని నా అభిప్రాయం' అని అన్నారు.

జర్మనీ వాహన ఉత్పత్తి కంపెనీలు చైనాపైనే ఎక్కువగా ఆధారపడి ఉన్నాయనే విషయాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకునే మార్కెట్ ఇలా మాట్లాడి ఉండవచ్చు. సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని బదలాయించడం వంటి అభ్యంతరకరమైన విషయాలు ఉన్నప్పటికీ భారీగా పెట్టుబడులు పెట్టిన చైనా నుంచి వైదొలగడానికి జర్మనీ కంపెనీలు సిద్ధంగా లేవు. పైగా ఇటీవల చైనా కంపెనీ హువైకి 5జి వ్యవస్థను ఏర్పాటుచేసే పనిని జర్మనీ కొత్తగా అప్పజెప్పింది. ఎయర్ బస్ వ్యవహారంలో ఆంక్షల కత్తి నెత్తిమీద ఇంకా వేలాడుతూనే ఉండడంతో ఫ్రాన్స్ కూడా అమెరికా పట్ల అసంతృప్తిగా ఉంది.

తైవాన్ కు చెక్ స్లావాకియా ప్రతినిధి బృందం పర్యటన సందర్భంగా హెచ్చరికలు జారీ చేయడం, హాంగ్ కాంగ్ ప్రజాస్వామ్య ఉద్యమకారులపై పోలీసు చర్య, అక్కడ జాతీయ భద్రతా చట్టాన్ని అమలు చేయడం, తైవాన్ ను ఆక్రమించుకుంటామని బెదిరించడం, వ్యూహాత్మక వరిశ్రమలను చేజిక్కించుకోవడం వంటి చైనా చర్యలను మిగిలిన యూరోపియన్ దేశాలతోపాటు వ్యతిరేకించినా ఆర్థిక ప్రయోజనాలను, లాభాలను దృష్టిలో పెట్టుకుని జర్మనీ కఠినంగా మాత్రం వ్యవహరించలేకపోతోంది.

చైనాతో పెట్టుబడి ఒప్పందాన్ని ఖరారు చేయడంలో జర్మనీ ఏకపక్షంగా వ్యవహరించిందని, తమని సంప్రదించలేదని ఇప్పటికే స్పెయిన్, పోలాండ్, ఇటలీ తదితర దేశాలు అభ్యంతరం వ్యక్తం

చేశాయి. ఒప్పందానికి సంబంధించి మంచీచెడులు పూర్తిగా పరిశీలించకుండానే ఫ్రాన్స్, జర్మనీలు తొందరపడి ఒక నిర్ణయానికి వచ్చేశాయని ఈ దేశాలు అంటున్నాయి. అలాగే తమ అభ్యంతరాలు ఏమాత్రం పట్టించుకోలేదని కూడా అసంతృప్తిని వ్యక్తంచేస్తున్నాయి.

చైనాతో ఒప్పందంతో అమెరికా, యూరప్ ల మధ్య దూరం పెరగడమేకాక, మానవహక్కుల, ప్రజాస్వామ్య విలువల పరిరక్షణలో యూరప్ చిత్తశుద్ధిపైన కూడా అనుమానాలు వ్యక్తమవుతున్నాయి. అంతేకాదు యూనియన్ సభ్య దేశాల మధ్య కూడా విభేదాలు తలెత్తుతున్నాయి. చైనా పట్ల అనుసరించాల్సిన విధానాన్ని గురించి ఒక స్పష్టమైన నిర్ణయానికి రాకముందే చైనా, యూరోపియన్ యూనియన్ ల మధ్య

చైనాతో ఒప్పందంతో అమెరికా, యూరప్ ల మధ్య దూరం పెరగడమేకాక, మానవహక్కుల, ప్రజాస్వామ్య విలువల పరిరక్షణలో యూరప్ చిత్తశుద్ధిపైన కూడా అనుమానాలు వ్యక్తమవుతున్నాయి. అంతేకాదు యూనియన్ సభ్య దేశాల మధ్య కూడా విభేదాలు తలెత్తుతున్నాయి. చైనా పట్ల అనుసరించాల్సిన విధానాన్ని గురించి ఒక స్పష్టమైన నిర్ణయానికి రాకముందే చైనా, యూరోపియన్ యూనియన్ ల మధ్య పెట్టుబడుల ఒప్పందం ఖరారు కావడం అమెరికా నూతన అధ్యక్షుడు బైడెన్ కు ఊహించని పరిణామం. వాణిజ్యం ద్వారా తన విస్తరణవాదాన్ని అమలు చేసే చైనా నిరంకుశ ప్రభుత్వం ఇప్పుడు కూడా ఆ విధానాన్నే కొనసాగిస్తుంది.

పెట్టుబడుల ఒప్పందం ఖరారు కావడం అమెరికా నూతన అధ్యక్షుడు బైడెన్ కు ఊహించని పరిణామం. వాణిజ్యం ద్వారా తన విస్తరణవాదాన్ని అమలు చేసే చైనా నిరంకుశ ప్రభుత్వం ఇప్పుడు కూడా ఆ విధానాన్నే కొనసాగిస్తుంది. స్నేచ్ఛా వాణిజ్య ఒప్పందం ఉన్నప్పటికీ ఆస్ట్రేలియాపై ఆంక్షలు విధించడం చైనా దుందుడుకు వైఖరికి స్పష్టమైన ఉదాహరణ. ప్రపంచ ఆధిపత్యం కోసం పాకులాడుతున్న చైనాపై యూరప్ దేశాలు ఆర్థికంగా ఆధారపడటం ప్రజాస్వామ్య దేశాలన్నిటికీ సమస్యలు తెచ్చిపెడుతుంది.

కొత్త రకం కరోనా వైరస్ వ్యాపించడంతో రెండవసారి లాక్ డౌన్ ప్రకటించిన యూరప్ చైనాతో ఈ ఒప్పందాన్ని ఖరారు చేసుకోవడం ద్వారా అమెరికా పట్ల తన అసంతృప్తిని బహిరంగంగానే ప్రకటించి

దని, ముఖ్యంగా అమెరికా అధ్యక్ష బాధ్యతలు చేపడుతున్న బైడెన్ కు ఇది ఒక హెచ్చరిక అని భావిస్తున్నారు. ఇప్పటివరకు అమెరికాతో కీలకమైన దౌత్య, వాణిజ్య భాగస్వామిగా ఉన్న యూరోపియన్ యూనియన్ ఇప్పుడు చైనాకు దగ్గర కావడం అమెరికా నూతన ప్రభుత్వానికి మింగుడుపడని విషయమే.

అంతర్జాతీయ కార్మిక చట్టాలను అంగీకరించే విధంగా చైనాను ఒప్పించగలుగుతామని యూరోపియన్ యూనియన్ అంటోంది. అయితే వివిధ అంతర్జాతీయ ఒప్పందాలు, నిబంధనలను ఉల్లంఘించడంలో చైనా చరిత్రను చూస్తే తమ ఈ పెట్టుబడి ఒప్పందం ద్వారా ఆ దేశాన్ని దారికి తీసుకురాగలమనే ఈయూ ఆశ అత్యంతేనని స్పష్టమవుతుంది. ప్రపంచ వాణిజ్య సంస్థలో ప్రవేశిస్తే చైనా ప్రజాస్వామ్య మార్గం పడుతుందని భావించి ఆ దేశానికి ఆ సంస్థలో సభ్యత్వం ఇచ్చిన పాశ్చాత్య ప్రపంచానికి చివరికి నిరాశ ఎదురైంది. సభ్యత్వం పొందిన తరువాత రెండేళ్లలో ప్రజాస్వామ్య

వ్యవస్థలను భ్రష్టుపెట్టించే తన పద్ధతిని చైనా ఏమాత్రం మార్చుకోలేదు.

తన 'వ్యూహాత్మక స్వయంప్రతిపత్తి'ని నిలబెట్టు కునేందుకు, ప్రకటించేందుకు బైడెన్ ప్రభుత్వానికి ఏమాత్రం తెలియకుండా చైనాతో ఒప్పందం చేసుకుంది యూరప్. ఈ చర్య వల్ల భౌగోళిక, రాజకీయ సమీకరణాలు మారిపోతాయి. వుహాన్ వైరస్ వల్ల యూరప్ అతలాకుతలమైంది. అయినా ఈ విషయంలో చైనాను బోనులో నిలబెట్టడంలో మాత్రం పూర్తిగా విఫలమైంది. అంతేకాదు ప్రపంచాన్ని ముంచిన చైనాకు దౌత్యపరమైన, ఆర్థికపరమైన విజయాన్ని వెనులుబాటును కల్పిస్తూ పెట్టుబడుల ఒప్పందాన్ని ఖరారు చేసుకుంది. ఇది అత్యంత దురదృష్టకరమైన పరిణామం. ★

దేశ అవసరాలు పెరుగుతుంటాయి. కాబట్టి వాటికి తగినట్లుగా విద్యుత్ ఉత్పత్తి సామర్థ్యం పెంచుకోవాలని నూతన ప్రాజెక్టులకు అనుమతులు ఇచ్చారు. ఉత్పత్తి సామర్థ్యం పెరగటం వల్ల విద్యుత్ లభ్యత పెరిగింది. లభ్యత పెరిగింది కాబట్టి ధరలు తగ్గాయి. క్రమంగా విద్యుత్ లభ్యత పెరగటంతో 2017 నుంచి మనదేశం విద్యుత్ మిగులు దేశంగా పెరుగాంచింది. విద్యుత్ మిగులు దేశం అయితే కొన్ని రాష్ట్రాలలో ఇంకా విద్యుత్ కోతలు ఎందుకు ఉంటున్నాయనే సందేహం కలగవచ్చు. దానికి సమాధానం చెప్పటం కష్టమేమీ కాదు. అనేక రాష్ట్రాలలో విద్యుత్ పంపిణీ సంస్థలు తీవ్రమైన ఆర్థిక

ఉన్నాయి కద, అలాగే ప్రజలకి ఉచిత విద్యుత్ వంటివి అందించినందుకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు విద్యుత్ పంపిణీ సంస్థలకు నగదు చెల్లిస్తూనే ఉన్నాయి కదా. అలాగే ప్రతి రాష్ట్రంలో విద్యుత్ నియంత్రణ మండళ్లు, ప్రతి సంవత్సరం విద్యుత్ చార్జీలు నిర్ణయిస్తూనే ఉన్నాయి కద. అటువంటప్పుడు ఆ పంపిణీ సంస్థలు ఆర్థిక ఇబ్బందులలో ఎందుకు కూరుకుపోయాయి? ఈ సంస్థలు ప్రభుత్వ అధీనంలో ఉన్నవే, అవి ఆర్థిక ఇబ్బందులలో కూరుకుపోయి, వ్యవస్థలో కీలక బ్యాంకింగ్ రంగంపై ప్రభావం చూపే స్థితికి చేరుకున్నప్పుడు ప్రభుత్వం తగు దిద్దుబాటు చర్యలు ఎందుకు తీసుకోవట్లేదు. ధర్మల్ విద్యుత్ కేంద్రాల

విద్యుత్ సంస్థలకు ప్రయోజనం చేకూరలేదా? వంటి అనేక అనుమానాలు సామాన్యుడికి కలగటం సహజమే. విద్యుత్ చట్టాల ప్రకారం విద్యుత్ నియంత్రణా మండళ్లు విద్యుత్ చార్జీలను నిర్ణయించాలి. ఆ ప్రక్రియ జరుగుతున్నట్లు కనిపిస్తున్నప్పటికీ వాస్తవానికి విద్యుత్ సంస్థల ఆర్థిక పరిపుష్టిని చేకూర్చే విధంగా చార్జీల నిర్ణయం జరగటం లేదు. చట్ట ప్రకారం విద్యుత్ సంస్థలు నిర్దేశిత మిగులు ఆర్జించే విధంగా చార్జీలను నిర్ణయించి వాటిని వసూలు చేసేలా చేసి, విద్యుత్ సంస్థలు ఆర్థికంగా బలపడేవిధంగా చూడాలి. కాని అది అలా జరగటం లేదు.

అనేక కారణాలవల్ల విద్యుత్ సంస్థల ఆర్థిక కార్యకలాపాలు పారదర్శకత లేకుండా జరుగుతున్నాయి. ప్రభుత్వాలు

ఒకప్పుడు మన దేశంలో విద్యుత్ కొరత తీవ్రంగా ఉండేది. కాబట్టి విద్యుత్ ఉత్పత్తి సామర్థ్యం పెంచుకోవటానికి అధిక ప్రాధాన్యం ఇచ్చారు. ఉత్పత్తి సామర్థ్యం పెరగాలంటే పెట్టుబడులు అవసరం. ప్రభుత్వాలు వద్ద తగినన్ని వనరులు లేవు. కాబట్టి పైవేటు రంగాన్ని పెట్టుబడులు పెట్టటానికి ప్రోత్సహించారు. అందుకు తగిన విధానపరమైన మార్పులు చేశారు. దాంతో మన దేశంలో విద్యుత్ రంగంలో పైవేటు పెట్టుబడులు పెరిగాయి. పైవేటు పెట్టుబడులు పెరగటం వల్ల నియంత్రణ పద్ధతులకు, నిబంధనలకు పదును పెట్టవలసి వచ్చింది. వేగంగా ఉత్పత్తి సామర్థ్యం పెంచుకోవాలని ప్రభుత్వాలు, వీలైనంత త్వరగా ఉత్పత్తి మొదలు పెట్టి ఆదాయం ఆర్జించాలని పెట్టుబడిదారులు అనుకోవటం వల్లనే దేశంలో ధర్మల్ విద్యుత్ ప్లాంట్లు ఎక్కువగా ఏర్పడినాయి. ఎందుకంటే ఇతర ఉత్పత్తి సాధనాల కంటే ధర్మల్ విద్యుత్ కేంద్రాలను నెలకొల్పటం కొంత తేలిక. కాబట్టి పైవేటు విద్యుత్ ఉత్పత్తిదారులు, భారీ పెట్టుబడులతో ధర్మల్ విద్యుత్ ప్లాంట్లను ఎక్కువగా ఏర్పాటు చేశారు.

సామర్థ్యానికి బీటుగా లేని విద్యుత్

ఇబ్బందులలో ఉన్నాయి. అందుకు ఆ పంపిణీ సంస్థలు ఉత్పత్తిదారులకు ధరలు చెల్లించే స్థోమత లేక విద్యుత్ కోతలు విధించవలసిన పరిస్థితి వచ్చింది. అంతేకాదు, ఆర్థిక ఇబ్బందుల వల్ల విద్యుత్ పంపిణీ సంస్థలు ఉత్పత్తిదారులకి సకాలంలో చెల్లింపులు చేయలేని పరిస్థితి నెలకొన్నది. పంపిణీ సంస్థలు ఉత్పత్తి దారులకి సకాలంలో చెల్లింపులు చేయలేకపోవటం వల్ల పైవేటు విద్యుత్ ఉత్పత్తి సంస్థలు ఎక్కువ ఇబ్బందులు ఎదుర్కోవలసి వచ్చింది. అందువల్ల పైవేటు సంస్థలు చేయవలసిన చెల్లింపులు చేయలేక పోయినాయి. ముఖ్యంగా పైవేటు విద్యుత్ ఉత్పత్తి సంస్థలు బ్యాంక్ ఆర్థిక సంస్థలకు చెల్లించవలసిన బకాయిలు చెల్లించలేకపోయాయి. బకాయిలు సకాలంలో చెల్లించలేకపోవటంవల్ల బ్యాంకులు, ఆర్థిక సంస్థలకి మొండి బాకీలు, నిరర్థక ఆస్తులు పెరిగి పోయాయి. ఈ పైవేటు విద్యుత్ సంస్థల నుంచి రావలసిన మొండి బాకీలు 2 లక్షల కోట్ల రూపాయలు దాటిపోయాయంటే పరిస్థితి ఎంత తీవ్రంగా ఉన్నదో ఊహించవచ్చు. విద్యుత్ సరఫరా చేసినందుకు విద్యుత్ సంస్థలు విద్యుత్ చార్జీలు వసూలు చేస్తూనే

వల్ల వ్యయం అవుతుంది కదా, వాటి బదులు ప్రత్యామ్నాయంగా సాంప్రదాయేతర ఇంధనంతో ఉత్పత్తి అయ్యే విద్యుత్ కి ప్రాధాన్యం ఇస్తే ప్రభుత్వరంగ విద్యుత్ పంపిణీ సంస్థలపై భారం తగ్గుతుందా? మనది విద్యుత్ మిగులు దేశం అయినప్పుడు కొత్త విద్యుత్ సంస్థలకి అనుమతులు ఎందుకిస్తున్నారు? గతంలో జల విద్యుత్ కి ప్రాధాన్యం ఇచ్చేవారు కద, ఇప్పుడు కేవలం సోలార్, ధర్మల్, విండ్, బయోగ్యాస్, న్యూక్లియర్ విద్యుత్ గురించే ఎక్కువగా ప్రాధాన్యం ఇస్తున్నారంటే మన దేశంలో జల విద్యుత్ సామర్థ్యం పూర్తిగా వాడుకున్నట్లే భావించవచ్చా? విద్యుత్ పంపిణీ సంస్థల ఆర్థిక స్థితి సరిగా లేకపోవడంవల్ల మనం జల విద్యుత్ను అవకాశం ఉన్న మేరకు ఉత్పత్తి చేయలేక పోతున్నామా? జల విద్యుత్ ఉత్పత్తి వ్యయం తక్కువగా ఉంటుంది కదా, అయినా మనం జలవిద్యుత్ను తగినంత ఉత్పత్తి చేయలేకపోవటానికి ప్రభుత్వాల నిర్లక్ష్యం కారణమని చెప్పగలమా? ఇప్పుడు కేంద్రం విద్యుత్ సంస్థరణల విషయంలో రాష్ట్రాలపై ఒత్తిడి పెంచటానికి విద్యుత్ సంస్థల ఆర్థిక స్థితి కారణమా? గతంలో అమలు జరిపిన ఉదయ్ పథకం వల్ల

విద్యుత్ సంస్థల ఆర్థిక ప్రయోజనాలను పట్టించుకోకుండా తమ ఆదేశాలను వాటిచేత అమలు జరిపిస్తున్నాయి. రాజకీయ ప్రయోజనాల కోసం అనేక రాయితీలు, ఉచిత పథకాలు ప్రకటించి, వాటికి అయ్యే ఖర్చును సక్రమంగా మదింపు చేసి విద్యుత్ సంస్థలకి చెల్లించటం లేదు. ఇది చాలదన్నట్లు సంస్థల కార్యకలాపాలలో అనవసర జోక్యం, అర్హతకూ, యోగ్యతకూ ప్రాధాన్యం లేకుండా తమ ఆశీతులను సంస్థల కీలక స్థానాలలో నియోగించటం, విద్యుత్ కొనుగోలు ఒప్పందాలలో మతలబులు, అవినీతి, నిర్వహణ వ్యయం పెరిగిపోవటం, చార్జీలను పూర్తి స్థాయిలో వసూలు చేయలేకపోవటం వంటి అనేక కారణాలవల్ల విద్యుత్ పంపిణీ సంస్థలు ఆర్థిక ఇబ్బందులలో కూరుకు పోయాయి. కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు క్రమంగా సంక్షేమానికి అధిక ప్రాధాన్యం ఇచ్చాయి. అందువల్ల ఉన్న నిధులలో సంక్షేమానికి ఎక్కువ కేటాయింపులు చేస్తున్నారు. నిధుల కేటాయింపులు, ఖర్చు చేయటంవంటి వాటిలో సమతౌల్యం పాటించటం ప్రభుత్వాలకు కష్టంగా మారింది.

సంక్షేమంవల్ల ఉన్న ప్రయోజనాలు పాలకులకి బాగా అర్థం అయ్యింది. అందుకని దాని ప్రాధాన్యం పెంచుతూ పోయారు. దాంతో మిగిలిన అంశాలకి, ముఖ్యంగా మౌలిక

సదుపాయాల కల్పనకు ప్రభుత్వాలు నిధులు కేటాయించలేని పరిస్థితి వచ్చింది. నిధులు కేటాయించలేని స్థితిలో ప్రభుత్వాలు ఉన్నాయని మౌలిక సదుపాయాల కల్పించకుండా ఉండలేదు. అందుకని మౌలిక సదుపాయాల కల్పనలో ప్రైవేటు భాగస్వామ్యం పెంచాల్సి వచ్చింది. ప్రైవేటు పెట్టుబడులు రావాలంటే అందులో ప్రతిఫలం వచ్చేలా చేయాలి. దానివల్ల మౌలిక సదుపాయాల కల్పనలో ప్రజలు రుసుము చెల్లించాల్సి వచ్చింది. విద్యుత్ కూడా అటువంటిదే కాబట్టి అందులో ప్రైవేటు పెట్టుబడులు పెంచాల్సిన పరిస్థితి వచ్చింది.

ప్రైవేటు రంగం వేగంగా విద్యుత్ కేంద్రాన్ని స్థాపించి, విద్యుత్ ఉత్పత్తి చేసి తమ పెట్టుబడిపై తగిన ప్రతిఫలం అర్జించాలని ప్రణాళికల్ని రూపొందించి అమలు చేశాయి.

ఆ లక్ష్యాన్ని చేరుకోలేకపోతున్నాము.

2030 కల్లా మన దేశంలో ఉధారాలు తగ్గించాలని అంతర్జాతీయ ఒప్పందాలు ఉండటంవల్ల ప్రభుత్వం జల విద్యుత్ అభివృద్ధికి మళ్ళీ ప్రాధాన్యం ఇవ్వాలని ప్రయత్నాలు మొదలుపెట్టారు. అందులో భాగంగా పార్లమెంటు స్థాయి సంఘం ఈ రంగంలోని సమస్యలను అధ్యయనం చేసింది. హరిబాబు అధ్యక్షతన ఏర్పడిన ఈ సంఘం ఇటీవల తన నివేదిక ఇచ్చి అందులో కొన్ని సూచనలు చేసింది. ప్రభుత్వం ఆ సంఘం చేసిన సిఫార్సులను ఆమోదించి తగిన చర్యలు చేపట్టింది. ఆ చర్యలు ఫలించి క్రమంగా మన విద్యుత్ వినియోగంలో జల విద్యుత్ వాటా

విధించింది. గతంలో అమలు జరిపిన ఉదయ్ పథకంలో విద్యుత్ సంస్థల అప్పులు రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకి బదిలీ అయినాయి. అయితే విద్యుత్ సంస్థలు ఆశించిన మేరకు సమర్థవంతంగా పని చేయలేక పోయాయి. సంస్థల అప్పులు రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు బదిలీ అప్పటంవల్ల ఆ సంస్థలకు వడ్డీల భారం తగ్గి కొంత ఆర్థిక వెనలుబాటు వచ్చి ఆర్థికంగా మెరుగుపడతాయని అనుకొన్నారు. అలా వడ్డీ భారం తగ్గినప్పటికీ సంస్థలు ఆర్థికంగా మెరుగు పడలేదు. అందుకు విద్యుత్ చార్జీలను హేతుబద్ధంగా క్రమంగా నవరించకపోవటం, పంపిణీ చేసిన విద్యుత్ కి పూర్తిస్థాయిలో చార్జీలు వసూలు చేయలేకపోవటం,

దుత్పాదన

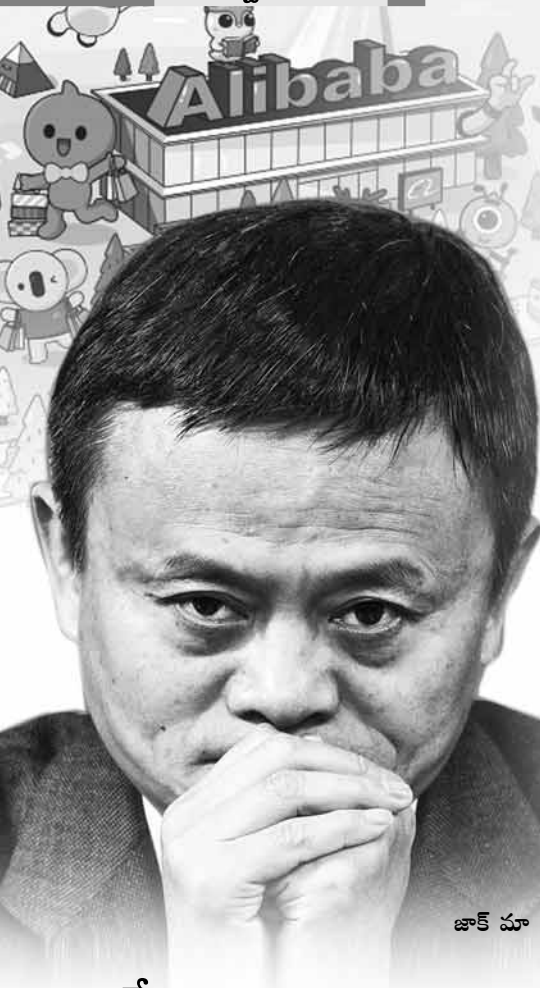
అందువల్ల విద్యుత్ రంగంలో జల విద్యుత్ విభాగంలో పెట్టుబడులు తగ్గాయి. దాంతో మన విద్యుత్ వినియోగంలో జల విద్యుత్ వాటా క్రమంగా తగ్గుతూ వచ్చింది. స్వాతంత్ర్యం వచ్చినప్పుడు మన విద్యుత్ వినియోగంలో 37శాతం జల విద్యుత్ నుంచి వచ్చేది. ఆ తరువాత మనం బాల్ ప్రాజెక్టుల నిర్మించుకోవడం వల్ల ఆ వాటా 1962-63 నాటికి 50.63 శాతానికి పెరిగింది. ఆ తరువాత మనం జల విద్యుత్ రంగంలో పెట్టుబడి పెట్టటం తగ్గించాం. దాని పర్యవసానం ఈ వాటా బాగా తగ్గుతూ వచ్చి ప్రస్తుతం 13 శాతానికి చేరుకుంది. ప్రస్తుతం మన దేశంలో 45,400 మె.వా. జల విద్యుత్ ఉత్పత్తి, స్థాపిత సామర్థ్యం ఉంది. ఇందులో కేంద్ర ప్రభుత్వ ఆధీనంలో 15,047 మె.వా. రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు ఆధీనంలో 27వేల మెగావాట్లు మిగిలినది ప్రైవేటు సంస్థల ఆధీనంలో ఉన్నది. ప్రైవేటు సంస్థలు జల విద్యుత్ రంగంలో కూడా పెట్టుబడులు పెట్టటానికి ముందుకు వచ్చినా, అనేక సమస్యల కారణంగా వారికి కేటాయించిన ప్రాజెక్టులలో చాలావరకు పనుల మొదలే కాలేదు. కొన్నిచోట్ల పనుల మొదలైనా పూర్తి కాకుండా ఆగిపోయాయి. ఇంకా కనీసం లక్ష మెగావాట్ల జల విద్యుత్ ఉత్పత్తి సామర్థ్యం సాధించే అవకాశం ఉన్నా

నియమిత 40శాతానికి చేరుకోవాలని ప్రభుత్వాలు ఆశపడుతున్నాయి. విద్యుత్ విషయంలో 2017 నుంచి భారత్ మిగులు దేశం అయినప్పటికీ తలసరి విద్యుత్ వినియోగంలో ఇతర దేశాలతో పోల్చినప్పుడు తక్కువగా ఉన్నది. ఈ తలసరి విద్యుత్ వినియోగం క్రమంగా పెరిగినా మనకు విద్యుత్ కొరత ఉండకూడదనే సంకల్పంతో ఉత్పత్తి సామర్థ్యం పెంచటానికి ముఖ్యంగా పునరుత్పత్తి ఇంధనాలతో విద్యుత్ ఉత్పత్తి కొనసాగించాలని ప్రభుత్వం కృషి చేస్తున్నది. దేశాభివృద్ధిలో ఈ రంగం కీలకమైనది కాబట్టి దీనిని పటిష్టపరచటానికి ప్రభుత్వాలు కృషి చేస్తున్నప్పటికీ, ఈ రంగంలోని సమస్యలు ముఖ్యంగా ప్రభుత్వ విద్యుత్ సంస్థల ఆర్థిక పరిస్థితి ఆశించిన మేరకు మెరుగుపడటం లేదు. ఆర్థిక స్థితి మెరుగుపరచటానికి గతంలో చాలా ప్రయత్నాలు చేశారు. ఇప్పుడు ఆ ప్రయత్నాలను కేంద్రం మరింత గట్టిగా చేస్తున్నది. అందులో భాగంగానే ఆత్మనిర్భర్ భారత్ లో ప్రకటించిన అదనపు రుణ సదుపాయం రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు పొందాలంటే విద్యుత్ రంగంలో సంస్కరణలు అమలుచేయాలని ప్రభుత్వం షరతు

ఖర్చులను నియంత్రించలేకపోవటం, ఆదాయం పెంచుకోలేకపోవటం వంటివి కారణాలు.

ప్రస్తుతం దేశంలో చాలా విద్యుత్ కేంద్రాలు పూర్తిస్థాయి సామర్థ్యంతో పనిచేయటంలోదు. గతంలో దీర్ఘకాల విద్యుత్ ఒప్పందం కుదుర్చుకోలేకపోయిన ఉత్పత్తి సంస్థలు ప్రస్తుతం ఆర్థిక ఒత్తిడిని ఎదుర్కొంటున్నాయి. అనేక సంస్థలలో వార్షిక నిర్వహణ కూడా సక్రమంగా చేయలేకపోతున్నారు. ఈ రంగంలో చాలావరకు సమస్యలు సంస్థల ఆర్థికస్థితితో ముడిపడి ఉన్నాయి. అందుకే ఈ సంస్థల ఆర్థికస్థితిపై వాస్తవాలు వెల్లడించి, పారదర్శకంగా దిద్దుబాటు చర్యలు తక్షణం చేపట్టాలి. నిరుపయోగంగా మిగిలిన విద్యుత్ ఉత్పత్తి సామర్థ్యాన్ని వినియోగించుకొని ఆదాయం పెంచుకోవటానికి మార్గం వెతకాలి. మరోమారు గట్టిగా సంస్కరణలు అమలు జరిపితే కాని పరిస్థితి మెరుగుపడే అవకాశం లేదు. ఆ సంస్కరణలు అమలు చేయాలంటే రాజకీయ సంకల్పం, గట్టి నాయకత్వం అవసరం. వర్తమాన పరిస్థితులలో ఈ సంస్కరణలు సమర్థవంతంగా అమలు జరుగుతాయని ఆశిద్దాం.

వ్యాసకర్త : ఆర్థికరంగ నిపుణులు

జాక్ మా

ఆధునిక కాలంలో అనేక దేశాలు ప్రజాస్వామ్య పంథాలో పయనిస్తున్నాయి. ఈ క్రమంలో స్వేచ్ఛకు, పారదర్శకతకు, చట్టాలకు, మానవ హక్కులకు పెద్దపీట వేస్తున్నాయి. అదే సమయంలో దేశ ఆర్థిక, పారిశ్రామిక ప్రగతికి అనేక చర్యలు చేపడుతున్నాయి. ఇందులో భాగంగా ప్రైవేట్ భాగస్వామ్యాన్ని ప్రోత్సహిస్తున్నాయి. వారికి కావలసిన మౌలిక వసతుల కల్పనకు ప్రాధాన్యమిస్తున్నాయి. నరేంద్రమోదీ నాయకత్వంలోని నేషనల్ డెవలప్మెంట్ అలయన్స్ (ఎన్డీయే) ప్రభుత్వం 'మేకిన్ ఇండియా' పథకంలో భాగంగా పెట్టుబడిదారులకు రాచబాటలు పరుస్తోంది. అంతేగాక విదేశీ పెట్టుబడులను కూడా ప్రోత్సహిస్తున్నారు. తద్వారా ప్రత్యక్షంగా, పరోక్షంగా పెద్దయెత్తున ప్రజలకు ఉపాధి, ఉద్యోగ అవకాశాలు లభిస్తున్నాయి. దేశం ప్రగతిపథంలో ముందుకు సాగుతోంది. పొరుగున ఉన్న చైనా ఇందుకు పూర్తిగా భిన్నమైన పంథాలో ప్రయాణిస్తోంది. ఇంకా పాతకాలపు నాటి పద్ధతులను విడనాడటం లేదు. నిరంకుశ విధానాలను వీడటం లేదు. పారదర్శకతను పూర్తిగా పక్కన పెడుతోంది. అంతిమంగా అంతర్జాతీయంగా అభాసుపాలవుతోంది. చైనా పారిశ్రామిక దిగ్గజం, అలీబాబా గ్రూపు వ్యవస్థాపకుడు జాక్ మా అదృశ్యమే ఇందుకు నిదర్శనం. గత రెండు నెలలుగా ఆయన ఆచూకీ లభించడం లేదు. ప్రభుత్వ విధానాలకు సంబంధించి ఆయన చేసిన విమర్శల కారణంగానే బీజింగ్ సర్కారు ఆయనను నిర్బంధించిందన్న ఆరోపణలు బలంగా వినిపిస్తున్నాయి. ఇప్పటికీ ప్రభుత్వం ఈ విషయంపై నోరు మెదపడం లేదు. మౌనాన్ని వీడటం లేదు. దీంతో జిన్పింగ్ సర్కారుపై నీలినీడలు కమ్ముకుంటున్నాయి. అనుమానాలు మరింతగా బలపడుతున్నాయి.

నిరంకుశత్వానికి

దేశీయంగా, అంతర్జాతీయంగా జాక్ మా ఘటన సంచలనం కలిగిస్తోంది. కలకలం రేపుతోంది. దీంతో విదేశీ పెట్టుబడిదారులు చైనా అంటేనే ఉలిక్కి పడుతున్నారు. ఒకటికి పదిసార్లు ఆలోచించాల్సి వస్తోంది. డ్రాగన్ దేశంలో పెట్టుబడులు పెట్టడం ఏమాత్రం సురక్షితం కాదన్న అభిప్రాయానికి వస్తున్నారు. జాక్ మా ఘటన వల్ల వ్యక్తిగతంగా అతనికి ఎంత నష్టమో చైనాకూ అంతే నష్టమన్న అభిప్రాయం అంతర్జాతీయంగా వ్యక్తమవుతోంది.

జాక్ మా ఘటనకు సంబంధించి పూర్వాపరాల్లోకి వెళితే బీజింగ్ నాయకత్వం ఎంత నిరంకుశంగా వ్యవహరిస్తుందో అర్థమవుతుంది. నచ్చనివారిపై ఎంతటి కఠినచర్యలు తీసుకుంటుందో విస్పష్టంగా తెలుస్తుంది. ప్రభుత్వ విధానాలను వ్యతిరేకించేవారిపై, స్వేచ్ఛగా అభిప్రాయాలను వెల్లడించే వారిపై ఎలా ఉక్కుపాదం మోపుతుందో సోదాహరణంగా విదితమవుతుంది. జాక్ మా వంటి పారిశ్రామిక దిగ్గజాలకు ఇలాంటి పరిస్థితి ఏర్పడితే ఇక చిన్న, మధ్య తరగతి పారిశ్రామిక వేత్తల పరిస్థితి గురించి ప్రత్యేకంగా చెప్పనక్కర్లేదు. ఇంతకీ జాక్ మా చేసిన పొరపాటేమిటి, ఆయన పట్ల జిన్పింగ్ సారధ్యంలోని సర్కారు ఎందుకు అంత కరకంగా వ్యవహరిస్తుంది అన్నది

ఆసక్తికరం. జాక్ మా ఆషామాషీ వ్యక్తి కాదు. చైనాలోని రెండో అత్యంత ధనవంతుడు. వేల కోట్ల పారిశ్రామిక రాజ్యానికి అధిపతి. దేశ, విదేశాల్లో పెట్టుబడుల ద్వారా తన వ్యాపార సామ్రాజ్యాన్ని విస్తరించిన వ్యాపారవేత్త. గత ఏడాది అక్టోబరు 24న జరిగిన ఒక కార్యక్రమంలో చైనా ప్రభుత్వ విధానాలపై విమర్శలు చేశారు. ముఖ్యంగా ప్రభుత్వ నియంత్రణ సంస్థల విధానాలలోని లోపాలను ఎత్తిచూపారు. బ్యాంకులు తాకట్టు సంస్థలుగా మారాయని పేర్కొన్నారు. వీటివల్ల ఆర్థిక, పారిశ్రామిక ప్రగతి మందగిస్తుందని ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. ముఖ్యంగా బ్యాంకింగ్ విధానాల్లో మార్పులు, సంస్కరణల అవశ్యకతను సోదాహరణంగా వివరించారు. తక్షణం దిద్దుబాటు చర్యలు చేపట్టాల్సిన అవసరాన్ని వివరించారు. ఆ తరువాత నవంబరు మొదటి వారంలో ఓ టీవీ కార్యక్రమానికి జడ్జిగా హాజరు కావాల్సి ఉంది. కాని చివరి నిమిషంలో జాక్ మా రావడం లేదంటూ వేదికపై గల బ్యానర్ నుంచి ఆయన పేరు, చిత్రం తొలగించారు. అప్పటినుంచి జాక్ మా జాడ తెలియడం లేదు. రెండు నెలలు దాటుతున్నా ఆచూకీ తెలియడం లేదు. ప్రభుత్వ వర్గాలు పెదవి విప్పడం లేదు. అంతేగాక జాక్

మా తనంతట తానే స్వయంగా అజ్ఞాతంలోకి వెళ్లా రన్న వాదనను ప్రభుత్వ వర్గాలు తెరపైకి తెస్తున్నాయి.

ఆర్థిక, పారిశ్రామిక రంగాల్లో చేపట్టాల్సిన సంస్కరణలపై జాక్ మా వ్యాఖ్యలను బీజింగ్ నాయకత్వం సానుకూలంగా తీసుకోలేదు. దేశంలోనే కాకుండా ఆసియా పారిశ్రామిక దిగ్గజంగా అందరూ పేర్కొనే ఈ అలీబాబా గ్రూప్ వ్యవస్థాపకుడు తన సుదీర్ఘ అనుభవంతో, ముందుచూపుతో చేసిన సలహాలు, సూచనలను ప్రతికూలంగా తీసుకోవడమే అసలు సమస్యకు మూల కారణం. జాక్ మా విమర్శలు చేసినప్పటి నుంచి సర్కారు ఆయనపై, ఆయన సంస్థలపై కన్నేసింది. పూర్తిగా నిఘా పెట్టింది. వేధింపులు ప్రారంభించింది. నిబంధనల పేరుతో నియంత్రణ సంస్థలు నోటీసులివ్వడం మొదలు పెట్టాయి. మొత్తం అలీబాబా గ్రూపును దెబ్బతీసేందుకు ప్రణాళిక రచన చేసింది. దీనిని పకడ్బందీగా అమలు చేసింది. జాక్ మా వ్యాపార సంస్థలపై దాడులు చేసింది. ఒక్క మాటలో చెప్పాలంటే ప్రభుత్వం ఉక్కుపాదం మోపింది. ఫలితంగా అలీబాబా గ్రూపు వ్యాపారం దారుణంగా దెబ్బతిన్నది. మార్కెట్ విలువ బాగా పడిపోయింది. గత ఏడాది నవంబరులో జాక్ మాకు చెందిన ఏఎన్టీ గ్రూపు

ప్రపంచంలోనే అతి పెద్దదైన ఐపీవోను ప్రకటించింది. దీనివిలువ దాదాపు 37 బిలియన్ల డాలర్లు. దీనిని షాంఘై స్టాక్ ఎక్స్చేంజి కేవలం రెండు రోజుల ముందు అర్థంతరంగా ఆపేసింది. మన దేశంలోని ముంబయి, పాకిస్తాన్లోని కరాచీ నగరాల మాదిరిగా షాంఘై ఆ దేశ ఆర్థిక రాజధానిగా పేరుగాంచింది. దేశం విడిచి వెళ్లవద్దంటూ అధికారులు జాక్ మాను ఆదేశించారు. ఆయన సంస్థలపై అధికారులు విచారణ మొదలు పెట్టారు. ఏఎన్టీ గ్రూప్, అలీబాబా సంస్థలు తమ విధానాలను మార్చుకోవాలని ఆదేశించారు. ఆయా సంస్థల్లోకి వస్తున్న పెట్టుబడులపై ఆరా తీయడం ప్రారంభించారు. ఎంతవరకు వేధించాలో, ఏ రకంగా వేధించాలో అన్నీ చేశారు. ఫలితంగా ఆయన సంపద 61.75 బిలియన్ డాలర్ల నుంచి కేవలం రెండు నెలల్లో 50.9 డాలర్లకు పడిపోయింది. తన గ్రూప్ 25వ స్థానానికి పడిపోయింది. ప్రభుత్వ కక్ష సాధింపే ఇందుకు కారణమని ప్రత్యేకంగా చెప్పనక్కర్లేదు. ప్రభుత్వ చర్యల వల్ల జాక్ మా వ్యాపార సంస్థలకు వచ్చిన నష్టం అక్షరాలా రూ.87 వేల కోట్లు. జాక్ మా కేవలం వ్యాపార కార్యక్రమాలకే పరిమితం కాలేదు. దేశ,

టర్నోవర్ చేస్తోంది. ఒక్కమాటలో చెప్పాలంటే అలీబాబా గ్రూప్తో చైనీయులకు అవినాభావ సంబంధం ఏర్పడింది. దేశంలోని ప్రతి వ్యక్తి ఏదో ఒక విధంగా ఈ సంస్థతో విడదీయరాని బంధం కలిగి ఉన్నాడు. భారత్లోని పేటీఎం కంపెనీలో ఆయన పెట్టుబడులు పెట్టారు. ఆ రంగంలోని అంకుర పరిశ్రమ జోమాటా, అనైస్ గ్రోసరీ, బిగ్ బాస్కెట్ తదితర సంస్థల్లో పెట్టుబడులు ఉన్నాయి. ఇంతకీ జాక్ మాపై, ఆయన గ్రూప్ అలీబాబాపై చైనా సర్కారు ఆగ్రహానికి కారణం ఏమిటన్న విషయం ఎవరికీ బోధపడటం లేదు. ఏకపక్ష విధానాలను అనుసరిస్తున్నారని, పోటీ సంస్థలను ఎదగనియకుండా అడ్డుకుంటున్నారన్నది సర్కారు ప్రధాన అభియోగం. ఏ విధంగా చూసినా ఇందులో హేతుబద్ధత లేదు. ప్రభుత్వ విధానాలు అందరికీ ఒకేవిధంగా ఉన్నప్పుడు ప్రత్యర్థులను ఎలా అడ్డుకుంటారన్న ప్రశ్నకు సరైన

నిరంకుశ విధానాలను అమలు చేసే చైనాలో ప్రభుత్వ విధానాలను విమర్శించిన, సదుద్దేశంతో సూచనలు చేసిన వారికి ఇబ్బందులు తప్పవు. ఏదో రూపంలో వేధింపులు ఉంటాయి. వ్యాపార సంస్థలపై దాడులు జరుగుతాయి. ఇప్పుడు జాక్ మా వంతు వచ్చింది. గతంలోనూ ఇలాంటి ఘటనలు జరిగాయి. వ్యక్తులు మాయమవడం, నిర్బంధాలకు గురవడం మాములే. ఇంతకుముందు హాంకాంగ్లోని ఓ ప్రచురణ సంస్థకు చెందిన అయిదుగురు వ్యక్తులను చైనా నిర్బంధించింది. అంతర్జాతీయంగా ఒత్తిడి రావడంతో చివరకు ఇద్దరిని వదిలిపెట్టింది.

దాడులు జరుగుతాయి. ఇప్పుడు జాక్ మా వంతు వచ్చింది. గతంలోనూ ఇలాంటి ఘటనలు జరిగాయి. వ్యక్తులు మాయమవడం, నిర్బంధాలకు గురవడం మాములే. ఇంతకుముందు హాంకాంగ్లోని ఓ ప్రచురణ సంస్థకు చెందిన అయిదుగురు వ్యక్తులను చైనా నిర్బంధించింది. అంతర్జాతీయంగా ఒత్తిడి రావడంతో చివరకు ఇద్దరిని వదిలిపెట్టింది. మిగిలిన వారి చేత బలవంతంగా నేరం అంగీకరింపజేసింది. గత ఏడాది కొవిడ్ సమయంలోనూ ఇలానే వ్యవహరించింది. చైనాకు చెందిన వైద్యుడు లివెన్ లియాంగ్ దేశంలో కరోనా వ్యాప్తిని గుర్తించారు. ఈ మేరకు ప్రభుత్వాన్ని అప్రమత్తం చేశారు. కొవిడ్ను ఎదుర్కోవడంలో ప్రభుత్వ వైఫల్యాన్ని ఎత్తిచూపారు. ఆయన సూచనలను సర్కారు పరిగణనలోకి తీసుకోలేదు. చివరికి ఆయనే కరోనాతో కన్నుమూశారు. మరణానంతరం బీజింగ్ సర్కారు లివెన్కు క్షమాపణ చెప్పడం గమనార్హం. ప్రైవేట్ వ్యాపార, వాణిజ్య సంస్థలకు తగిన స్వేచ్ఛ, అవకాశాలు ఇవ్వకపోవడం పెద్ద లోపం. సద్విమర్శను స్వీకరించకపోవడం అన్నింటికీ మించి ప్రభుత్వపరంగా సవరించుకోవలసిన అంశమన్నది విశ్లేషకుల అభిప్రాయం. అమెరికాకు దీటుగా ఆగ్రాజ్యంగా ఎదిగేందుకు అహర్నిశలు పోరాడుతున్న డ్రాగన్ దేశం ముందు ఇంటి సమస్యలను చక్కదిద్దుకోవాలి. నిరంకుశ విధానాలను విడనాడాలి. ప్రజాస్వామ్యం, పౌరదర్శకత, సరళీకరణ విధానాలకు, చట్టబద్ధ పాలనకు పెద్దఊట వేయాలి. ఇరుగు పొరుగు దేశాలతో గిల్లికజ్జాలకు స్వస్తి పలకాలి. దురాక్రమణ విధానాలకు దూరంగా ఉండాలి. హుందాగా వ్యవహరించాలి. అప్పుడే ప్రపంచ శక్తిగా ఎదగగలదు. అంతర్జాతీయంగా అందరి మన్ననలు అందుకోగలదు.

వ్యాసకర్త: సీనియర్ జర్నలిస్ట్

జిన్పింగ్

సమాధానం దొరకదు. ఏ పారిశ్రామికవేత్త ఎదుగుదలకైనా కావాల్సింది పకడ్బందీ ప్రణాళిక, ముందుచూపు, ఉత్పత్తుల్లో నాణ్యత పాటించడం, మారుతున్న వినియోగదారుల అభిరుచులకు అనుగుణంగా మారడం వంటివి. వీటిని పాటించడం ద్వారా ఎవరైనా ఎంత స్థాయికి అయినా చేరుకోవచ్చు. కఠిన నిబంధనలు అమలయ్యే దేశంలో ప్రత్యర్థులను అడ్డుకోవడం ఎలా సాధ్యమన్న ప్రశ్నకు ప్రభుత్వం నుంచి సరైన సమాధానం లభించడం లేదు. ఒకవిధంగా చెప్పాలంటే ప్రభుత్వమే జాక్ మాను దెబ్బతీసేందుకు ప్రణాళిక ప్రకారం పనిచేస్తోంది.

నిరంకుశ విధానాలను అమలు చేసే చైనాలో ప్రభుత్వ విధానాలను విమర్శించిన, సదుద్దేశంతో సూచనలు చేసిన వారికి ఇబ్బందులు తప్పవు. ఏదో రూపంలో వేధింపులు ఉంటాయి. వ్యాపార సంస్థలపై

పరాకాష్ఠ

విదేశాల్లో అనేక సేవా కార్యక్రమాల ద్వారా మంచి పేరు తెచ్చుకున్నారు. ఇందుకోసం ఏటా పెద్ద మొత్తంలో నిధులు కేటాయిస్తున్నారు. సేవా కార్యక్రమాలు ఎలాంటి అంతరాయం లేకుండా కొనసాగేందుకు తగిన జాగ్రత్తలు తీసుకున్నారు. ప్రజలు తనకు ఇచ్చిన సంపదలో కొంత మొత్తంతో సేవా కార్యక్రమాలు చేపట్టడం ద్వారా వారి రుణం తీర్చుకున్నట్లు ఉంటుందని వ్యాఖ్యానించేవారు.

జాక్ మా అసాధారణ ప్రతిభా పాటవాలు గల పారిశ్రామికవేత్త. అందువల్లే వేల కోట్ల రూపాయల వ్యాపార సామ్రాజ్యాన్ని నిర్మించగలిగారు. కేవలం అమెరికా, బ్రిటన్, ఫ్రాన్స్, జర్మనీ, జపాన్ వంటి పెట్టుబడిదారీ దేశాల్లోనే కాకుండా కమ్యూనిస్టు రాజ్యంలో కూడా పారిశ్రామికవేత్తగా ఎదగవచ్చని నిరూపించారు. ప్రభుత్వాలు కఠిన నిబంధనలు అమలు చేసినప్పటికీ సంపదను సృష్టించవచ్చని చాటిచెప్పారు. తద్వారా ఇతరులకు స్ఫూర్తిదాయకంగా నిలిచారు. 2020లో ఆసియాలో అత్యంత సంపన్నుడిగా గుర్తింపు పొందారు. ప్రపంచవ్యాప్తంగా అతి పెద్ద పారిశ్రామికవేత్తగా గుర్తింపు పొందేందుకు ప్రయత్నించారు. అలీబాబా గ్రూప్ ప్రపంచంలోనే అతి పెద్ద ఈ-కామర్స్ సంస్థ. బిలయన్ డాలర్ల

స్వాతంత్ర్య సాధనకు సాయుధ పోరాటమే శరణ్యమని నమ్మిన సాహసి నేతాజీ సుభాష్ చంద్రబోస్. స్వరాజ్య సమరంలో 11సార్లు జైలు శిక్ష అనుభవించిన దేశభక్తి తత్పరుడు. ఒళ్లు గగుర్పడిచే ఆయన వాగ్ధాటి, ఉత్తేకరంగా ఉండే ఆయన అడుగులు విన్నయం గొలుపుతాయి. అలాంటి జీవితం, అలాంటి వ్యక్తి ఆశయం, వ్యక్తిత్వం, నినాదం, త్యాగమయ జీవితం కవులను ఆకర్షించకుండా ఉండడం అసాధ్యం. నేతాజీ పోరాట పటిమ, జైహింద్ నినాదం, ఆజాద్ హింద్ ఫౌజ్ లను ప్రశంసిస్తూ ఆధునిక కవులు జాషువా, కరుణశ్రీ, తుమ్మలవంటివారు గొప్పగా కవిత్వీకరించారు. జాలాబి, అశోక్ తేజ్ వంటి సినీ కవులు ఉదాత్తంగా అభిసరించారు. కొందరు కవుల వర్ణనల్లో నేతాజీ వ్యక్తిత్వాన్ని వివరించడమే ప్రస్తుత వ్యాస ముఖ్యోద్దేశం.

మహాకవి జాషువ 'నేతాజీ' చారిత్రక కావ్యం రచించారు. గాంధీజీతో విభేదించి సాయుధ పోరే శరణ్యమన్న బోస్ భావాన్ని జాషువ కవిత్వీకరిస్తూ -
“కత్తుల బట్టక స్వేచ్ఛరాదెప్పుడు వడ్డా పద్ధతుల్ పూర్తిగా

చిత్తైపోవునటంచు గాంధీముని సిద్ధాంతమున్ జేసి భూ

భృత్తుల్ తెల్లని చక్రవర్తులు భయాప్తిన్ క్రుంగి కంగారుగా

నెత్తించెన్ యెవరెన్స్ నెత్తములై హిందూ రణస్తంభమున్” అన్నారు. కత్తులు పట్టి పోరాడనిదే స్వాతంత్ర్యం రాదని తెల్లదొరలు భయాందోళనతో క్రుంగిపోయే విధంగా ఎవరెన్స్ శిఖరంపై నేతాజీ హిందూ సమర స్థంభాన్ని నాటాడన్న వర్ణన సముచితంగా ఉంది.

భరతమాత బోసుబాబుకు సాక్షాత్కారించి తన గత వైభవాన్ని తలపోసుకొని వర్తమాన దుస్థితికి దిగులుతో కుమిలిపోతుందన్న స్థితిని వర్ణిస్తూ -

“పిదికితి రత్నరాసుల నవీనములెల్ల నదీనదాలలో

బ్రదికితి సాటి భూతల పురంధ్రులకు, దలమానికంబుగా

యవను తొలంగినీక మధురాన్నపు రాసుల పంట పండితిన్

చిదికి పరాయి భూపతుల చేతికి చిక్కితి చిక్కిపోయితిన్”

భరతభూమికి నదీనదాలతో విలువైన రత్నరాసుల సౌభాగ్యానిచ్చింది భరతమాత. సాటి భూమాతల్లో మేటిగా విలసిల్లిన ఆమె నేడు పరాయి పాలకుల చేతికి చిక్కి దిగులుతో చిక్కిపోయానని అలమటించిన దన్న వర్ణన దేశభక్తుల హృదయాల్లో ఆలోచన రేకెత్తిస్తుంది.

అజాద్ హింద్ ఫౌజ్ ఘనతను వర్ణిస్తూ, భరత మాత బానిస బంధాలు తొలగించి స్వాతంత్ర్యం సాధన కోసం అజాదు హిందూ సైనికులను నేతాజీ సుశిక్షితులుగా తీర్చిదిద్దాడు. అజాద్ జెండా ఆకాశవీధుల్లో నేతాజీ కీర్తిపతాకలాగా రెపరెప లాడుతుందని కవి చెప్పాడు. భారతదేశంలో పుణ్యనదుల, భూదేవతల చలువ వల్ల సుభాసుబోసు

సింగంలా మరలా వచ్చి దర్శనమివ్వాలన్న కాంక్షతో 'నేతాజీ' కావ్యాన్ని ముగించడం జైచిత్తంగా ఉంది.

ఉదయశ్రీ రెండో భాగంలో మహాకవి కరుణశ్రీ 'నేతాజీ' ఖండికలో భరతమాత దాస్యశృంఖలాలను ఛేదించేందుకు జీవితాన్ని త్యాగం చేసిన త్యాగశీలిగా, నెత్తుబీధారలతో పారతంత్ర్య కళంకాన్ని పోగొట్టిన దేశభక్తుడిగా నేతాజీని ప్రశంసించాడు. బోసు సాహసం, త్యాగం, వ్యూహం వంటి గొప్ప లక్షణాలు బాపూజీకి, పటేల్ కు పనికిరానందున అవి కరిగి స్వాతంత్ర్య జలధిలో కలసి ఒక తరంగంగా

నేతాజీ.. భరతజాతి కన్న మరో శివాజీ

భరతమాత పాదాలను ప్రక్షాళించాయని ఉత్తేజ్జ్వలించి వర్ణించాడు. అజాద్ హింద్ ఫౌజ్ అధ్యక్షుడిగా ఆయన ఖ్యాతిని కీర్తిస్తూ -

“అజాద్ హిందు మహా ప్రభుత్వమున అధ్యక్షుండవై యే మహా

రాజుల్ గాంచని కీర్తిగాంచి పరిపూర్ణ స్వేచ్ఛకై జీవితం

బా జన్మాంత మఖండ యజ్ఞమున స్వాహా చేసి పూజ్య

నేతాజీ వై దిశలన్ వెలార్చితి స్వాతంత్ర్య ప్రభాత ప్రభల్”

అజాద్ హింద్ ఫౌజ్ అధ్యక్షుడిగా మహారాజులు సైతం పొందని కీర్తి మాన్యుడు నేతాజీ. భారతదేశ సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యానికి ఆజన్మాంత యజ్ఞంలో జీవితాన్ని అర్పించి దిక్కులన్నింటిలో స్వాతంత్ర్య కాంతులు ప్రకాశింపజేసిన ధన్యుడని కరుణశ్రీ

గణతంత్ర దినోత్సవం
సందర్భంగా

ఉదాత్తంగా అభివర్ణించాడు. ఆయన ప్రవేశపెట్టిన జైహింద్ నినాదం ప్రజా స్వాతంత్ర్యమంత్రంగా పనిచేసిందన్నాడు. స్వతంత్ర భారతీయ హృదయాల్లో ఆచంద్ర తార్యంగా జైహింద్ నినాద ధారా తరంగాలు పవిత్రమైన భరతమాత పాద పద్మాలను స్పృశిస్తాయని ఉదాత్తంగా వర్ణించాడు. బోనుబాబు మరణం వివాదాస్పదమైంది. ఆయన మరణంతో భారతీయుల గుండెల్లో పొంగి పొరలిన కవోష్ట రక్తధారలతో చెంగలువలు గులాబీలుగా మారి భారత భాగ్యవిధాత భరతమాత పాదార్చనకు పుష్పాలయ్యాయని ఉత్తేజ్జించి వర్ణించాడు. కరుణశ్రీ వర్ణనా చమత్కారం రమణీయంగా పాఠకులను అలరిస్తుంది. బోను దివ్య చరిత్ర ఖండ ఖండాంతరాలలో ప్రశంసలందు కొంటుందని వర్ణిస్తూ

“నీ తేజో మహిమంబు మా హృదయమునందే కాక విశ్వప్రభా చేతో వీధుల కాంతి రేఖల వెలార్చెన్; ఖండ ఖండాంతర భ్యాతంబుల్ భవదీయ పౌరుష యశోగాధల్ లిఖింపబడున్
స్వాతంత్ర్యోజ్జ్వల వీర భారతా కృతిని సౌవర్ణ పర్ణాలతో”

బోస్ పరాక్రమ ప్రాభవం భారతీయుల హృదయాల్లోనే కాక, ప్రపంచ ప్రజల మనోవీధుల్లో కాంతి రేఖలను ప్రసరిస్తుందన్నాడు. ఆయన పౌరుష యశో గాధలు స్వాతంత్ర్యోజ్జ్వల వీరభారతంలో సువర్ణాక్షరాలతో లిఖితమవుతాయని ఔచిత్యంగా ప్రస్తుతించాడు.

‘గాంధీ ఆస్థానకవి’, అభినవ తిక్కన తుమ్మల సీతారామమూర్తి నేతాజీ వ్యక్తిత్వాన్ని పోరాటపటిమను, అజాద్ హిందూ ఫౌజు విశిష్టతను ముచ్చటగా ముత్యాల సరాల్లో వర్ణించడం విశేషం.

డా॥ పి.వి.సుబ్బారావు

9849177594

**రిటైర్డ్ ప్రొఫెసర్ & తెలుగు శాఖాధిపతి,
 సి.ఆర్. కళాశాల, గుంటూరు.**

“బానిసమ్మున గ్రుళ్ళి కుమిలిన బ్రతుకుకంటెను వాపు మేలని షానవాజు ఢిల్లాను సేగాల్ సేన గూర్చితివా?”
 - నేతాజీ బానిస బంధాల్లో కుమిలిపోవడం కంటే మరణమే మేలు. ప్రాణత్యాగానికి సిద్ధమై అజాద్ హిందూఫౌజు సేనను ఏర్పాటుచేసి షానవాజు, ‘సేగాల్’ల ఆధ్వర్యంలో నడిపించారు. యుగ యుగాలుగా పొగలి సెగలతో చెలరేగుతున్న హిందూ ముస్లింల మత సంఘర్షణలను రూపుమాపి హిందూ ముస్లింల సమైక్యతను సాధించిన నేతాజీ వ్యక్తిత్వాన్ని తుమ్మలవారు ప్రశంసించారు. ఆయన ‘జైహింద్ నినాదం’ స్వాతంత్ర్య సాధనకు తారకమంత్రమై ప్రజలను ప్రేరేపించింది.

“ఆ విషయాన్నిక తారకంబై మమ్ము లేపెను తారకము జై హిందు నాదము ఘోర విక్రమముని ఢిల్లీ కోట గెల్చుమికన్”
 - జైహిందు నినాదం ద్వారా స్వాతంత్ర్యాన్ని సాధించి ఢిల్లీ కోట గెల్చగలమన్న ఆశావహ దృక్పథాన్ని నింపిందని ప్రశంసించారు. భివ్య భారత మధురమూర్తిగా, దివ్య భారత సవ్యసానిగా, నవ్య భారత చక్రవర్తిగా నేతాజీని అభినవించాడు.

స్వతంత్ర పోరాటంలోనే తాజా కీర్తి స్వచ్ఛ మైందని ఖండఖండాలకు ఆయన కీర్తి పాల సంద్రపు నురుగులా విశ్వవ్యాప్తమైందని వినుతించాడు. ఆయన అజ్ఞాతవానం నుండి కదన కేటే రుద్రమూర్తిలా కదిలిరావాలని కాంక్షించాడు.

ప్రముఖ సినీ కవి ‘జాలాది’ మేజరు చంద్రకాంత్ చిత్రంలో ‘పుణ్యభూమి నా దేశం నమోనమామి’- పాటలో దేశం కోసం త్యాగం చేసిన యోధులను స్మరిస్తూ నేతాజీని గూర్చి -

“అజాదు హిందూ ఫౌజు దళపతి నేతాజీ అఖండ భరతజాతి కన్న మరో శివాజీ సాయుధ సంగ్రామమే న్యాయమని స్వతంత్ర భారతావనియే స్వర్ణమని ప్రతి మనషాక సైనికుడై ప్రాణార్పణ చెయ్యండి హిందూ ఫౌజు జైహింద్ అని గడిపాడు గగన సిగల కెగెసి కనుమరుగైపోయాడు జోహార్ జోహార్ సుభాష్చంద్రబోస్”

నేతాజీని భరతమాత కన్న మరో శివాజీగా అభివర్ణించడం సమంజసంగా ఉంది. అజాద్ హింద్ ఫౌజ్లో ప్రతిమనిషాక సైనికుడై ప్రాణార్పించాలని నేతాజీ ప్రబోధించాడు. ఆయన అర్ధాంతరంగా విమాన ప్రమాదంలో మరణించి అంతర్ధానమైన విషయాన్ని “గగన సిగలకెగెసి కనుమరుగైపోయాడు”- అనే పాదంలో సరళమైన తెలుగు పదాల్లో ఆయన మరణానికి సానుభూతితో జోహారులర్పించాడు కవి. నేతాజీని గూర్చి జాలాది రాజు ఈ పాటలో ప్రయోగించిన పదాలు సినీ ప్రేక్షకుల గుండెల్లో

నాటుకున్నాయి.
 ‘సుభాష్ చంద్రబోస్’ సినీమాలో నుద్దాల అశోక్తేజ నేతాజీ ఆశయాలును, జైహింద్ నినాదాన్ని గొప్పగా కవిత్వీకరించాడు -

“జై హింద్, జై హింద్- జైహింద్ సుభాష్చంద్రు అణువణువునందు అడుగుడుగునందు - జై హింద్ స్వేచ్ఛనే పొందు పోరాటమందు మనమంతా ముందు జైహింద్ తెల్ల రాబందు మన దేశమందు ఉండొద్దు - ఉండొద్దు - జైహింద్ దోపిళ్ళబందు దొరతనము బందు తొడగొట్టుముందూ - వందేమాతరం పిడికిళ్ళు అగ్గిపిడుగుల్ని చేసి కురిపించండి కన్నీటిధార కావాలి ఖడ్గధార జైహింద్ గాయాలలోన ధ్యేయాన్ని చూసి కదలండి

అంది జైహింద్ రక్తాల చిందు త్యాగాల విందు అజాద్ హిందూ- వందేమాతరం స్వారాజ్యమింక మన జన్మహక్కు అంటుంది
||జైహింద్||

నలభై కోట్ల జనమంతా ఇంక కట్టాలి జట్టు మన భరతమాత పాదాల మట్టి బొట్టుపెట్టి తల తెగినగాని తలవంచబోదు మన తెలుగువాడు ఒక్కసారి కాదు వెయ్యిసార్లు మళ్ళీ పుడతాడు ద్రోహులను చీల్చి చెందాడు సింహమై పుడతాడు ||వందేమాతరం||

అణువణువునా అడుగుడుగునా జైహింద్ నినాదంతో స్వేచ్ఛా పోరాటాన్ని సాగించిన గొప్ప దేశభక్తి తత్పరుడిగా నేతాజీని అశోక్ తేజ కీర్తించాడు.

దోపిడి లక్ష్యంగా మన దేశాన్ని దోచుకున్న తెల్ల రాబందులు మన దేశంలో ఉండొద్దని తొడగొట్టి తరిమికొట్టాలని ప్రబోధించాడు. పిడికిళ్ళు అగ్గిపిడుగులుగా చేసి కన్నీళ్ళధారను, ఖడ్గాలధారగా చేసి అజాద్ హింద్ ఫౌజు సైనికులు రక్తాలు చిందించి త్యాగాల విందుగా భావించి స్వాతంత్ర్యాన్ని సాధించాలన్న నేతాజీ ఆశయాన్ని సముచితంగా కవిత్వీకరించాడు. అప్పటి భారతదేశ జనాభా నలభై కోట్లు. ప్రజలంతా సమైక్యంగా జట్టుకట్టి భరతమాత పాదాల మట్టి బొట్టుగా పెట్టి దీక్షగా పోరాడి స్వాతంత్ర్యాన్ని సాధించాలన్నాడు. సుభాష్ చంద్రబోసు ద్రోహులను చీల్చిచెండాడే సింహమై వెయ్యిసార్లు పుడతాడన్న ఆశావహ దృక్పథంతో ముగించడం ఔచిత్యంగా ఉంది. సుభాష్చంద్రబోస్ వ్యక్తిత్వాన్ని, అజాద్ హింద్ ఫౌజు విశిష్టతను, జైహింద్ నినాదాన్ని సముచితంగా కవులంతా అభినవించారు. భారతదేశ స్వాతంత్ర్య దృమ చరిత్రలో సుభాష్చంద్రబోసు చిరస్మరణీయుడు. ఆయన నినాదం జైహింద్ అజరామరమైనది. ★

పాలగిన్నె పట్టుకుని రోడ్డుమీద

నిల్బంది కర్తా సింహాలు.

పాల చెంబులు బుట్టలో పెట్టుకుని అటుగా వెళుతున్న మజ్జె సూరమ్మ “ఏటమ్మా? పాలుగానీ కావాలా? ఏటలా నిలబడ్డారు?” అంది.

“అవునే. రోజూ పాలకేన్వాడు రాడిక. వాడికి డబ్బులివ్వలేదని.. పాలు పోయలేనని వెళ్లిపోయాడు. పాలడబ్బా అయిపోయింది. తల్లి దగ్గర పాలు లేవు. మనవరాలు తెల్లవారుజాము నుండి ఏడుస్తోంది. ఏం చెయ్యాలో తోచటం లేదు” అంది దిగులుగా.

సూరమ్మ నికార్సయిన మనిషి. సమయానికి డబ్బులివ్వలేకపోతే వీధిన పెట్టేస్తుంది. అందుకే నోరువిడిచి అడగలేదు.

“నానిత్తానివ్వండమ్మ” అని గడవలో బుట్ట దింపింది సూరమ్మ.

“నా దగ్గర డబ్బుల్లేవే? వంతులుగారు వీధిలోకెళ్లటం లేదు. మాకు దిక్కుమాలిన మైక్లోచ్చి పడ్డాయి” అంది.

“ఏటయిందమ్మా?”

“ఏం చెప్పమంటావ్? మా చిన్న బావగారు కాలం చేసారు. పదిరోజులు గడప దిగడానికి లేదు. శుద్ధి అవుతుందనుకున్న రోజునే మా చిన్నత్రగారు కాలం చేసారు. మళ్ళీ పదిరోజులు. ఇవాళే స్నానాలు. అంతకు వారం రోజుల ముందు వంతులు గారికి జ్వరం. కాలు కదవలేకపోయారు. అన్నీ నిండుకున్నాయి” అని కళ్ల నీళ్లు పెట్టుకుంది.

“తప్పమ్మా. శుక్రురోం పూట కళ్ల నీల్లేట్టకు. నా నిత్తాల్లే పాలు. నీకాడున్నప్పుడియ్యి. రోజూ ఇత్తాల్లే నానూ పిల్లల దాన్నే. కట్టాలు నాకూ తెలుసు. అవునుగానీ ఈ ‘జగన్’ 18,750 రూపాయిలు ఇత్తాన్నాడట. బాబు ఎట్టలేదా కాయితం?”

“మేం బేమ్మలం కదా? మాకేదీ రాదే”

“ఆడికి బుద్ధిలేదేమి? డబ్బులేనోడు బేమ్మదేటి, కడజాతోడేటి? రేపొత్తాడంట. అడుగుతాను. నాకేటి బయ్యం? ఇదిగో సింహాలమ్మా! ఇయి సిక్కిని పాలు. నీళ్లు కలపనేడు. ఏమేనిబ్బందయితే మొగమాటపడకు. డబ్బులిత్తాను వడ్డీ వద్దలే” అని బుట్ట నెత్తిమీదకెత్తుకుని కదిలింది.

ఆమె ఒక దేవతలా కనిపించింది.

జపం చేసుకుని కూర్చున్న ఛయన్న “సింహాల! ఓ పినరు కాఫీచుక్క పోస్తావేంటి” అన్నాడు.

“కాఫీ పొడి నిన్నటికే వచ్చింది. ధనియాల కాఫీ

పెట్టివ్వనా?” అంది.

“ఏదో ఓటివ్వు. తాగేసలా వీధిలోకెళ్తాను.”

అర్ధగంటలో ధనియాలు దంచి మరిగించి ధనియాల పొడితో కాఫీ చేసి ఇచ్చింది.

తాగేసి “నేసలా వీధిలో కెళ్తాస్తా. ఆ సంచీ, గొడుగు పంచాంగం ఇయ్యి” అన్నాడు.

పంచాంగం, సంచీ, గొడుగు ఇచ్చి “అన్నట్టు చెప్పటం మరిచాను. నారాయణమూర్తి గారు ఫోన్ చేసారు. పేపరు చదవటానికి రావద్దన్నారు, మళ్ళీ చెప్పిందాకా” అంది.

“అయ్యో! ఈ మధ్య వెళ్లలేదని వద్దన్నాడేమో!”

“అన్నట్టు! ఎక్కడా టిఫిన్ చెయ్యకండి గుడిపాటి గుర్రాజు గారింట్లో తద్దినం బోయినానికి చెప్పమని

వెంకటేశం రెండుసార్లు ఫోన్చేశాడు. చెప్పటం మరిచాను!” అంది.

ఛయనులుకి ప్రాణం లేచాచ్చింది.

చేతిలో చిల్లి గవ్వ లేదెలాగా అనుకుంటున్నాడు. రాత్రెల్లా జొరం. సింహాలకి చెప్పలేదు. ఏదైతే అదే అవుతుంది. అవకాశం వదులుకోకూడదు. ‘అయిదొందలు!’ - అనుకుంటూ గడపదాటుతుండగా వెంకటేశం ఎదురయ్యాడు. “నీ దగ్గరకే వస్తున్నా” అన్నాడు.

“చెప్పింది సింహాలు. పన్నెండు గంటలక్కదా! వచ్చేస్తాను. గుర్రాజు గారిల్లు గురాచారి వీధి కదా!”

“చంపేశావు. ఇవాళ కాదు రేపు. సిస్టరు పొరపడ్డాది. ఇంకో ఎమర్జెన్సీ కాలే”

ఇలా ఎందరో!

పి.వి.బి. శ్రీరామమూర్తి

“ఇంకేమిటి?”

“రేపే మరో భోజనం వద్దాది”

“ఒక రోజు రెండేలా?”

“గుర్రాజు గారింట్లో వన్నెండుకైపోతుంది. అక్కడ ఒంటిగంట దాటించేద్దాం. అలా మాట తీసుకున్నాను ఇద్దరి దగ్గరా!”

“తప్పు కదా?”

“అబద్ధపు పెళ్లికి ముడ్డి వాయిజ్యం. వాళ్లొకటి శ్రద్ధతో పెట్టేడున్నారేంటి? అయిదుగురన్నదమ్ములు తద్దినానికి తన్నుకోని చేద్దామా, వద్దా అని నిన్నటికి నిర్ణయానికొచ్చారు, ఆరెందలు కిస్తే!”

“సరే సరే”

“వస్తా మరిచిపోను”

ఛయనులకి గొప్ప ఆనందంగా ఉంది.

రేపటికి జ్వరం కూడా తగ్గొచ్చు.

శర్మగారింటి ముందాగి “అమ్మా.. శ్రావణమాసం

వాకాటి పాండు రంగరావు స్మారక దీపావళి కథల పోటీకి ఎంపికైనది

లక్ష్మీవారం, దశమి. వన్నెండు గంటల వరకూ వర్షాలు లేవు” అన్నాడు.

ఎవరూ పలకలేదు. మళ్ళీ అరిచాడు.

ఇంట్లోంచి ఒకామె వచ్చి ముఖానికి మాస్కుతో ‘కరోనా ఇప్పుడేం వెయ్యం వెళ్ళండి!’ అంది. ఏ ఇంటికెళ్ళినా అదేమాట. ఎవరూ తలుపు తియ్యలేదు.

ఛయనులు ఉదయం ఏడింటికి బయలుదేరి పదివరకూ ఇంటింటికి వెళ్లి దుర్ముహూర్తాలు, వర్షాలు, తిథులు చెప్తాడు. రెండు సంచులు నిండుతాయి. కూరలు, పప్పు దినుసులు, ఒక

వంద వరకూ డబ్బులూ దొరుకుతాయి.

పది గంటలయ్యాక నారాయణమూర్తి గారింటికెళ్తాడు. ఆయనకు కనిపించదు.

ఛయనులు పేపర్లు చదివి వినిపిస్తాడు.

చిక్కటి ఫిల్టరు కాఫీ ఇస్తే తాగుతాడు.

నెలకాయన అయిదొందలిస్తాడు. ఎందుకు

రావద్దన్నాడో కనుక్కుందామని వెళ్తే వాచ్మెన్ వెళ్లనివ్వలేదు. “కరోనా బాబూ! ఎవర్నీ పంపొద్దన్నారయ్యగారు” అన్నాడు.

“పోనీ ఓ సారి..”

“వద్దయ్యా! నన్ను దెబ్బలాడతారు” అన్నాడు.

ఛయనులుకేం తోచలేదు. ఛయనులు తొమ్మిది చదువుకున్నాడు. తండ్రి చదివించలేక పోయాడు. పౌరోహిత్యం నేర్చుకుందామంటే

కుదరలేదు. వాళ్ల నాన్న వేగరం వడుగు చేసి

భోజనానికి ఇబ్బంది లేకుండా తద్దినం

భోజనాలకి పంపటం మొదలెట్టాడు.

చిన్నప్పట్నించి ఉదయం ఇంటింటికి వెళ్లి

పంచాంగం చెప్తాడు. మేనత్త కూతుర్ని

చేసుకున్నాడు. సింహాలు మంచి పిల్ల. భర్తని

దేనికి కష్టపెట్టలేదు. టప్పనోకి మకాం మార్చి

వంటలు కెళ్లటం మొదలెట్టింది. ఒకే కూతురు.

రెక్కాడితేనే దొక్కాడుతుంది. దీనికి తోడు ఛయనులు నాలుగైదు అపార్థమెంటుల వాళ్లేపని చెప్పినా చేస్తే

వాళ్ళిచ్చిన డబ్బులతో రోజులు వెళ్లబుచ్చుతున్నాడు.

పోనీ -

అపార్థమెంటులో ఎవరైనా పనులు చెప్పే పైనా పరకా వస్తుందని వెళ్ళబోతే ‘కరోనా’ కారణంగా ఎవరూ రావద్దన్నారు. పెళ్లొనీ ఏ పనీ లేదు!

రాత్రుల్లా నిద్రపట్టలేదు.

రాత్రి మళ్ళీ జ్వరం, దగ్గు. పెళ్లొనీకి చెప్పలేదు. తెల్లనేచి స్నానం చేసి, సంద్యావందనం చేసుకున్నాడు.

సింహాలు టీ ఇస్తే తాగేసాడు. పదిగంటలకి వెంకటేశం బండి మీదొచ్చి తీసుకెళ్తాడు. డోలో 650

ఒకటి రహస్యంగా వేసుకున్నాడేమో - చెమటెక్కించింది. గుడిపాటి వారింటికెళ్తాడు.

సాధారణంగా వాళ్ళింట్లో రెండే! కానీ వెంకటేశం తొందర వల్ల వేగరం తెవిలారు. పెద్ద పంతులు

అరటి ఆకులిచ్చి డొప్పలు చెయ్యమన్నాడు. ధర్మలిచ్చి విరవమన్నాడు. స్నానం చేసి వచ్చాడు. అగ్నిహోత్రం,

మంత్రాలూ అయ్యేసరికి పదకొండున్నరయింది. భోజనాలకి కూర్చున్నారు. వడ్డనలు జరిగాయి.

ఛయనులకి గాబరాగా ఉంది. వెంకటేశం జోకులేస్తున్నాడు. ‘ఏంటి ఛయన్నా, మాట లేదు’

అంటున్నాడు పెద్ద పంతులు. ఏలాగో భోజనాలు ముగిసాయి. తాంబూలం పుచ్చుకున్నాడు. కళ్లు

వెలిగాయి అయిదొందల రూపాయిల నోటుని చూసి. వెంకటేశం తొందర పెట్టాడు వసుందని.

అక్కణ్ణుంచి తిన్నగా వద్దాది వాళ్ళింట్లో వాలాడు. వాలిన దగ్గర్నుంచి హడావుడి పెట్టాడు.

అయిదుగురన్నదమ్ములు కూర్చున్నారు మండపంలో. వాళ్లలో ఐక్యత ఏమో గానీ ఒకరి ముఖంలోనూ

నవ్వులేదు. కార్యక్రమం అరగంటలో ముగిసింది. ఛయనులకి కడుపులో తిప్పుతోంది, చేస్తున్న తప్పు

వల్లనో, ఒంట్లో జ్వరం వల్లనో. వడ్డన జరుగుతోంది. వెంకటేశం తినేస్తున్నాడు. ఛయనులకి ముద్ద

నోట్తోకెళ్లటం లేదు. వాంతులు అవుతాయేమో భయంగా ఉంది. ‘భగవంతుడా! ఇంకెప్పుడూ తప్పు

చేయను క్షమించు!’ అన్నాడు. అమె అరటిపండు వేసింది. ఛయనులు తినలేదు. మొత్తం మీద

తిండయింది. దక్షిణ తాంబూలం ‘ఆరెందలు’ ఇచ్చారు, కాళ్ళకి దణ్ణం పెట్టి. ఆశ్చర్యం. ఛయనులకి ఆకలేసింది.

వెంకటేశం ఛయనుల్ని బండి మీద ఇంటి వద్ద దిగబెట్టాడు. ఇంటికొచ్చేసరికి ఛయనులకి ఒంటిమీద

తెలివిలేదు. ఆయాసం! నీరసం! కడుపులో మంట! గుండెలో దడ!

“సింహాలూ! గ్లాసుతో నీళ్లు పట్టా!”

సింహాలు వెళ్ళింది. పదకొండు వందలూ పెళ్లొం కిద్దామని పట్టుకున్నాడు. సింహాలూ నీళ్లు తెచ్చింది.

ఛయనుల్లో తప్పు ఇమల్లేదు భక్తుమన్నాడు. మంచం మీద పడిపోయాడు.

ఇల్లంతా గొల్లుమంది.

‘మా అవసరం నీకు మరి లేదు! అన్నట్లు ఛయన్ను చేతిలో నోట్లు గాలికి ఎగిరిపోతున్నాయి.

మా.గో. (బాబూరావ్) వైద్య పేరుతో అందరికీ సుపరిచితులైన మాధవ గోవింద వైద్య మా నాన్నగారు. కృతార్థ, సక్రియ, ప్రేరణదాయకమైన పరిపూర్ణమైన జీవితాన్ని గడిపి 97 ఏళ్ల వయసులో 2020 డిసెంబర్ 19న పూర్ణత్వంలో విలీనమయ్యారు.

కుటుంబ వాత్సల్యం, ధ్యేయనిష్ఠతో కూడిన తన జీవితాన్నంతా సంఘానికి సమర్పించారు. 1931లో ఆయన తమ ఊరి నుండి చదువు నిమిత్తం నాగపూర్ వచ్చారు. ఎనిమిదేళ్ల ప్రాయంలోనే రాష్ట్రీయ స్వయంసేవక్ సంఘంతో

పరిచయమేర్పడి స్వయంసేవక్ అయ్యారు. 1938లో సంఘంలో బాధ్యతలు చేపట్టిన దరిమిలా 15 ఏళ్ల వయసు నుండి 95 ఏళ్ల వయసు దాకా వారు ప్రతిరోజూ దైనందిన శాఖకు హాజరయ్యారు. తొలినాళ్లలో సంఘ బాధ్యతలు,

తర్వాత జనసంఘం, పాత్రికేయ వృత్తి, మహారాష్ట్ర విధాన మండలి (కౌన్సిల్) సభ్యుడిగా, రాష్ట్రీయ స్వయంసేవక్ సంఘ అఖిల భారత బౌద్ధిక్ ప్రముఖుగా, ప్రచార ప్రముఖుగా, సంఘ అధికార ప్రతినిధిగా ఆయన వ్యవహరించారు. ఆ తదుపరి ఏ

బాధ్యత లేకపోయినా స్వయంసేవక్గా దైనందిన శాఖకు వెళ్లటం ఆయనకు నిత్యకృత్యమైంది. 95 ఏళ్ల వయసు తర్వాత కరోనా లాక్డౌన్ దాకా వారు సాప్తాహిక శాఖకు వెళ్లేవారు. వారి జీవన దృష్టి, సమయ పాలన, ఆర్థిక వ్యవహారాల పట్ల వ్యవహరించే తీరుతెన్నులు సైతం పవిత్రతకు సంకేతాలుగా కనిపిస్తాయి.

చివరికి వారు నిర్యాణం చెందిన తీరు కూడా.

‘ప్రచారక్లకు నిరంతర అవసరమనేవారు న

మాధవ గోవింద వైద్య
(1923-2020)

కేవలం ఆర్థిక పరంగా సఫలత సాధించటం, ప్రతిష్ఠాత్మక పదవులు పొందటం జీవన ధ్యేయం కాకూడదు, కారాదు కూడా. ఎందుకంటే, జీవితాన్ని గడిపేందుకు డబ్బు సంపాదించే సాధనాన్ని వెతుక్కోవడం జీవన ధ్యేయం కాదు. జీవిత సాఫల్యం లేక సార్థకతను యోచన అనే గీటురాయితో పరీక్షించాలనే వారు మా నాన్నగారు. ఈ కారణాల వల్లే వారు స్వయంగా తన జీవితంలో, కుటుంబంలో మా సోదరీ సోదరుల్లో పదవులతో కేంద్రీకృతమైన (careerist) ఆలోచనలకు బదులుగా సమాజ కేంద్రీకృతమైన సకారాత్మక జీవితం గురించి ఆలోచించే విధంగా వేర్లు బలంగా నాటారు. అందువల్లే సకారాత్మక జీవనం వైపు చూసే దృష్టి మాలో వికసించింది. ఇలాంటి తొలి సంఘటన నేను పదవ తరగతి చదువుతున్న రోజుల్లో ఎదురయింది. తెలంగా సార్ మాకు ఇంగ్లీషు పాఠాలు చెప్పేందుకు వచ్చే వారు. “My aim in life” (నా జీవిత లక్ష్యం)అనే అంశంపై వ్యాసం రాసి తీసుకొని రమ్మన్నారాయన.

1969-70 నాటి సంఘటన ఇది. మా క్లాసులోని పలువురు విద్యార్థులు “డాక్టర్ కావడమే నా జీవిత లక్ష్యం” అనే వ్యాసాన్ని రాసి తీసుకొచ్చారు. మరి కొందరేమో ఇంజనీరు కావాలనేదే తమ ధ్యేయమనీ, ఐఏఎస్ అధికారి కావాలనీ, మిలిటరీ ఆఫీసర్ కావాలనేది తమ లక్ష్యమని రాసి తీసుకొచ్చారు. నేను మా నాన్నగారితో చర్చించి వ్యాసం రాశాను. ‘ది ఎయిమ్ ఆఫ్ మై లైఫ్ ఈజ్ టు బీ ఏ సోషల్ రెవెల్యూషనరీ’ అని వ్యాసాన్ని మొదలెట్టమని మా నాన్నగారు సలహా ఇచ్చారు. దీని తరువాతి వాక్యంగా “టు అర్న్ మై లైఫ్ టైమ్, ఐ మే బి ఎన్ ఇంజనీర్, డాక్టర్, ఐఏఎస్ ఆఫీసర్ ఆర్ ఏ మిలిటరీ ఆఫీసర్” అని రాశాను. జీవితాన్ని గడిపేందుకు డబ్బు సంపాదన అనే సాధనాన్ని సాధించటం జీవన ధ్యేయం కాదు, జీవిత లక్ష్యం వేరుగా ఉంటుంది. తెలిసో తెలియకో ఈ ఆలోచన మదిలో నాటుకు పోయింది.

పదవ తరగతిలో నాకు మంచి మార్కులు వచ్చాయి. రసాయనశాస్త్రం నాకు ఇష్టమైన అంశం. ఎవరికయితే మంచి మార్కులు వచ్చాయో, అలాంటి పలువురు విద్యార్థులు వైద్య విద్యలో చేరేందుకు

ఇష్టపడేవారు. మా సోదరీమణుల్లో ఒకామె మెడికల్ కాలేజీలో చదువుతుండేది. మా నాన్నగారితో నేను ఈ విషయం గూర్చి మాట్లాడాను. నాన్నగారు స్పష్టంగా ఇలా చెప్పారు, ‘మన దేశానికి కేవలం డాక్టర్ల అవశ్యకత లేదు’. మరో ఏడాది తరువాత 1971లో నేను ఇంజనీరింగ్లో చేరే విషయమై చర్చకొచ్చింది. అప్పుడు కూడా నాన్నగారు స్పష్టంగా తన అభిప్రాయాన్ని చెప్పారీలా ‘మన దేశానికి కేవలం ఇంజనీర్ల అవశ్యకత లేదు’. ఇలాంటి చిన్ని చిన్ని మాటలతో మన దేశానికి ఎలాంటి అవశ్యకత ఉంటుంది? ఈ విషయాన్ని గూర్చి చర్చించాలన్న ఆసక్తి నాన్నగారు మా సోదరీ సోదరుల్లో కలిగించారు.

నాన్నగారు మంచి చదువరి. ఇంగ్లీషు నవలల నుండి తత్వజ్ఞానానికి సంబంధించిన పుస్తకాలను వారు ఎంతో ఆసక్తిగా చదివేవారు. నేను ఎమ్మెస్సీ చదివే రోజుల్లో కూడా గమనించా, నేను చదివే సమయానికన్నా నాన్నగారే ఎక్కువ సమయం చదివేవారు. వారి పుస్తకాల గది ఎంతో వ్యవస్థీకృతంగా, వైవిధ్యపూర్ణంగా ఉండేది. అవసరమైన పుస్తకం వెంటనే చేతికి తగిలేవిధంగా.

చదువుతూ ఉండండి

విశ్వవిద్యాలయంలో పీహెచ్డీ చేసేందుకు ఒకవైపు అవసరమైన ఏర్పాట్లు పూర్తి చేసికొని, మరోవైపు 1983లో నేను ప్రచారకగా సంఘ కార్యాన్ని ప్రారంభించాను. సంఘ కార్య నిమిత్తం నన్ను గుజరాత్‌కు పంపించారు. గుజరాత్‌లో నేను ఎక్కడ పని చేయాలన్న విషయం నాకు తెలియదు. అహ్మదాబాద్ చేరాకనే అవసరమైన వ్యవస్థకు సంబంధించిన నిర్ణయం జరుగుతుంది. రాత్రి 10 గంటలకు నాగపూర్ నుండి బయలుదేరే దాదర్ ఎక్స్‌ప్రెస్‌లో నేను ప్రయాణం చేయాల్సి ఉంది. సాయం శాఖ ముగిసిన తర్వాత భోజనం చేస్తున్నప్పుడు నాన్నగారు, నేను చాలా విషయాలు మాట్లాడుకున్నాం. గుజరాత్‌లో మన బంధువులెవరూ లేరు, కొత్త ప్రాంతం, కొత్త భాష, ప్రచారకగా కొత్త అనుభవం.. ఇలాంటి స్థితిలో 'జాగ్రత్తగా ఉండు, ఆరోగ్యం పట్ల అవసరమైన జాగ్రత్తలు తీసుకో, ఉత్తరాలు రాస్తూ ఉండు' లాంటి సూచనలు, సలహాలు ఇచ్చే బదులు నాన్నగారు నాతో స్పష్టంగా ఓ మాట చెప్పారు - 'ప్రచారకగా బాధ్యతలు నిర్వహించే వ్యక్తి నిత్యం

సైతం వారే మాకు నేర్పారు. మా బంధువర్గం చాలా పెద్దది. ఇవాళ్టికీ పెద్దదే. వీళ్లందరితోనూ బంధుత్వాన్ని కొనసాగించేందుకు ఆయన సమయాన్ని వెచ్చించేవారు. బంధువుల ఇళ్లలో జరిగే అన్ని విధాలైన కార్యక్రమాల్లో ఆయన పాలుపంచుకునేవారు. నాన్నగారికి వ్యవసాయం చేయడం వచ్చు. ఆయన మంచి రైతు కూడా. సాగు చేసే పద్ధతుల్లో అనేక ప్రయోగాలు మా గ్రామంలోనే జరిగాయి. మనుషుల్లోని గుణదోషాలను అంచనా వేసినట్లే ఎడ్లలోని గుణదోషాలను అంచనా వేసి ఎంపిక చేసేవారాయన. వ్యవసాయ భూములని నాగలితో దున్నేందుకు ఎడ్లనే ఉపయోగించే వారు. మేలు జాతి ఎడ్లని ఎంపిక చేసి కొనుగోలు చేసేందుకు నాన్న సుదూర ప్రాంతమైన తెలంగాణ దాకా వెళ్లేవారు. నేను కూడా నాన్నతో కలిసి పలుమార్లు ఎడ్ల కొనుగోలు కోసం సంతలకి వెళ్లాను. ఊర్లో మా వ్యవసాయ భూమిని అమ్మేసిన తరువాత కూడా నాన్నగారు తన జీవన వర్తంతం ఊరితో సంబంధాన్ని కొనసాగించారు. జాతర జరిగినప్పుడు, రైతుల ముఖ్యమైన పండగ 'పోలా' జరిగినప్పుడల్లా నాన్నగారు తప్పనిసరిగా మా గ్రామానికి వెళ్లేవారు.

డా॥ మేనాకీహిన్ వైద్య

వ్యాసకర్త : ఆర్ఎస్ఎస్, సహ సర్ కార్యవాహ

నుండి విరమించుకోవాలన్నది ఆయన కోరిక. అయితే మరి కొన్నాళ్ల దాకా ఆయన్ని సంపాదక పదవిలో కొనసాగించాలన్నది 'తరుణ్ భారత్' నిర్వాహకుల అభిప్రాయం. కానీ తాను అనుకున్న మేరకు నాన్నగారు సంపాదక పదవి నుంచి తప్పుకున్నారు. తరువాతి కాలంలో 'తరుణ్ భారత్'ను నిర్వహిస్తున్న 'సర్కేసరి ప్రకాశన్' మేనేజింగ్ డైరెక్టర్‌గా, అటు పిమ్మట చైర్మన్‌గా సేవలు అందించారు. ఈ సేవలు కూడా తన డెబ్బయి ఏళ్లు వచ్చే దాకా అందించాలని నిర్ణయం తీసుకున్నారు. ఆరోగ్యం బాగానే ఉన్నప్పటికీ ఆర్ఎస్ఎస్ అఖిల భారత బాధ్యతల్లో 75 సంవత్సరాల వయసు వచ్చిన తర్వాత

అధ్యయనం నాన్నగారు'

కొత్తగా ఏదో ఒక పుస్తకం చదువుతుంటాల్సి. కార్యక్షేత్రాన్ని ఎక్కడైతే కేటాయిస్తారో అక్కడ గ్రంథాలయం ఉండే ఉంటుంది. అక్కడ సభ్యత్వం తీసుకో. మంచి పుస్తకాలు చదివే అవకాశం దొరుకుతుంది. ఒకవేళ చిన్న ప్రాంతం, గ్రామీణ ప్రాంతం కార్యక్షేత్రంగా కేటాయించారనుకో.. అక్కడ గ్రంథాలయం లేదనుకో.. అలాంటి సమయంలో మంచి పుస్తకాలున్న పరివారంతో పరిచయం పెంచుకో.. అక్కడ మంచి మంచి పుస్తకాలు చదివేటం దుకు దొరుకుతాయి'. అంటే చదివేందుకు పుస్తకాలను ఎలా సంపాదించాలి, ప్రచారక బాధ్యత నిర్వహించే వ్యక్తి అనునిత్యం ఏదో కొత్త విషయాన్ని, కొత్త పుస్తకాన్ని చదవాలంటూ నాన్నగారు మార్గదర్శనం చేశారు.

కుటుంబ వత్సలుడు

నాన్నగారు కుటుంబం పట్ల వాత్సల్యాన్ని కురిపించే కుటుంబ వత్సలుడు. మేము చదువుకునే రోజుల్లో మానసికోల్లాసానికి ఇతరత్రా సాధనాలు ఉండేవి కావు. వేసవి సెలవుల్లో, దీపావళి పండగప్పుడు నాన్నగారు మాతో పేకాట ఆడేవారు. పేకాటలో బ్రిడ్జ్, హార్ట్ లాంటి కొత్త కొత్త ఆటలు

'ప్రచారకగా బాధ్యతలు నిర్వహించే వ్యక్తి నిత్యం కొత్తగా ఏదో ఒక పుస్తకం చదువుతుంటాల్సి. కార్యక్షేత్రాన్ని ఎక్కడైతే కేటాయిస్తారో అక్కడ గ్రంథాలయం ఉండే ఉంటుంది. అక్కడ సభ్యత్వం తీసుకో. మంచి పుస్తకాలు చదివే అవకాశం దొరుకుతుంది. ఒకవేళ చిన్న ప్రాంతం, గ్రామీణ ప్రాంతం కార్యక్షేత్రంగా కేటాయించారనుకో.. అక్కడ గ్రంథాలయం లేదనుకో.. అలాంటి సమయంలో మంచి పుస్తకాలున్న పరివారంతో పరిచయం పెంచుకో.. అక్కడ మంచి మంచి పుస్తకాలు చదివేటందుకు దొరుకుతాయి'.

'పోలా' సందర్భంలో మంచి ఎడ్ల జోడిని ఎంపిక చేసి బహుమతులు అందజేయటమే కాకుండా వాటిని బాగా చూసుకోవాలని ప్రోత్సహిస్తూ సలహాలిచ్చేవారు. జీవితంలో 50 ఏళ్లు పూర్తవగానే ఆయన ఇంటి కోసం సమయం వెచ్చించడం మొదలెట్టారు. ఆషాఢ ఏకాదశి నుంచి కార్తీక ఏకాదశి దాకా చాతుర్యాస సమయంలో రాత్రి 9 నుంచి 10 గంటల వరకు కుటుంబ సభ్యులంతా ఒకచోట చేరి ఒక స్తోత్రమో, భగవద్గీతలోని ఒక అధ్యాయమో చదవటం, గీతకు సంబంధించిన ఏదో ఒక పుస్తకమో సామూహికంగా పారాయణం చేసేవారం. ఎవరెక్కడ ఉన్నా కూడా రాత్రి 9 గం. వరకు ఇంటికి చేరుకోవాలని కుటుంబ సభ్యులందరికీ ఓ నియమాన్ని నిర్దేశించారు నాన్న గారు. నాన్నగారు సైతం ఈ నియమాన్ని పాటించారు, ఈ నాలుగు నెలల కాలంలో రాత్రి 9 గంటల తర్వాత జరిగే ఏ సార్వజనిక కార్యక్రమంలో పాల్గొనటానికి ఆయన ఇష్టపడేవారు కాదు.

స్వీయ అనుశాసనం

ఆరవై సంవత్సరాలు పూర్తవగానే సంపాదక పదవి

కొనసాగరాదనే నిర్ణయం తీసుకున్నారాయన. ఇది 1998 సంవత్సరం నాటి మాట. ఆ తర్వాత ఆయన సాధారణ స్వయంసేవకగానే కొనసాగారు. 2000 సంవత్సరంలో సంఘంలో తొలిసారిగా అధికార ప్రతినిధి నియామక ప్రస్తావన కార్యరూపం దాల్చింది. అప్పుడు సంఘ పెద్దల ప్రత్యేక విజ్ఞప్తి మేరకు మూడేళ్ల పాటు మాత్రమే ఈ బాధ్యతలు నిర్వహిస్తానని చెప్పి సరిగ్గా మూడేళ్ల పాటు ఈ పదవిలో కొనసాగి తప్పుకున్నారాయన.

సమయ పాలన

నాన్నగారు సమయ పాలనని కచ్చితంగా పాటించేవారు. సంఘ శాఖకి, కుటుంబానికి, గ్రంథ పఠనానికి కేటాయించిన సమయాన్ని ఏ మాత్రం జవదాటే వారు కాదు. మొదట్లో రేడియోలో వార్తలు వినేవారు, తరువాత టెలివిజన్ వచ్చాక వార్తలు చూసేందుకు సమయాన్ని వెచ్చించేవారు. ఆయన సమయపాలన కూడా విలక్షణమైన రీతిలో ఉండేది. నేను ప్రచార ప్రముఖగా బాధ్యతలు నిర్వహించే సమయంలో పలువురు జర్నలిస్టులు కలిసేవారు.

వారిలో కొందరు నాతో చెప్పే వారు - 'మేం అయిదు నిమిషాలు అలస్యంగా వచ్చినా మీ నాన్న గారు మమ్మల్ని పంపించేసేవారు. ఒక జర్నలిస్టు నాతో మాట్లాడుతూ అన్నారే... అలస్యంగా వచ్చినందుకు మాట్లాడకుండా పంపించేశారు మీ నాన్నగారు, తరువాత నేను అడిగితే మరుసటిరోజు సాయం కాలం 4 గంటలకు రమ్మన్నారు. దాంతో నేను మరుసటి రోజు సాయంకాలం గం.3.30 చేరుకున్నా. గదిలో మీ నాన్నగారు ఒక్కరే పుస్తకం చదువుతూ కనిపించడంతో వెళ్లి మాట్లాడే ప్రయత్నం చేశా, అయితే వెంటనే ఆయన పైగ చేసి ఇంకా 4 గంటలు కాలేదు కదా అని చెప్పుతూనే మళ్లీ పుస్తకం చదవటంలో లీనమయ్యారు. సరిగ్గా 4 గంటలు అవగానే వారు పుస్తకం చదవటం ఆపేసి నన్ను పిలిచి మాట్లాడారు'. నాన్నగారు సమయపాలన ఎంత కచ్చితంగా పాటించే వారో చెప్పేందుకు ఇది ఓ ఉదాహరణ మాత్రమే.

ఆర్థిక అనుశాసనం

సంఘ అధికారుల మాట మేరకు 17 ఏళ్ల వయసులో సంపాదించుకున్న హెడ్ మాస్టరు ఉద్యోగాన్ని వదిలేసి పాత్రికేయ వృత్తిలో అడుగుట్టలు నాన్న కుటుంబంలో సభ్యుల సంఖ్య పెరుగుతున్న సమయాన ఎక్కువ వేతనం వస్తున్న ఉద్యోగాన్ని వదిలేసి తక్కువ జీతం వచ్చే పాత్రికేయ వృత్తిలో చేరినందుకు నాన్న గారిది అనాలోచిత నిర్ణయమని కొందరు విమర్శించారు. నాన్నగారు మాత్రం దీన్ని సమాజ హితం కోసం, ధ్యేయనిష్ఠతో కూడిన జీవితం కోసం సహజత్వంతో కూడిన నిర్ణయంగా భావించారు. మా అమ్మ అనుమతితో, చేయూతతో నాన్నగారు ఈ నిర్ణయం తీసుకున్నారు. మా కన్నా తక్కువ వేతనంతో కుటుంబాలని నడుపుతున్న పలువురు నాకు తెలుసు అనేవారు. ఆర్థిక అవసరాలను తగ్గించుకొని ఎవరి ముందు కూడా చేయి చాపకుండా స్వాభిమానంతో, ఆర్థిక అనుశాసనంతో జీవితాన్ని గడిపారు. ఉన్న ఆర్థిక వనరులను దృష్టిలో పెట్టుకొంటూనే ఆర్థిక వ్యవహారాలను పవిత్రంగా కొనసాగించేవారు. నా చిన్న తమ్ముడు రామ్, ప్రస్తుతం విశ్వవిభాగంలో ప్రచారకర్తగా బాధ్యతలు నిర్వహిస్తున్నారు. అతను డిగ్రీ ఫైనల్ ఇయర్ లో ఉన్నప్పుడు మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వం వెనుకబడిన విద్యార్థుల కోసం ఫీజు రద్దు పథకాన్ని అమలు చేస్తూ నిర్ణయం తీసుకుంది. నాన్నగారు రిటైరయిన విషయం తెలిసి కాలేజీలోని అడ్మినిస్ట్రేటివ్

తల్లిదండ్రులతో డా. మన్మోహన్ వైద్య

విభాగం ఉద్యోగి ఒకరు సూచించడంతో రామ్ ఫీజు రద్దు కోసం దరఖాస్తు నింపి ఇచ్చాడు. రామ్ కు ఫీజు రద్దయింది. ఆ తరువాత నాలుగు నెలల దాకా రామ్ ఫీజుకోసం డబ్బు అడగకపోవటంతో నాన్నగారే పిలిచి విషయం అడిగారు. ఫీజు రద్దయిన సంగతి మొత్తం నాన్న గారికి రామ్ చెప్పాడు. దాంతో నాన్నగారు రామ్ తో చెప్పారేలా 'నీ ఫీజు కట్టేందుకు అవసరమైన డబ్బుని నేను సమకూర్చి పెట్టాను' అని. అటు విషయం ఆయన యూనివర్సిటీకి ఓ లేఖ రాశారు - 'పొరపాటున మా అబ్బాయి ఫీజు రద్దయింది, కనుక ఆ నాలుగు నెలల ఫీజుని పెనాల్టీతో కట్టేస్తాను' అంటూ కట్టేశారు.

'తరుణ్ భారత్' పత్రికా సంపాదకుడిగా నాన్నగారు కొనసాగుతున్న రోజుల్లో మా పెద్దన్న ధనంజయ్ ఒక వైపు బ్యాంకులో ఉద్యోగం చేస్తూనే ఇంకో వైపు ఓ చిన్నపాటి వ్యాపారాన్ని మొదలెట్టారు. ఈ వ్యాపారంలో భాగంగా ఆయన బయటి ప్రాంతాలకి ఫోన్ చేసేవారు. ఆ ఫోన్ 'తరుణ్ భారత్' వాళ్లది. ప్రతినెలా టెలిఫోన్ బిల్ రాగానే ధనంజయ్ చేసిన ఎస్టీడి కాల్స్ డబ్బు నాన్నగారు తరుణ్ భారత్ కు చెల్లించేవారు. నరకేసరి ప్రకాశన్ కి చెల్యన్ కావటం మూలాన నాన్న గారికి కారు, డ్రైవర్ సౌకర్యం ఉండేది. చైర్మన్ పదవి నుండి తప్పుకున్న రోజు నాన్నగారు ఆఫీస్ కారులో కాకుండా రిక్షాలో ఇంటికి చేరుకున్నారు. నాన్నగారిని ఇంటివరకు చేర్చడానికి డ్రైవర్ కారు సిద్ధంగా ఉంచి ఆఫీసు బయట

నిలబడ్డాడు. మేనేజింగ్ డైరెక్టర్ కూడ కారులోనే వెళ్లమని విన్నవించారు. అయినప్పటికీ కారును ఉపయోగించలేదు. మేనేజింగ్ డైరెక్టర్ మా అన్నయ్య ధనంజయ్ కి టెలిఫోన్ చేసి 'డిప్రిసియేషన్' (ధర తగ్గింపు)తో అదే కారుని మీకు 11వేల రూపాయలకి అమ్మేస్తాం, మీరు కొనుగోలు చేయండి, నాన్న గారికి పనికొస్తుంది' అన్నారు. ఈ విషయాన్ని అన్నయ్య ప్రస్తావించినప్పుడు నాన్నగారు ససేమిరా అన్నారు. ఆ తర్వాతి రోజుల్లో అదేకారు 55 వేల రూపాయల ధర పలికినప్పుడు నాన్నగారు ఈ విషయాన్ని గుర్తు చేస్తూ తన నిర్ణయం ఎంత సరైనదో చెప్పారు. అలా ఉండేది నాన్నగారి ఆర్థిక అనుశాసనం, పవిత్రమైన ఆలోచనా విధానం.

సన్యాసాలు, పదవులపై కోరిక లేదు

ఆ నాటి జనతా పార్టీతో రాజకీయపరమైన ఒప్పందం చేసుకొని శరద్ పవార్ మహారాష్ట్రకు ముఖ్యమంత్రి అయ్యారు. ఆ సమయంలోనే గవర్నర్ కోటాలో శాసనమండలి సభ్యుడి నియామకం విషయమై నాన్నగారి పేరు తరచూ ప్రస్తావనకి వస్తుండేది. రాజకీయపరమైన పదవులు పొందటానికి కొందరు చేసే ప్రయత్నాలు ఎలా ఉండేవో సార్వజనిక జీవనంలో కొనసాగే సామాన్యులకు బాగా తెలుసు. పుణెలో 'తరుణ్ భారత్' తరపున జరిగిన ఒక కార్యక్రమంలో నాన్నగారిని శరద్ పవార్ కలుసుకున్నారు. ఆ సమయంలో శరద్ పవార్ మా నాన్నగారితో ఇలా అన్నారు - 'శాసనమండలి సభ్యుడిగా గవర్నర్ కోటాలో మిమ్మల్ని నామినేట్ చేయాలనే ప్రస్తావన కేవలం మీ వాళ్ల నుండి మాత్రమే వస్తోంది. అన్యులనుండి కూడా ఈ డిమాండ్ వస్తే ఈ నియామక వ్యవహారం మాకు మరింత సులువైపోతుంది' అని. అప్పుడు నాన్నగారు 'నా పేరు విషయమై నేను ప్రయత్నించాలనే మాటని అలా ఉంచండి. నా పేరు విషయాన్ని కూడా అటు ఉంచేయండి.. కొద్దిరోజుల్లోనే విదర్భ ప్రాంతం నుండి యోగ్యులైన ఇద్దరు, ముగ్గురు వ్యక్తుల పేర్లు మీకు పంపిస్తాను నామినేట్ చేసేందుకు' అన్నారు. అయినప్పటికీ శాసనమండలి సభ్యుడిగా నామినేట్ చేసేందుకు నాన్నగారి పేరునే ఖరారు చేశారు. ఈ నిర్ణయాన్ని నాన్నగారికి తెలిపేందుకు ఆనాటి జనతా పార్టీ అధ్యక్షురాలు సుమతి తాయిజీ సుకలికర్ మా ఇంటికిచ్చారు. నేను సాయం శాఖ నుండి ఇంటికి చేరుకున్నప్పుడు సుమతి తాయిజీ మా ఇంటిలోంచి బయటకు వస్తున్నారు. ఆమెని సాగనంపేందుకు నాన్నగారు వస్తున్నారు. ఆ సమయంలో సుమతి తాయిజీ చెప్పిన మాటలు నా చెవులో పడ్డాయి. 'బాబురావ్ గారూ! మీరు తిరస్కరించకండి!' అన్నారు. పదవులకోసం వెంపర్లాడే సమయంలో జరిగిన సంఘటన ఇది. అప్పుడు నాన్నగారు ఆవిడతో చెప్పారేలా 'ఎవరయితే నాకు తరుణ్ భారత్ బాధ్యతని అప్పగించారో, వారితో

కుటుంబంలో సభ్యుల సంఖ్య పెరుగుతున్న సమయాన ఎక్కువ వేతనం వస్తున్న ఉద్యోగాన్ని వదిలేసి తక్కువ జీతం వచ్చే పాత్రికేయ వృత్తిలో చేరినందుకు నాన్న గారిది అనాలోచిత నిర్ణయమని కొందరు విమర్శించారు. నాన్నగారు మాత్రం దీన్ని సమాజ హితం కోసం, ధ్యేయనిష్ఠతో కూడిన జీవితం కోసం సహజత్వంతో కూడిన నిర్ణయంగా భావించారు. మా అమ్మ అనుమతితో, చేయూతతో నాన్నగారు ఈ నిర్ణయం తీసుకున్నారు. మా కన్నా తక్కువ వేతనంతో కుటుంబాలని నడుపుతున్న పలువురు నాకు తెలుసు అనేవారు.

‘రాజకీయ పరమైన పదవి దొరకిన తరువాత నాలో ఏం మార్పు వచ్చింది? అదే బాబురావుని. స్వయంసేవక్ని. రాజకీయపరమైన పదవి లభించాక సంఘ కార్యక్రమాల్లో సన్మానాలు చేయాలనే ఆలోచన స్వయంసేవకుల్లో ఎలా వచ్చింది? ఎప్పటి నుంచి మొదలయింది? ఇతరుల్లో ఇలాంటి ఆలోచన వచ్చిందంటే అది వేరే మాట... స్వయంసేవకుల్లో ఇలాంటి ఆలోచన వచ్చిందంటే అది తప్పు... ఒక స్వయంసేవక్ ప్రచారక్గా బాధ్యతలు తీసుకున్నప్పుడు మాత్రం అతడిని అభినందించాల్సిందే’.

చెప్పకుండా, చర్చించకుండా సరేనని ఎలా చెప్పగలను తాయిజీ’ అని. ప.పూ.సర్సంఘచాలక్ బాలాసాహెబ్ దేవరస్ పర్వటనలో ఉన్నారు. మూడురోజుల తర్వాత వారు తమ పర్వటన ముగించుకొని నాగపూర్ చేరుకున్నారు. వారితో చర్చించి, అనుమతి తీసుకున్న తర్వాతే నాన్నగారు నియామకం విషయంలో సరే నన్నారు. మా ఇంట్లో మాత్రం మూడు రోజుల తరువాతే శాసన మండలి సభ్యుడిగా నియుక్తికి సంబంధించిన సంతోషంలో మిరాయిల వితరణ జరిగింది.

ఈ సందర్భంలోనే నాకు మరో సంఘటన గుర్తుకొస్తోంది. ప్రతిరోజూ తమ శాఖకు వచ్చే ఒక స్వయంసేవక్ శాసన మండలి సభ్యుడైనందుకు స్వాభావికంగా శాఖలోని స్వయంసేవకులంతా సంతోషాన్ని వ్యక్తం చేశారు. కొద్ది రోజుల తరువాత గోరక్షణ శాఖలో శరత్ పూర్ణిమ కార్యక్రమం ఏర్పాటయింది. అందులో నాన్నగారి బొద్దిక్ ఉంది. ఇదే సమయంలో స్వయంసేవకులు నాన్నగారిని సన్మానించేందుకవసరమైన ఏర్పాట్లు కూడా చేసేశారు. ఆ కార్యక్రమంలో నేను కూడా ఉన్నాను. పరిచయం, సన్మానం ముగిశాక ప్రసంగించేందుకు నాన్నగారు లేచి నిలబడ్డారు. ఆరంభంలోనే కటువుగా మాట్లాడారు- ‘రాజకీయపరమైన పదవి దొరకిన తరువాత నాలో ఏం మార్పు వచ్చింది? అదే బాబురావుని, స్వయంసేవక్ని. రాజకీయపరమైన పదవి లభించాక సంఘ కార్యక్రమాల్లో సన్మానాలు చేయాలనే ఆలోచన స్వయంసేవకుల్లో ఎలా వచ్చింది? ఎప్పటి నుంచి మొదలయింది? ఇతరుల్లో ఇలాంటి ఆలోచన వచ్చిందంటే అది వేరే మాట... స్వయంసేవకుల్లో ఇలాంటి ఆలోచన వచ్చిందంటే అది తప్పు... ఒక స్వయంసేవక్ ప్రచారక్గా బాధ్యతలు తీసుకున్నప్పుడు మాత్రం అతడిని అభినందించాల్సిందే’.

మృత్యువు వచ్చినప్పుడు స్వాగతించాల్సిందే

ఆయన మృత్యువుని కూడా ముందే స్వాగతించారు. ‘వినా దైన్యేన జీవన, అనాయాసేన

మరణం’ అనే మాటని ఆయన తరచూ ప్రస్తావించే వారు. ఒకవేళ వారు జీవించి ఉండుంటే ఈ ఏడాది మార్చి 11 వ తేదీనాటికి వారు 98 ఏళ్ల వయసు దాటి 99 ఏళ్ల వయసులో అడుగెట్టి ఉండేవారు. 2017 వారు ఇలా రాసి పెట్టారు- ఏ స్థలం (గ్రామం)లో తాను తుదిశ్వాస వదిలితే అక్కడే తన అంత్యక్రియలు చేయాలని. తన మృతదేహాన్ని ఒకవేళ ఇంటికి తెస్తే 12 గంటలకు మించి ఉంచరాదు. విద్యుత్ దహన వాటికలోనైనా, డీజిల్తో అయినా తన దహనక్రియలు జరపాలని కోరారు. శ్మశానంలో ఎలాంటి శ్రద్ధాంజలి సమావేశాలు జరపరాదని, ప్రసంగాలు చేయరాదని కూడా నిర్దేశించారు.

మాటకు కట్టుబడేవారు

ఇచ్చిన మాటకు కట్టుబడి ఉండే తత్వం ఆయనది. 1947లో వారి వివాహానికి సంబంధించిన చర్చలు జరుగుతున్నాయి. అప్పుడు నాగపూర్ పట్టణ కార్యవాహగా వ్యవహరిస్తున్న బాలాసాహెబ్జీ నాన్నగారిని అడిగారట, మే 9 నుంచి మద్రాసులో

నెల రోజులు జరిగే వర్తకు వెళతావా అని. నాన్నగారి నుండి సకారాత్మకమైన జవాబు వచ్చింది. అయితే ఇటు వధూవరుల వక్షాల వారు చర్చించి మే 15న వివాహం జరపాలని నిర్ణయించారు. అయితే నాన్నగారు ఇరువక్షాల వారితో కరాఖండిగా చెప్పేశారు. వర్గ నుండి తిరిగొచ్చాకే పెళ్లి చేసుకుంటానని. దాంతో వధువు వక్షం వారు బాలాసాహెబ్జీని కలిసి విషయాన్ని వివరించారు. తనని కలవమని, వేరే ప్రాంతంలో జరిగే వర్తకు పంపుతానని చెప్పమని వారితో నాన్నగారికి కబురు పంపారు. వారొచ్చి నాన్నగారితో బాలాసాహెబ్జీ కలవమంటున్నారని చెప్పారు. అందుకు నాన్నగారు ససేమిరా అంటూ ఒకసారి బాలాసాహెబ్జీకి మాట ఇచ్చాను. ఇక దానికి తిరుగు ఉండదు, బాలాసాహెబ్జీని ఈ విషయమై రెండోసారి కలవను. వర్గ నుండి తిరిగొచ్చాకే పెళ్లి, కనుక పెళ్లి తేదీ మార్చండి అన్నారు. దాంతో వధువు వక్షం వారు కోపోద్రిక్తులయ్యారు, తమకి ఈ తీరుతెన్నులు నచ్చలేదన్నారు. వారి వ్యవహార తెలి చూసి మా తాతగారికి సైతం కోపం వచ్చింది. ‘మీ ఇష్టం. మా అబ్బాయి వర్గ నుండి తిరిగొచ్చాకే పెళ్లి చేస్తాం. మరో అమ్మాయిని చూస్తాం మా అబ్బాయికి’ అని చెప్పేశారు. అప్పుడు మా నాన్నగారు మా తాత గారితో స్పష్టంగా చెప్పేశారలా ‘నేనొకసారి అమ్మాయిని సరే అన్నాక నా మాటకు తిరుగు ఉండదు, రెండోసారి అమ్మాయిని చూసేందుకు వెళ్లను. ఒకవేళ ఈ పది మాసాల కాలంలో అమ్మాయికి వక్షవాతం వచ్చినా, వికలాంగురాలైపోయినా, రోగగ్రస్తరాలైనా సరే, నేనొకసారి సరే అన్నాక ఆ అమ్మాయినే పెళ్లాడుతాను’. ఇలా 1947 మే నెలలో జరగాల్సిన నాన్నగారి పెళ్లి వివరికి 1948 మార్చిలో జరిగింది.

మిగతా వచ్చేవారం

1990వ దశకంలో దేశంలో మారుమోగిన పదం, కరసేవ! అయోధ్య ఉద్యమం ఒక్కొక్క అడుగు వేస్తున్న క్రమంలో ఇదొక దశ. కీలకమైన దశ. ఉద్యమాన్ని మరిదశకు తిప్పిన ఘటన. ఆ క్రమాన్ని గమనించవలసిందే. హిందువుల మనోభావాలకు పెద్దగా విలువ ఇవ్వరాదన్న కుహనా సెక్యులరిస్టులను జాతి యావత్తు ఏ విధంగా గర్హించినది ఈ క్రమంలోనే తెలుస్తుంది.

అయోధ్యకు కేవలం తాళాలు తొలగించారు. ఇదే ముస్లింలకు ఆగ్రహం కలిగించింది. కశ్మీర్‌లో హిందూ దేవాలయాలపై దాడి జరిగింది. ముస్లిం ఎంపీలు బెదిరింపులకు దిగారు. జనవరి 26, 1987 రివల్జ్ దేను బహిష్కరిస్తామంటు హెచ్చరికలు చేశారు. అటు తాళలు తెరవడంతో హిందూ సమాజంలో ఉత్సాహం ఉప్పొంగింది. 1986 ఫిబ్రవరి 1న అయోధ్యలో సమావేశమైన హిందూ ధర్మాచార్యులు, సాధు సంతలు శ్రీరామజన్మభూమి

జరిగింది. రాజీవ్ ప్రభుత్వం కూడా చూసి చూడ నట్లుగా వ్యవహరించింది. అంతలోనే బోఫోర్స్ కుంభకోణం వెలుగులోకి రావడం..., సోనియా గాంధీ సన్నిహితుడు, ఇటలీ పారిశ్రామికవేత్త ఒట్టావియో ఖత్రోవీ పేర్లు ఈ కుంభకోణంలో వినిపించడం దేశాన్ని కుదిపివేసింది. 1989 డిసెంబర్‌లో తొమ్మిదో లోక్‌సభకు సార్వత్రిక ఎన్నికలు జరిగాయి. కేంద్రంలో వీపీ సింగ్ నేతృత్వంలో నేషనల్ ఫ్రంట్ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చింది. మొదట

కార్యక్రమం.. అటాక్‌నుంచి కటాక్‌వరకు, కశ్మీర్ నుంచి కన్యాకుమారి వరకు భారత జాతిని సమైక్యం చేసింది. సెప్టెంబర్ 18, 1990న అయోధ్య నుంచి బయలుదేరిన శ్రీరామజ్యోతులు నెల తర్వాత అక్టోబర్ 18న, దీపావళి పర్వదినాన లక్షలాది గ్రామాల్లోని కోట్లాది మంది హిందూగృహాలకు చేరుకున్నాయి. ప్రతి గ్రామం నుంచి కరసేవ కోసం రామభక్తులు కదిలారు. వారికి అవసరమైన అన్ని ఏర్పాట్లను హిందూ సమాజమే చూసుకుంది. రొట్టెలు, రవాణా

దేవాలయంతోపాటు, పరిసర ప్రాంతాలను వుసరుద్ద రించి అభివృద్ధి చేసేందుకు శ్రీరామ జన్మభూమి న్యాస్ (ట్రస్టు)ను ఏర్పాటు చేశారు. సమాజంలో శాంతిని కాపాడు కుంటూనే ఉద్యమాన్ని ముందుకు తీసుకెళ్తామని విశ్వ హిందూ పరిషత్ నేత అశోక్ సింఘాల్ ప్రకటించారు.

నాటి ప్రధాని రాజీవ్ గాంధీ కూడా ఉదారవాద హిందుత్వాన్ని అంగీకరిస్తాననే సంకేతాలు పంపాడు. ఈ క్రమంలోనే రాజీవ్ గాంధీ మధురలోని దేవరహ బాబాను కలిశారని అంటారు. అయోధ్య మందిర నిర్మాణానికి సహకరించాలని రాజీవ్ గాంధీకి ఆయనే సూచించినట్లు చెబుతుంటారు. మాజీ రాష్ట్రపతి ప్రణబ్ ముఖర్జీ కూడా తన THE TURBULENT YEARS-1980-90లో గ్రంథంలో ఈ విషయాలను ప్రస్తావించారు. ఇటు అశోక్ సింఘాల్‌తో పాటు యూపీ మాజీ డీజీపీ ఎస్పీ దీక్షిత్ తదితరులు కూడా దేవరహ బాబాను కలిశారు.

నవంబర్ 9, 1989న అయోధ్యలో రామాలయం నిర్మాణానికి శంకుస్థాపన (శిలాన్యాసం)

శిలాన్యాసం జరిగిన కొద్ది రోజులకే కరసేవ నిర్వహించాలని విశ్వహిందూ పరిషత్ పెద్దలు భావించారు. కొత్త ప్రభుత్వం సమస్య పరిష్కారానికి నాలుగు నెలల సమయం అడగటంతో ఆ నిర్ణయాన్ని వాయిదా వేశారు. ఈ వ్యవధిలో సమస్య పరిష్కారానికి వీపీ సింగ్ చర్యలు తీసుకోలేదన్న విమర్శలు ఉన్నాయి. ఆయన ప్రాథమ్యాలు వేరు. చర్చలకు రావడం లేదని బాబ్రీ యాక్షన్ కమిటీ తెగేసి చెప్పడంతో సమస్య మొదటికి వచ్చింది. దాంతో తదుపరి కార్యాచరణ కోసం హరిద్వార్‌లో సమావేశం కావాలని హిందూ ధర్మాచార్యులు నిర్ణయం తీసుకున్నారు.

వీపీ సింగ్ ప్రభుత్వానికి విశ్వహిందూ పరిషత్ ఇచ్చిన నాలుగు నెలల గడువు ముగింపునకు వచ్చింది. సాధుసంతలు 1990 జూన్ 23-24 తేదీల్లో హరిద్వార్‌లో సమావేశం అయ్యారు. 1990 అక్టోబర్ 30వ తేదీన కరసేవ ప్రారంభించాలని ఆదేశించారు. అంటే, మందిర నిర్మాణమే లక్ష్యంగా ముందుకు వెళ్లడం! అయోధ్య ఉద్యమంలో భాగంగా 1990 సెప్టెంబర్ నెలలో నిర్వహించిన శ్రీరామజ్యోతి

మొదలైన

ఖర్చులు, అల్పహారం అందించేందుకు హిందూ ప్రజానీకం పోటీపడ్డారు. అయోధ్య పోరాటానికి సంపూర్ణ మద్దతు ప్రకటిస్తూ బీజేపీ తీర్మానం చేసింది. జనసంఘ్ సిద్ధాంతకర్త, బీజేపీకి స్ఫూర్తి ప్రదాత దీనదయాళ్ ఉపాధ్యాయ జన్మదినం సెప్టెంబర్ 25వ తేదీ నుంచి అప్పటి బీజేపీ అధ్యక్షుడు లాల్ కృష్ణ అద్వాణీ రథయాత్రను ప్రారంభించారు. గుజరాత్‌లోని సోమనాథ్ నుంచి ప్రారంభమైన ఈ రథయాత్ర ప్రధాన లక్ష్యం, అయోధ్యకు సంబంధించిన వాస్తవాలను, పరిణామాలను దేశ ప్రజలకు తెలియజెప్పడం. రామ మందిర నిర్మాణం ఒక జాతీయ స్వాభిమానానికి సంబంధించిన అంశమని వివరించడం! సెక్యులరిజం ముసుగు తొలగించడం కూడా. ఈ రథయాత్ర అయోధ్య ఉద్యమాన్నే కాదు, భారతీయ వ్యవస్థనే మలుపు తిప్పింది.

కరసేవకులు ఒకవైపు. అద్వాణీ రథయాత్ర మరోవైపు. అయోధ్యలోకి పట్టను కూడా రానివ్వ నంటూ నాటి సీఎం ములాయం సింగ్ యాదవ్ పట్టుదల మరొక కీలకాంశం.

అక్టోబర్ 24వ తేదీ నుంచి యూపీలోని వేలాది మంది ఆర్ఎన్ఎస్, బీజేపీ, విశ్వహిందూ పరిషత్ కార్యకర్తల అరెస్టుల పర్వం మొదలైంది. అక్టోబర్ 24వ తేదీన దాదాపు లక్షన్నర మందిని యూపీ ప్రభుత్వం అరెస్టు చేసి తాత్కాలికంగా ఏర్పాటు చేసిన జైళ్లకు తరలించింది. 29వ తేదీనాటికి అరెస్టైనవారి సంఖ్య ఏడున్నర లక్షలు. బిహార్ సరిహద్దుల్లో లాలూ ప్రసాద్ ప్రభుత్వం దాదాపు 50 వేల మంది

కరసేవకులను అరెస్టు చేసింది. అజ్ఞే, స్వతంత్ర భారత్, డైనిక్ జాగరత్, మొదలైన ప్రతులు ప్రజలకు చేరకుండా పోలీసులే అడ్డుకునేవారు. చాలా మంది రిపోర్టర్లను సైతం అరెస్టు చేసి జైళ్లలో పెట్టింది ప్రభుత్వం! యూపీలోని 2వేల పాఠశాలలు, కళాశాలలు, సత్రాలు అన్ని తాత్కాలిక జైళ్లుగా మారాయి. ములాయం ప్రభుత్వం కొనసాగిస్తున్న దమనకాండతో హిందువుల్లోనూ పట్టుదల పెరిగిపోయింది. అయినా తీవ్ర నిర్బంధాలను, పోలీసు హింసను, దిగ్వింధనాన్ని ఛేదించుకుని అయోధ్యకు చేరుకున్నారు కరసేవకులు.

పావపావే వద్ద అక్టోబర్ 24వ తేదీన జోతిప్పూ పీఠం శంకరాచార్యులను పోలీసులు నిర్బంధించారు. ఆ సమయంలో వారి వెంట దాదాపు 40 వేల మందికి పైగా కరసేవకులు ఉన్నారు. వారిని అరెస్టు

అందర్ని అరెస్టు చేసింది యూపీ ప్రభుత్వం. ఢిల్లీ సరిహద్దుల్లోని ఘజియాబాద్ వద్ద వేలాది మంది కరసేవకులతో వస్తున్న బీజేపీ నేత మదన్ లాల్ ఖురానాను అరెస్టు చేసింది. అటు అదే రోజున బిహార్ నుంచి సుశీల్ మోడీ, బీజేపీ యువనేత అశ్వనీ కుమార్ నాయకత్వంలో అయోధ్యకు బయలుదేరిన 15వేల మంది కరసేవకులపై బిహార్ పోలీసులు దమనకాండను కొనసాగించారు. పార్లమెంటు సభ్యుడు సుశీల్ మోడీ, అశ్వనీ కుమార్లను రైఫిల్ మడమలతో కొట్టారు. సుశీల్ కుమార్ మోడీయే తర్వాత కాలంలో బిహార్ ఉప ముఖ్యమంత్రి అయ్యారు. పోలీసుల నిర్బంధం కొనసాగుతున్న బిహార్లోని హజారిబాగ్, సాసారం తదితర ప్రాంతాల నుంచి దాదాపు 35వేల మంది కరసేవకులు యూపీలో ప్రవేశించగలిగారు.

అక్టోబర్ 28వ తేదీన మధ్యప్రదేశ్లోని చిత్రకూట్ వద్ద బీజేపీ నేత రాజమాత విజయరాజె సింధియాను అరెస్టు చేశారు. ఆమె నేతృత్వంలో దాదాపు 50 వేల మంది కరసేవకులు యూపీలో ప్రవేశించారు. అటు బీజేపీ అగ్రనేత మాజీ ప్రధాని అటల్ బిహార్ వాజ్ పేయి, కేథారినాథ్ సహానీలు విమానంలో లక్నోలో చేరుకోగానే పోలీసులు అరెస్టు చేశారు. దక్షిణ భారతం నుంచి వచ్చిన కరసేవకులకు బీజేపీ నేత ఎ.నరేంద్ర నాయకత్వం వహించారు. ఆయన నాయకత్వంలో దాదాపు 50 వేల మందికి పైగా కరసేవకులకు యూపీలో ప్రవేశించారు.

అక్టోబర్ 29వ తేదీన హఠాత్తుగా 2 వేల మంది కరసేవకులు కర్నూలును ధిక్కరించి అయోధ్యలో ప్రవేశించేసరికి ములాయం ప్రభుత్వం ఒక్కసారిగా ఉలిక్కిపడింది. ఇది కరసేవకులు సాధించిన మొదటి విజయం! ఉద్యమనేత విశ్వహిందూ పరిషత్ నాయకుడు అశోక్ సింఘాల్ పోలీసులు, గూఢచారుల కట్టుగప్పి అయోధ్యలో ప్రవేశించినట్లు వర్తమానం అందడంతో అంతా ఖిన్నులయ్యారు. మొదటిసారి జరిగిన కరసేవను అడ్డుకునేందుకు ములాయం ప్రభుత్వం రెండున్నర లక్షల మంది భద్రతాదళాలను మోహరించారు. అయోధ్యకు వెళ్లే అన్నిదారులను కట్టుదిట్టం చేశారు. కరసేవకులు రెండు లక్షల వరకు రావచ్చనే అంచనాతోనే ప్రభుత్వం ఏర్పాట్లు చేసుకుంది.

అశోక్ సింఘాల్ అయోధ్యలోనే ఉన్నారనే విషయంతో ములాయం ప్రభుత్వం ఉలిక్కిపడింది. అయోధ్యలోని వివిధ మఠాల్లో, అఖాడాల్లో ఉండే సాధువులను మహంతలను అరెస్టు చేయాలని ఆదేశించారు. అక్టోబర్ 29వ తేదీ రాత్రి యూపీ పోలీసులు ఆపరేషన్ అశోక్ సింఘాల్ పేరుతో మహంత నృత్యగోపాల్ దాస్ జీ నివాసమైన మణిరాం ఛావనీపై దాడి చేశారు. ఆయన్ను అరెస్టు చేసేందుకు యత్నించడంతో రామభక్తులు అడ్డుకున్నారు. మరిన్ని బలగాలను రప్పించి ఆయనతోపాటు ఛావనీలో ఉన్న

అశోక్ సింఘాల్

కరసేవకులందర్ని అరెస్టు చేసే ప్రయత్నం చేశారు. పట్టణంలో అన్నిచోట్లా ఇదే దమనకాండ కొనసాగింది. అంతా చేసిన వారికి అశోక్ సింఘాల్ చిక్కలేదు.

అక్టోబర్ 30వ తేదీ తెల్లవారు జామున 3 గంటల సమయంలో నరయా వంతెన వద్ద బలగాలకు, కరసేవకులకు సమరం ప్రారంభమైంది. గోండా జిల్లా నుంచి వేల సంఖ్యలో కరసేవకులు అయోధ్యలో ప్రవేశించడానికి సరయా వంతెన వద్దకు రాసాగారు. ఉదయం ఆరు గంటలు అయ్యేసరికి 30 వేల మందికి పైగా కరసేవకులు అక్కడికి చేరుకున్నారు. వారిని నిలువరించడం పోలీసులకు అసాధ్యంగా మారింది. లాఠీచార్జీ మొదలు పెట్టారు. ఆ తర్వాత కాల్పులు సాగించారు. ఈ గందర గోళంలో చాలా మంది కరసేవకులు సరియూ నదిలో దూకారు. వారిలో కొంతమంది మహిళలు కూడా ఉన్నారు. క్రింద నదిలో పడవలపై ఉన్న పోలీసులు దొరికినవారిని ఆ నీటిలోనే మళ్లీ కొట్టారు. దాంతో చాలా మంది కరసేవకులు నదిలోనే మునిగి పోయారు. కొందరు ఈదుకుంటూ ఒడ్డుకు చేరుకోగలిగారు. మూడు గంటలపాటు సరయా వంతెనపై జరిగిన భీకర సంగ్రామమే నడిచింది. ములాయంసింగ్ ప్రభుత్వం జరిపించిన కాల్పుల్లో సరియూ వంతెన వద్ద ఎంత మంది కరసేవకులు మరణించారో ఎవరు కూడా లెక్క చెప్పలేకపోయారు. ఎందుకంటే ఆ తరువాత సరియూ నదిలో శవాలు దొరుకుతూనే ఉన్నాయి!

1990 అక్టోబర్ 30న జరిగిన మొదటి కరసేవ... భారత దేశ చరిత్రలోనే ఒక మరుపురాని ఘట్టం. చివరి మూడు రోజులు అత్యంత కీలకమైనవి. ఆ తర్వాత నవంబర్ 2న నిరాయుధులైన కరసేవకులపై పోలీసులు జరిపిన కాల్పులు ఘటన జలియన్ వాలా బాగ్ ను తలపించింది.

తరువాత : పిడికెత్తిన భక్తకోటి

కరసేవ

చేయడం పోలీసులకు అలవిగాని పని అయింది. ముందు పెద్దసంఖ్యలో మహిళలు, వృద్ధులు ఉన్నారు. వారిని చెదరగొట్టాలని సీఆర్పీఎఫ్ పోలీసులను కోరింది జిల్లా యంత్రాంగం. వారందుకు తిరస్కరించారు. దాంతో యూపీ పోలీసులు లాఠీ చార్జీ చేశారు. అనేక మంది మహిళలు తీవ్రంగా గాయపడి ఆసుపత్రుల పాలయ్యారు.

అక్టోబర్ 27 తేదీ నాటికి ఢిల్లీ, హర్యానా, మహారాష్ట్ర, మధ్యప్రదేశ్, బీహార్ల నంఉచి వెల్లవలా కరసేవకులు యూపీలోకి ప్రవేశించారు. ఆ ఒత్తిడిని తట్టుకోలేక యూపీ ప్రభుత్వం ఉక్కిరి బిక్కిరి అయ్యింది. ఆరోజున విశ్వహిందూ పరిషత్ అగ్రనాయకులను

వీఆ సరేంద్ర

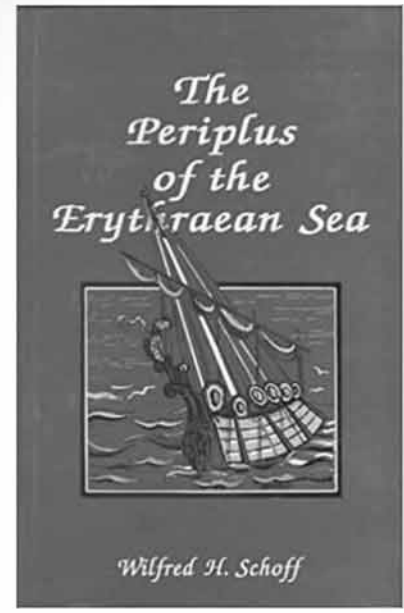

ఆ పుస్తకం చదివితే క్రీస్తుశకం ఒకటో శతాబ్దం నాటి హిందూ మహాసముద్రపు అలల ఘోషను వినవచ్చునంటే అతిశయోక్తి కాదు. తూర్పు దేశాల నుంచి జరిగిన నౌకా వాణిజ్యం గురించి ఆ పుస్తకం విస్తృతమైన విశేషాలు చెబుతుంది. కొన్ని శతాబ్దాల పాటు ప్రాశస్త్యపాశ్చాత్య దేశాల నావికులను, చరిత్రకారులను ఆకట్టుకుంటున్న ఈ పుస్తకం ప్రధానంగా నౌకా వాణిజ్యం గురించి చర్చించిన మాట నిజమే. కానీ అక్కడితో ఆగిపోలేదు. ఆ కాలంలో జరిగిన ఉత్పత్తులు, ఎగుమతులు, నౌకాయానంతో అవగతమయ్యే భౌగోళిక వాస్తవాలు, జాతుల వివరాలు, చరిత్ర వంటి విషయాలను కూడా ఆ పుస్తకం స్పృశించింది. ఇంకా- పశ్చిమాన ఉన్న ఈజిప్ట్ నుంచి తూర్పున ఉన్న మాలే ద్వీపకల్పం వరకు భౌగోళికాంశాల ప్రాతిపదికగా నడిచిన రాజకీయ పరిణామాలను కూడా ఆ పుస్తకం చర్చించింది. ఆ పుస్తకమే- 'పెరిప్లస్ ఆఫ్ ఎరిత్రియన్ సీ'. కొన్ని కొన్ని పుస్తకాలు చరిత్ర గతిని మార్చాయి.

సహపాణుని నాణెం (క్రీస్తుశకం 119-124)
దీని మీద ఉన్న గ్రీక్ పదాలకు అర్థం- క్షహరాట
పాలకుడు సహపాణ (బ్రిటిష్ మ్యూజియంలోనిది)

కొన్ని కొన్ని పుస్తకాలు చరిత్ర తన గతిని మార్చుకున్న తీరును అధ్యయనం చేయడానికి ఉపకరిస్తాయి. ఈ రెండో కోవకు చెందినదే పై పుస్తకం. హిందూ మహాసముద్రం మీదుగా నాడు జరిగిన నౌకా వాణిజ్యానికి ఆ పుస్తకం ఒక మార్గదర్శి. అరేబియా, ఆఫ్రికా, భారత్, పర్షియన్ అగాధం, మాలే ద్వీపకల్పాల నుంచి సాగిన నౌకా వాణిజ్యం గురించి ఈ పుస్తకమంతా ప్రస్తావనలు కనిపిస్తాయి. భారత్ కు సంబంధించి సింధ్, దక్షిణ భారత నౌకాశ్రయాల ప్రస్తావన ఇందులో ఉంది. అందుకే భారతదేశంలో ప్రతి చరిత్ర పరిశోధకుడికీ, విద్యార్థికి, చరిత్రకారుడికీ ఈ పుస్తకం గురించి తెలిసే ఉంటుంది. గ్రీకులో దీని పేరు, 'పెరిప్లస్ మారిస్ ఎరిత్రియ' (పెరిప్లస్ ఆఫ్ ది ఎరిత్రియన్ సీ). ఈజిప్ట్ నుంచి భారత్ వరకు ప్రయాణించిన ఒక నావికుడు లేదా వాణిజ్యవేత్త అనుభవాలే ఇవన్నీ. చాలామంది అభిప్రాయం ప్రకారం ఎవరో ప్రధాన నావికుడే వీటిని సమోద

ఆ చరిత్రపుటల నిండా హిందూసముద్ర అలల

చేశాడు. నౌకామార్గ అన్వేషణలో చరిత్ర సృష్టించిన, చరిత్రను కొత్త మలుపు తిప్పిన మార్కోపోలో, కొలంబస్, అమెరిగో వెస్పూచి వంటివారు సమోద చేసినట్టు ప్రాచీన కాల నౌకా వాణిజ్యం గురించి, నౌకాయాన చరిత్రను ఈ పుస్తకం తెలియజేస్తోంది. ఈ పుస్తకాన్ని సవరణలతో క్రీస్తుశకం 1800 సంవత్సరంలో మొదటిసారి విలియం విన్నెంట్ గ్రీకు నుంచి ఆంగ్లంలోకి అనువదించాడు. ఆంగ్లానువాదానికి పెట్టిన పేరు, 'ది పెరిప్లస్ ఆఫ్ ది ఎరిత్రియన్ సీ- యాన్ అకౌంట్ ఆఫ్ ది నేవిగేషన్ ఆఫ్ ది ఏన్నియంట్స్: ఫ్రం ది సీ ఆఫ్ సూయోజ్ టు ది కోస్ట్ ఆఫ్ జంగ్యుయెల్స్'. ఈ పుస్తకం అసలు ప్రతులు ప్రస్తుతం రెండే ఉన్నాయి. ఒకటి హైలేడ్ బర్గ్ లో ఉంది, మరొకటి అమెరికాలోని ప్రముఖ డెట్రాయిట్ గ్రంథాలయంలో ఉంది. 14, 15 శతాబ్దాలకు చెందిన ఒక వ్రాతప్రతి బ్రిటిష్ మ్యూజియంలో ఉంది. అయితే ఇందులో కొన్ని తప్పులు ఉన్నాయి. ఇది 10వ శతాబ్దానికి చెందిన బైజాంటైన్ వ్రాతప్రతి. ఈ వ్రాతప్రతినే రోమ్

నుంచి హీడల్ బర్గ్ కు తీసుకువెళ్లారు. అది కూడా 1618-1648 మధ్య జరిగిన ముప్పుయ్యేళ్ల యుద్ధం సందర్భంలో తీసుకువెళ్లారు. నెపోలియన్ బోనాపార్ట్ యుద్ధాల సమయంలో పారిస్ కు వెళ్లింది. తరువాత కొన్ని కారణాల వల్ల మళ్లీ 1816లో హీడల్ బర్గ్ విశ్వవిద్యాలయం గ్రంథాలయానికి చేరుకుంది. ఇంగ్లీష్ లో ఉన్న ఈ వ్రాతప్రతిని మొదట 1533లో అచ్చువేశారు. కొన్ని కొన్ని మార్పులతో సవరణలతో తరువాత కూడా ఇది అచ్చువేశారు. అంత ప్రాధాన్యం ఉంది ఈ పుస్తకానికి. డెట్రాయిట్ గ్రంథాలయంలోనే ఆ వ్రాతప్రతిని నేను చదివాను. ఆ పుస్తకాన్ని ఆ గ్రంథాలయం ఎంతో అపురూపంగా చూసుకుంటున్నది. అతి కష్టం మీద ఆ గ్రంథాలయ అధికారి పుస్తకం నా ముందు పెట్టాడు. నా చేతికి తొడుగులు వేసుకోమన్నారు. అక్కడి మహిళా ఉద్యోగిని నాకు కాపలా ఉంచారు. పుస్తకం మీద ఒత్తిడి పెట్టకూడదు, పేజీలను ఫోటోలు తీయకూడదన్న ఆంక్షలు సరేసరి. ఈ పుస్తకంలో భారతీయులకీ, తెలుగువారికీ కూడా ఆసక్తి కలిగించే విషయాలు విశేషంగా ఉన్నాయి. క్రీస్తుశకం మొదటి శతాబ్దం

ద్వితీయార్థంలో, అంటే ఆ అనుభవాలు అక్షరబద్ధమైన కాలంలో ఇక్కడ ఏ రాజ్యాలను ఏ వంశాలు పాలిస్తున్నాయి? పశ్చిమ క్షాత్రపు వంశీయుడు నహపాణుడు విశాల సామ్రాజ్యాన్ని ఏలుతున్నాడు. అయితే అప్పటికి శాతవాహన వంశీకుడు గౌతమీపుత్ర శాతకర్ణి అతడి మీద దండయాత్ర చేసి నష్టం కలిగించలేదు. ఆ పుస్తకంలో తరచూ కనిపించే నంబనస్ అంటే నహపాణుడే. బ్రోచ్ లేదా బరూన్ నౌకాశ్రయాన్ని క్రీస్తుశకం మూడో శతాబ్దంలో బరుగాజాగా పిలిచేవారు. ఇంసుమించు అదే పేరుతో అంటే, బార్యాగాజా అంటూ అదే నౌకాశ్రయం

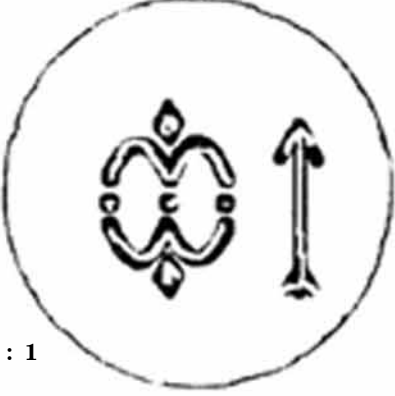
రాజ్యాల గురించి, పాలక వంశాల గురించి ఆ పుస్తకంలో తెలియచేశారు. కుషాణులు ఉత్తర భారతాన్ని ఏలుతున్నారు. మధ్య భారతంలో నహపాణుడి విశాల రాజ్యం ఉంది. దక్షిణ భారతంలోను, పశ్చిమ తీరంలోను శాతవాహనులు, పాండ్యులు రాజ్యాలు ఏలుతున్నారు.

శాతవాహనులు, పాండ్యులు... ఈ వంశాల పేర్లు తెలుగు ప్రాంతాల వారిని ఆకర్షించకుండా ఉండవు. అలాగే నహపాణుని పేరు కూడా ఆసక్తి రేపేదే. శాతవాహనులు పురాతన భారతంలో విఖ్యాతులైన, ప్రజారంజక పాలకులుగా చరిత్ర

చరిత్రకారుల అభిప్రాయం ప్రకారం క్రీస్తుశకం మొదటి శతాబ్దం ద్వితీయార్థంలో ఈ రచన జరిగి ఉంటుంది. రాసినది మాత్రం ఒక్క రచయితే. అలాగే ఇతడు ఈజిప్టుకు చెందినవాడని కూడా తేల్చారు. ఈ అంశం మీద కూడా వాదోపవాదాలు ఉన్నాయి. ఇతడికి భారత పశ్చిమ భాగంలో ఉండే హిందూ మహా సముద్రంతో పాటు, ఎర్ర సముద్రం గురించి కూడా పరిజ్ఞానం ఉంది. ఇతడు నావికుడు కావచ్చు. లేదా నౌకా వాణిజ్యం చేసే వ్యాపారవేత్త కూడా కావచ్చు. అయితే ఈ వివాదాలేవి ఆ పుస్తకం ఘనతను మాత్రం ప్రశ్నించలేవు. ఇతరులు ఇచ్చిన సమాచారం, స్వీయానుభవాలను మేళవించి అతడు రాశాడని మాత్రం అర్థమవుతుంది. కానీ ఆ అజ్ఞాత రచయిత వ్యక్తిగత అభిప్రాయాలు, సంస్కృతుల గురించిన అపోహలు ఇందులో ఉన్నాయన్న ఒక ఆరోపణ మాత్రం ఉంది.

ఇక్కడ గుర్తుకు తెచ్చుకోవలసి అంశం ఒకటి ఉంది. తెలంగాణలో కొండాపూర్ (చిత్రాలు 2,3), పెద్దబంకూరు, కోటిలింగాలలోను, ఇంకా సంగారెడ్డి, హైదరాబాద్ ప్రాంతాలలో దొరికిన కొన్ని నాణేల మీద సరిగ్గా ఆ గుర్తులే - ఉరుము, బాణం ఉన్నాయి. కానీ ఇవి భూమకుడు లేదా నహపాణుడు విడుదల చేసిన నాణేలు కావని పురావస్తు శాస్త్రవేత్తలు చెబుతారు. దీనిని బట్టి ఒక అంశం అర్థమవుతుంది. ఆ రెండు రాజవంశాల మధ్య వైరం చిరకాలం కొనసాగింది. నహపాణుడు మరణించినా, అంతిమ విజయం శాతవాహనుల పరం కాలేదని కూడా చెప్పుకోవచ్చు. శాతవాహనుల నాణేల మీద బొరుసు వైపున ఉజ్జయిన్ గుర్తు ఉంటుంది. కానీ క్షాత్రపుల నాణేల మీద ఉరుము గుర్తు కనిపిస్తుంది. కానీ ఉరుము, బాణం గుర్తు ఉన్న నాణేలు, అరుదుగానే అయినా, తెలంగాణలోని ఈ ప్రాంతాలలో లభ్యమయినాయంటే, అప్పటికి స్థానిక పాలకులతో క్షాత్రపులు సంబంధాలు కలిగి ఉన్నారా?

ఉరుము, బాణం గుర్తులతో ఉండి, కొండాపూర్ (తెలంగాణ)లో దొరికిన నాణేలను ప్రఖ్యాత చరిత్రకారుడు మిరాసి పరిశోధించారు. తరువాత మరొక ప్రఖ్యాత చరిత్రకారుడు సర్కార్ కూడా అధ్యయనం చేశారు. పశ్చిమ క్షాత్రపులు దక్కన్లోని ఈ ప్రాంతాన్ని ఏనాడూ పాలించలేదు. అయినా వారికి చెందిన నాణేలుగా చెప్పదగినవి ఇక్కడెందుకు దొరికాయి అన్నది ఆసక్తి రేపే అంశమే. ఇవన్నీ 80 నుంచి 458 గ్రెయిన్న బరువుతో, 0.70 నుంచి 1.80 అంగుళాల పరిమాణంలో ఉన్నాయి. కానీ వీటిలో ఒకే ఒక్క నాణెం మీద మాత్రం అక్షరాలు అసంపూర్ణంగా (2,3 చిత్రాలు) ఉన్నాయి. ప్రాకృతంలో ఉన్న ఈ రాతలను విశ్లేషించడంలోనే అటు మిరాసి, ఇటు సర్కార్ కూడా భిన్నాభిప్రాయాలు వ్యక్తం చేశారు. మిరాసి అభిప్రాయం ప్రకారం, ఆ

చిత్రం : 1

ఘోష

నహపాణునికి కాలానికి చెందిన నాణెం. ఇందులో బొమ్మ వైపు ఉన్న ఆ చిత్రం పాలకునిది. బొరుసు వైపు ఉరుము, బాణం గుర్తు ఉన్నాయి. పాలకుని బొమ్మ చిత్రించిన వైపున గ్రీకులో అక్షరాలు ఉన్నాయి. రెండో వైపున ఖరోష్టి లిపిలో అక్షరాలు ఉన్నాయి.

పేరును ఈ పుస్తకం పేర్కొన్నది. చేర వంశం, తొలితరం పాండ్యరాజుల కాలం నాటి ముజిరిస్ (కొడంగల్లూరు దగ్గర) నౌకాశ్రయం గురించి కూడా ఎరిత్రియన్ సీ ప్రస్తావించింది. ఇక్కడ నుంచి మిరియాలు, ఇతర సుగంధ ద్రవ్యాలు విరివిగా ఎగుమతి అయ్యేవని చెప్పింది. తమిళగం అన్న పేరు, ఇండో చైనా సరిహద్దుల గురించి కూడా ప్రస్తావనలు ఇందులో ఉన్నాయి.

గాలి పాటును బట్టి, రుతుపవనాలను బట్టి గ్రీకులు వారి నౌకను హిందూ మహాసముద్రంలో నడుపుకొచ్చారు. అప్పటి ఎగుమతులు, దిగుమతుల వివరాలు తెలుసుకున్నారు. ఈ మార్గమంతా ఉన్న

డా॥ దేమె రాజారెడ్డి
స్కూల్ డిప్లొమా, అపోలో

ప్రసిద్ధులు. వాయువ్యాన పశ్చిమ క్షాత్రపులు ఉండేవారు. ఈ వంశం మూలాలు ఉన్నవి క్షహరాట కుటుంబాలు. అవి రెండు చరిత్ర ప్రసిద్ధికెక్కాయి. అనంతరకాలాలలో వీరినే కర్ణమకులు అన్నారు. భూమక, నహపాణు ఈ కుటుంబంలోని వారే. వీరు విడుదల చేసిన ప్రతి నాణెం మీద ఉరుము, బాణం గుర్తులు ఉండేవి. కర్ణమక కుటుంబీకులుగా పేరు పడిన వీరి వారసులు కూడా చిరకాలం పాలించారు. కానీ వారు మాత్రం ఆ గుర్తులను నాణేలను (మొదటి చిత్రం) ముద్రించలేదు. గౌతమీపుత్ర శాతకర్ణి దండెత్తి వచ్చి నహపాణుని ఓడించడమే కాకుండా, సుదీర్ఘ కాలంగా ఆ రెండు రాజవంశాల మధ్య కొనసాగుతున్న శత్రుత్వాలకు తుదివాక్యం పలుకుతూ అతడిని చంపాడని చారిత్రక గాధ.

ఇంతకీ చరిత్రలో ఇంత పేరు తెచ్చుకున్న ఈ పుస్తక రచయిత ఎవరో తెలియదు. గ్రీక్ భాషలో, 6,300 పదాలతో ఉన్న ప్రాచీన గ్రంథమిది. గ్రంథకర్త కాదు, ఏ కాలంలో అక్షరబద్ధమైందో కూడా ఇదమితంగా తెలియదు. ఏ ఉద్దేశంతో ఆ రచయిత ఈ పుస్తకం రాసుకున్నాడో కూడా ఇప్పటికీ చర్చనీయాంశంగానే మిగిలి ఉంది. కొంతమంది

అక్షరాలను ఇలా చదవాలి, 'మహాసేనాపతి స రాదాజిపుతాన సగమాన చుతుకులాస'. దీనర్థం- చుతు కుటుంబీకుడు, రాదాజి కుమారుడు అయిన మహాసేనాపతి సాకా మానా. మిరాసి ప్రకారం వీరిది మహిష రాజవంశం. సర్కార్ అభిప్రాయం ప్రకారం, ఆ అక్షరాలు ఇలా చదవాలి, 'మహాసేనాపతి భారద్వాజిపుత్ర సగమ వంశీక చుతుకుల. వారిది సగమ వంశమే కానీ, మహిష వంశం కాదని ఆయన వాదన. చుతుకుల అనేది వ్యక్తినామం. శంకరనారాయణ అనే మరొక చరిత్రకారుడు 1972 ప్రాంతంలో ఈ రెండు వాదాల మధ్య సమన్వయం తేవాలని భావించినా సాధ్యపడలేదు. నహపాణుని ఓటమి తరువాత ఆ వంశీకులు కొందరు ఉజ్జయిన్ నుంచి నేటి తెలంగాణ ప్రాంతానికి వచ్చారని మిరాసి వాదన. నహపాణుని రాజధాని అదే. శాతవాహనుల పతనం తరువాత వీరే పై చేయి సాధించి ఉండవచ్చు.

చరిత్ర రచన అనేది ఒక నిరంతర ప్రక్రియ. కొత్త సమాచారం బయటపడితే కొన్ని కొత్త వాక్యాలు చరిత్రకు తోడవుతాయి. తెలంగాణ లేదా తెలుగువారి

చిత్రాలు 2,3 ఈ రెండు కొండాపూర్లో దొరికిన నాణేలు. ఒకటి రాగి నాణెం కాగా, రెండవది సత్తు నాణెం. ఉరుము, బాణం అలాగే స్పెస్టిక్ గుర్తులను ఈ నాణేల మీద చూడవచ్చు.

చరిత్ర కూడా అంతే. తెలంగాణ వారి సంపూర్ణ చరిత్రను నిర్మించుకోవాలంటే ఈ ప్రాంతాన్ని ఏలిన అన్ని రాజవంశాల చరిత్ర సేకరించాలి. ఆ పాలకులు చిరకాలం పాలించినా, స్వల్పకాలం ఏలినా చరిత్ర నిర్మాణంలో భాగంగానే ఉండాలి. ఇప్పుడు ఇక్కడ ప్రస్తావించిన నాణేలు ఒక కొత్త విషయాన్ని మనకి చెబుతున్నాయి. అలాగే పారమార్లు, గజపతులు కూడా కొద్దికాలమే అయినా తెలంగాణను పాలించిన మాట నిజం. వారు ఇక్కడి చరిత్రలో భాగమన్నది అంతే నిజం. శాతవాహన వంశ నిర్మాత చిముకుడు జున్నార్ ప్రాంతాన్ని జయించి, అక్కడ మాత్రమే నివశించే సింహం గుర్తుతో నాణేలు ముద్రించాడు. శాతవాహనుల పతనం తరువాత ఈ ప్రాంతానికి వచ్చిన నహపాణుని వంశీకులు కూడా జున్నార్ సింహం ముద్రతో ఉన్న నాణేలు ముద్రించారు. అయితే వీటిని ఎప్పుడు విడుదల చేశారో స్పష్టంగా తెలియదు. నహపాణుని శిలాశాసనాలను పూర్తిగా అధ్యయనం చేస్తే ఈ సంగతి తెలియడానికి మార్గం ఏర్పడుతుంది. కర్ణమక కుటుంబ వ్యవస్థాపకుడు చాస్తానాకు, గౌతమీపుత్ర శాతకర్ణి కుమారుడు వాసిష్ఠపురుషావతి మధ్య వైరం ఉన్నట్లు కొన్ని ఆధారాలను బట్టి తెలుస్తున్నది. మరొక విచిత్రమైన సంగతి కూడా ఉంది. పశ్చిమ క్షాత్రపులకు, ఇక్ష్వాకులకు మధ్య వైవాహిక సంబంధాలు ఉన్నాయి. అయితే ఇక్ష్వాకులు శాతవాహనుల తరువాత కృష్ణ లోయలో రాజ్యాన్ని ఏలిన వారు ఇక్ష్వాకులే. తెలుగు ప్రాంతాలతో రకరకాలుగా బంధం ఉన్న ఈ రాజవంశీకుల చరిత్రను రేపటి చరిత్రకారులైనా వెలుగులోకి తెస్తారని ఆశిద్దాం.

జాగృతి చందా
రెన్యూవల్ చేసుకునేవారికి
ప్రత్యేక తగ్గింపు
కరోనా కారణంగా ప్రత్యేక సౌకర్యం

1 సం॥ చందా రెన్యూవల్ చేసుకునే వారికి రూ.100/-
(రూ. 650/-లకు బదులుగా రూ. 550/-లు),

5 సం॥ చందా రెన్యూవల్ చేసుకునేవారికి రూ.200/-
(రూ.3000/-లకు బదులుగా రూ.2800/-లు)

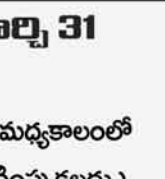
తగ్గింపు కలదు.
రెన్యూవల్ చేయునప్పుడు పాత మొబైల్ నెంబర్ తో పాటు
చందా కోడ్ ను కూడా తప్పక రాయాలి,

1 సం॥ చందా రెన్యూవల్ రూ.5500/-
కోసం పక్కనున్న క్యూఆర్ కోడ్ లేదా
<http://payit.cc/S8242>
లింక్ ని ఉపయోగించండి

5 సం॥ చందా రెన్యూవల్ రూ.28000/-
కోసం పక్కనున్న క్యూఆర్ కోడ్ లేదా
<http://payit.cc/S8309>
లింక్ ని ఉపయోగించండి

ఈ అవకాశం 2021 మార్చి 31
వరకు మాత్రమే.
(2020 జనవరి 1 నుండి 2021 మార్చి 31 మధ్యకాలంలో
చందా పూర్తితున్న వారికి మాత్రమే ఈ తగ్గింపు కలదు.)

కొత్తగా 1 సం. చందా కట్టేవారికి రూ. 650/-,
5 సం.ల చందా కట్టేవారికి
రూ. 3000/- లు మాత్రమే.

మీ చందాను చెల్లించడానికి పక్కనున్న క్యూఆర్ కోడ్
లేదా వాటి క్రింది లింక్ లను ఉపయోగించండి.

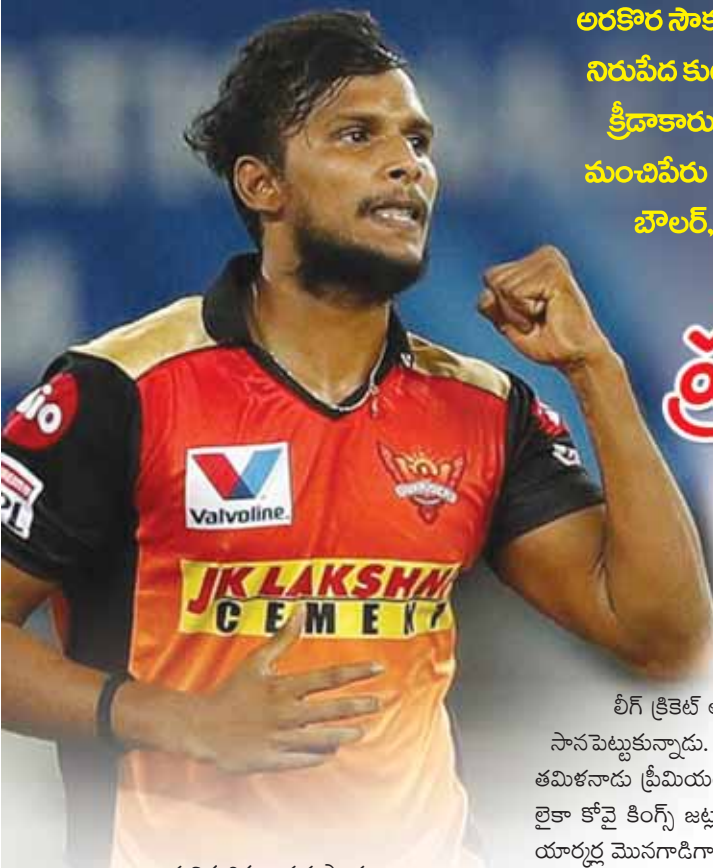

1 సం. చందా రూ. 650/-
<http://payit.cc/S14814>

5 సం.ల చందా రూ. 3000/-
<http://payit.cc/S14813>

వివరాలకు : 040-27561453, 9959997013
పూర్తి వివరాలు 4వ పేజీలో..

అరకొర సాకర్యాలున్న గ్రామీణ ప్రాంతాల నుంచి, రెక్కాడితే కానీ దొక్కాడని నిరుపేద కుటుంబాల నుంచి భారత క్రీడారంగంలోనికి ప్రతిభావంతులైన క్రీడాకారులు ఎందరో దూసుకువస్తున్నారు. అంతర్జాతీయ స్థాయిలో మంచిపేరు తెచ్చుకుంటున్నారు. అలాంటివారిలో భారత నవయువ ఫాస్ట్ బౌలర్, యార్లర్ల కింగ్ నటరాజన్ ముందు వరుసలో ఉంటాడు.

ప్రతిభకు అడ్డేది!

స్నేహితుడు, మెంటర్ జైప్రకాశ్ ప్రోత్సాహంతో చెన్నై చేరిన నటరాజన్ క్రికెట్ బాల్తో ప్రాక్టీస్ చేస్తూ నాలుగో డివిజన్

లీగ్ క్రికెట్ ఆడుతూ తన బౌలింగ్కు

సానపెట్టుకున్నాడు. అంచెలంచెలుగా ఎదిగి తమిళనాడు ప్రీమియర్ లీగ్లో దిండిగల్ డ్రాగన్స్, లైకా కోవై కింగ్స్ జట్ల తరపున ఆడటం ద్వారా యార్లర్ల మొనగాడిగా గుర్తింపు తెచ్చుకున్నాడు. తమిళనాడు రంజీ జట్టుకు ప్రాతినిధ్యం వహించే స్థాయికి ఎదిగాడు.

నటరాజన్లోని అసాధారణ ప్రతిభను గుర్తించిన కింగ్స్ వంజాబ్ యాజమాన్యం 2017 సీజన్ ఐపీఎల్ వేలంలో 3 కోట్ల రూపాయల ధరకు కొనుగోలు చేసింది. తగిన అవకాశాలు లేకపోవడం, వచ్చిన అవకాశాలను సద్వినియోగం చేసుకోలేకపోవడంతో నటరాజన్ వెనుకబడిపోయాడు. ఆ తర్వాత తనపై హైదరాబాద్ ప్రాంచైజీ కన్ను పడింది. కేవలం 40 లక్షలకే నటరాజన్ను తమ జట్టులో చేర్చుకున్నది. బౌలింగ్ కోచ్ ముత్తయ్య మురళీధరన్, మెంటర్ లక్ష్మణ్, కెప్టెన్ డేవిడ్ వార్నర్ల మార్గదర్శనంలో నటరాజన్ 2020 సీజన్లో విశ్వరూపమే ప్రదర్శించాడు.

గల్ఫ్ దేశాలు వేదికగా జరిగిన ఐపీఎల్ 13వ సీజన్లో బెంగళూరుతో జరిగిన మ్యాచ్లో రాయల్ ఛాలెంజర్స్ కెప్టెన్ విరాట్ కోహ్లీని అవుట్ చేయడం ద్వారా నటరాజన్ తన జైత్రయాత్రను మొదలు పెట్టాడు. బెంగళూరు సూపర్ స్టార్ ఏబీ డివిలియర్స్, చెన్నై కెప్టెన్ మహేంద్రసింగ్ ధోనీ, ఢిల్లీ క్యాపిటల్స్ మేటి అటగాళ్లు... లీగ్ మ్యాచ్లో నటరాజన్ యార్లర్లకు హాడలిపోక తప్పలేదు.

ఐపీఎల్లో కనబరచిన ప్రతిభతో నటరాజన్

ఆస్ట్రేలియా పర్యటనకు వెళ్లే భారతజట్టుకు నెట్ బౌలర్గా సేవలు అందించడానికి ఎంపికయ్యాడు. టీ-20 జట్టుకు ఎంపికైన వరుణ్ చక్రవర్తికి గాయం కాస్త నటరాజన్ పాలిట వరంగా మారింది. ఆస్ట్రేలియాతో డిసెంబర్లో జరిగిన మూడో వన్డే ద్వారా అంతర్జాతీయ క్రికెట్ అరంగేట్రం చేసిన నటరాజన్.. ఆ వెంటనే టీ-20 క్యాప్ సైతం సాధించి సత్తా చాటాడు. తన జట్టును సిరీస్ విజేతగా నిలపడంలో ప్రధానపాత్ర వహించాడు. ఆస్ట్రేలియాతో జరిగిన టెస్ట్ సిరీస్లోని ఆఖరి మ్యాచ్ ద్వారా నటరాజన్ టెస్ట్ అరంగేట్రం చేశాడు. తన తొలి టెస్ట్ తొలి ఇన్నింగ్స్ తొలి రోజు ఆటలోనే రెండు కీలక వికెట్లు పడగొట్టాడు.

క్రికెట్ మూడు ఫార్మాట్లలో కేవలం కొద్దిరోజుల వ్యవధిలోనే భారత జట్టుకు ప్రాతినిధ్యం వహించిన ఏకైక క్రికెటర్ ఘనతను ఇరవై తొమ్మిదేళ్ల నటరాజన్ సొంతం చేసుకున్నాడు.

ఐపీఎల్ ద్వారా తాను ఆర్జించిన కోట్లరూపాయల మొత్తం నుంచి కొంత సొమ్ముతో తల్లిదండ్రులకు మంచి ఇల్లు కట్టించాడు. తండ్రిని కూలీ పని మాన్పించాడు. తోబుట్టువుల చదువుకు ఎంతో ప్రోత్సాహం అందిస్తున్నాడు. మిత్రుల సాయంతో తమ ఊరిలో ఓ క్రికెట్ అకాడమీని ఏర్పాటు చేసి ప్రతిభావంతులైన ఇరుగు పొరుగు గ్రామాల యువ క్రీకెటర్లకు ఉచిత శిక్షణ ఇప్పిస్తున్నాడు. ఆకలి, పేదరికం అంటే పూర్తిగా తెలిసిన నటరాజన్ తన కష్టాన్ని కేవలం తన కుటుంబం కోసమే కాకుండా, తనకు అంతర్జాతీయ గుర్తింపు తెచ్చిన క్రికెట్ కోసం, ఇరుగు పొరుగు కోసం ఖర్చు చేయటం అతని మంచి మనసుకు నిదర్శనం.

అత్యాధునిక శిక్షణా సదుపాయాలు అందుబాటులో ఉన్నవారు మాత్రమే ప్రపంచ శ్రేణి క్రికెటర్లు అవుతారనుకుంటే పొరపాటేనని భారత యువ ఫాస్ట్బౌలర్ తంగారసు నటరాజన్ తన విజయగాథతో చాటిచెప్పాడు. తమిళనాడులోని సేలం జిల్లా చిన్నప్పంపట్టి గ్రామంలో ఓ నిరుపేద కుటుంబంలో జన్మించిన నటరాజన్ బాల్యంలో ఎన్నో కష్టాలు ఎదుర్కొన్నాడు. ఐదుగురు పిల్లల కుటుంబాన్ని పోషించడానికి తన తల్లిదండ్రులు నానా అవస్థలుపడ్డారు. నటరాజన్ తన గ్రామంలోని పాఠశాలలో చదువుతూ తోటికుర్రాళ్లతో టెన్నిస్ బాల్ క్రికెట్ ఆడుతూ తనలో దాగి ఉన్న అసాధారణ ప్రతిభతో అందరి దృష్టిని ఆకర్షించాడు.

టెన్నిస్ బాల్ క్రికెట్లో యార్లర్లు చేస్తూ చెలరేగిపోయే నటరాజన్కు ఇరవై ఏళ్ల వరకూ క్రికెట్ బాల్తో ఆడిన అనుభవమే లేదు. తన

క్రీడా కృష్ణ, 84668 64969

వ్యాసకర్త : సీనీయర్ జర్నలిస్ట్

నవంబర్ 9, 2019- రామభక్తులకు, నిజానికి హిందువులకు ఆ తేదీ పవిత్రమైనదనవచ్చు. అయోధ్యలోని రామ జన్మభూమి శ్రీరామునిదే, అంటే హిందువులదే అంటూ భారత అత్యున్నత న్యాయస్థానం ఏర్పాటు చేసిన ధర్మాసనం ఏకగ్రీవంగా తీర్పు ఇచ్చిన రోజు అదే. చారిత్రాత్మకమైన ఆ తీర్పు రావడం వెనుక పదహారో శతాబ్దం నుంచి హిందువులు చేసిన పోరాటం ఉంది. సాధుసంతులు చేసిన ధార్మిక సమరం ఉంది. ఇంకా, ఏడు లేదా ఎనిమిది దశాబ్దాల న్యాయ పోరాటం ఉంది. అంతిమంగా హిందువుల సహనం గెలిచింది. తీర్పు శ్రీరామునికి అనుకూలంగా వచ్చింది. ఇప్పుడు అయోధ్య రామ జన్మభూమిలో భవ్య మందిర నిర్మాణం చేపట్టాలని హిందువులు ముందుకు కదులుతున్నారు. రామ జన్మభూమి తీర్థక్షేత్ర బ్రస్ట్ నాయకత్వంలో ఈ ధార్మిక యజ్ఞం జరుగుతున్నది. ఇది ఉత్తర ప్రదేశ్ లోని అయోధ్యలో

మీద విదేశీదాడి, మందిర విముక్తికోసం సాగిన పోరాటం అనే అధ్యాయాలలో గతం గురించి వివరణ ఉంది. రామ జన్మభూమి విముక్తి పోరును విశ్వహిందూ పరిషత్, సాధుసంతలు స్వీకరించారు. ఇందుకు బీజేపీ తోడుగా నిలిచింది. ఆర్ఎస్ఎస్ స్ఫూర్తిని ఇచ్చింది, ఇస్తున్నది. గడచిన నాలుగు దశాబ్దాలుగా రామ జన్మభూమి అంశమే భారత రాజకీయాలను శాసిస్తున్నదంటే అతిశయోక్తి కాదు. ఒకపక్క భారతదేశం మీద విదేశీ భావజాలంతో రుద్దిన సెక్యులరిజం ముసుగు తీసే పని సాగింది. మరొక పక్క అయోధ్య మీద హిందువులకు ఉన్న హక్కును స్థిరం చేసుకునేందుకు తాత్విక పోరాటం జరిగింది.

అయోధ్య ఉద్యమాన్ని దేశ వ్యాప్తం చేయడానికి జరిగిన సన్నాహాలు ఏమిటి? కరసేవ అంటే ఏమిటి? అయోధ్యలోని వివాదాస్పద కట్టడం ఎలా కూలింది?

ఒక అవగాహన కలుగుతుంది. కరసేవల వివరాలు, ప్రభుత్వాలకీ, అయోధ్య ఉద్యమకారులకీ మధ్య జరిగిన సంప్రదింపులు, అంతిమంగా భారత సమున్నత న్యాయస్థానం తీర్పు, తీర్థక్షేత్ర బ్రస్ట్ వంటి విషయాల మీద ఈ పుస్తకం పాఠకుల చేత విహంగ వీక్షణం చేయిస్తుంది. సుప్రీంకోర్టు తీర్పు తరువాత భారత ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ అయోధ్యలో భూమి చేసిన అద్భుత దృశ్యం, నేపథ్యం గురించి కూడా ఈ పుస్తకం పరిచయం చేస్తుంది. ఈ పుస్తకం చివరన ప్రశ్నలు-జవాబుల రూపంలో ఇచ్చిన సమాచారం చాలా విలువైనది. రాముడిని హిందువులు ఎందుకు అంత ఆరాధిస్తారు? ఆ ప్రదేశం లోనే రామాలయం ఉందని చెప్పే ఆధారాలు ఉన్నాయా? 1528లో ఆ ఆలయాన్ని కూల్చినట్లు చెప్పే సాక్ష్యాధారాలు ఎక్కడ ఉన్నాయి? ముస్లింలు అక్కడ ఆరాధనలు ఆపేసి ఎంతకాలం అయింది?

అయోధ్య చరిత్ర మీద విహంగ వీక్షణం

జరిగే ధార్మిక కార్యక్రమమే అయినా, దేశం మొత్తం, హిందూ సమాహం మొత్తం ఈ నిర్మాణం వెనుక నిలబడుతున్నది. ఈ నేపథ్యంలోనే ఆ అంశం గురించి క్లుప్తంగానే అయినా మరొకసారి తెలియ చేయడానికి ఉద్దేశించిన పుస్తకమే 'రాజుల్లు రామభూమి శ్రీరామ జన్మభూమి: రామ మందిర చరిత్ర, ఉద్యమం'. సంవిత్ ప్రకాశన్ ప్రచురణ ఇది.

భారతదేశంలో 1206లో ముస్లిం పాలన ఆరంభమైంది. పెసం మీద నుంచి పొయ్యిలో పడినట్టు 1526లో మొగలుల పాలన మొదలయింది. ఈ వంశానికి చెందినవాడే బాబర్. ఇతడి సేనాని మీర్ బాకి. ఈ ఇద్దరి మతోన్మాదం హిందువుల గుండెల మీద కొట్టిన దెబ్బ ఫలితమే అయోధ్య రామ జన్మభూమి వివాదం. దాదాపు 1528 ప్రాంతంలో ఇక్కడి రామాలయాన్ని ధ్వంసం చేసి, మసీదు నిర్మించినట్టు చారిత్రక ఆధారాలు చెబుతున్నాయి. ఇవి ఏదో ఒక వర్గం ఏకపక్షంగా చేస్తున్న వాదన కాదు. ఇది చారిత్రక సత్యమని చరిత్రకారులు చెప్పారు. దానిని సుప్రీంకోర్టు ధ్రువీకరించింది. అప్పటి నుంచి 1857, 1946, 1986, 1990, 1992.. ఇలా కొన్ని మైలురాళ్లుగా రామ జన్మభూమి కోసం ఉద్యమం సాగింది. ఈ వివరాలను పరిచయ మాత్రంగా చెప్పే పుస్తకమే రాజుల్లు రామజన్మభూమి. అయోధ్య-చారిత్రక సాహిత్య ఆధారాలు అనే అంశంతో ఈ పుస్తకం మొదలవుతుంది. మందిరం

ఎందుకు కూలింది? వంటి విషయాలన్నీ ఈ పుస్తకంలో చర్చించారు. అయోధ్యలో బాబ్రీ మసీదు పేరుతో పిలుస్తున్న ఆ కట్టడం కూల్చడం వెనుక స్వాభిమానమే తప్ప, దుండగీడుతనం లేదు. దేశంలో మరెక్కడా ఆ సమయంలో మసీదులు కూలినట్టు, ముస్లింల మీద దాడులు జరిగినట్టు దాఖలాలు లేవు. కానీ ఈ అంశాన్ని బయటి వ్యక్తులు వాస్తవికంగా చెప్పకపోవడంతో చాలా చిక్కులు ఎదురయ్యాయి. కాంగ్రెస్, కమ్యూనిస్టులు, కుహనా సెక్యులరిస్టులు ఇప్పటికీ అయోధ్యను ఒక మత అంశంగానే చూస్తున్నారు తప్ప, మెజారిటీ ప్రజల మనోభావానికి సంబంధించిన అంశంగా చూడడం లేదు. కరసేవలో జరిగినదేమిటి? అప్పటి ఉత్తర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వం కరసేవకుల మీద జరిపిన దమన కాండ ఎలాంటిది? వంటి విషయాలు పాఠకులకు ఈ పుస్తకం చదివితే

రాజుల్లు రామభూమి శ్రీరామ జన్మభూమి రామ మందిర చరిత్ర, ఉద్యమం సంవిత్ ప్రకాశన్ ప్రచురణ, ప్రతులకు: సాహిత్య నికేతన్, బర్హత్ పుర, హైదరాబాద్, ఫోన్ : 040-27563236 పేజీలు 104, వెల: రూ.100/-

వంటి కీలకాంశాలను ఈ అధ్యాయంలో చేర్చారు. ఈ పుస్తకం చదివిన తరువాత అయోధ్య ఉద్యమం గురించి ఒక స్పష్టమైన అవగాహన రావడం తథ్యం. అంతేకాదు, ఈ చరిత్రలోకి ఇంకాస్త లోతుకు వెళ్లి అధ్యయనం చేయాలన్న కాంక్ష కలుగుతుంది. నిజానికి దేశంలో హిందూ సమాజంలో కొత్త దృష్టిని తీసుకువచ్చినది అయోధ్య ఉద్యమం. సెక్యులరిజం పేరుతో హిందువులకు జరిగిన అన్యాయం, బుజ్జగింపు ధోరణితో ముస్లింలలో ఏర్పడిన ఆధిపత్య వైఖరి వంటి అంశాలు తెలుసుకోవాలన్న ఆసక్తి కలుగుతుంది. సుప్రీంకోర్టు తీర్పు తరువాత కూడా మళ్లీ అక్కడ మసీదు వెలియడం ఖాయం అంటూ కొందరు ముస్లిం మతోన్మాదులు ప్రకటించడంలోని ఆంతర్యం ఏమిటి? సుప్రీంకోర్టు తీర్పు తమకు సమ్మతం కాదు అనే వారి ధోరణిని ఏమని పిలవాలి? ఇలాంటి ప్రశ్నలకు సమాధానాలను విశ్వహిందూ పరిషత్ అందిస్తే చాలా మంచిది. ఈ పుస్తకం రామభక్తులుగానో, స్వాభిమానంతోనో చదవడం ఒక ఎత్తు. చరిత్రను దాచిపెట్టి హిందువులను ద్వితీయ శ్రేణి పౌరులుగా ఉంచాలన్న కుట్ర ఎలా జరుగుతున్నదో ఒక అవగాహనకు రావడం మరొక ఎత్తు. ఈ విధంగా చూసిన ఈ చిన్న పుస్తకాన్ని మనమంతా చదవాలి. ఇతరుల చేత చదివించాలి కూడా!

రామ మందిరానికి చినజీయర్, గోకరాజు కుటుంబీకుల సమర్పణ

కరపత్రాన్ని విడుదల చేస్తున్న చినజీయర్ స్వామి.

కోటి రూపాయల చెక్కుని అందిస్తున్న గోకరాజు లైలా కుమారి

విజయవాడ : ఆంధ్రప్రదేశ్ లో శ్రీరామజన్మభూమి తీర్థ క్షేత్ర ట్రస్టు ఆధ్వర్యంలో ఇంటింటికి జనజాగరణ కొరకు తయారు చేసిన కరపత్రాన్ని శ్రీ త్రిదండి చినజీయర్ స్వామి జనవరి 13న విడుదల చేశారు. ఈ సందర్భంగా శ్రీమద్రామాయణంలోని ఏడు కాండలకు ప్రతీకగా రూ. 12,34,567/-లను అయోధ్య రామ చంద్రుడికి చినజీయర్ స్వామి సమర్పించారు.

ఈ కార్యక్రమంలో మాజీ బీజేపీ ఎంపీ గోకరాజు గంగరాజు సతీమణి లైలా కుమారి, వారి కుమారుడు గోకరాజు రామరాజు, వారి మనమడు ఆదిత్య వర్మలు శ్రీ రామజన్మభూమి నిర్మాణ నిధికి కోటి రూపాయల చెక్కుని చినజీయర్ స్వామికి అందించారు. కార్యక్రమంలో ఆర్ఎస్ఎస్ ఆంధ్ర ప్రాంత ప్రచారక భరత్కుమార్ తదితరులు పాల్గొన్నారు. ★

రామ కార్యానికి లక్ష రూపాయలు అర్పించిన నిరుపేద మహిళ

లక్ష రూపాయల చెక్కుతో అన్నపూర్ణమ్-ఆశీర్వాదస్తున్న విశ్వ ప్రసన్న తీర్థ స్వామి

కాలం చేశారు. వారికిద్దరు కుమారులు. ఒక కుమారుడు ఈ మధ్యే కరోనాతో మరణించాడు. ఉన్న ఒక్క కుమారుడు కూడా ఏదో చిన్న వృత్తిలో ఉన్నాడు. ఆమె కుటుంబం చిన్నదైనా, ఆమె మనసు మాత్రం పెద్దది. ఆమె ధనానికి పేదరాలే కానీ దాతృత్వానికి కాదు. ఆ నిరుపేద మహిళ తను కష్టపడి కూలి పని చేసి రూపాయి రూపాయిగా కూడబెట్టిన మొత్తం లక్ష రూపాయలను అయోధ్య రామమందిర నిర్మాణ నిధికి సమర్పించిన ఘటన విజయనగరంలో చోటు చేసుకుంది.

విజయనగరం జిల్లా నెల్లిమర్ల మండలం రామతీర్థం బోదికొండపైనున్న రామాలయంలోని శ్రీరామచంద్రుని విగ్రహాన్ని దుండగులు ధ్వంసం చేసిన సంగతి పాఠకులకు విదితమే. ఆ దేవాలయ సందర్శనార్థం కర్ణాటకలోని సుప్రసిద్ధ ఉడిపి పెజావర్ పీఠాధిపతి శ్రీ విశ్వ ప్రసన్న తీర్థ స్వామి ఇక్కడకు వేంచేశారు. ఆ సందర్భంగా జనవరి 16న విజయనగరంలోని శ్రీ వెంకటేశ్వరాలయంలో అయోధ్య తీర్థ క్షేత్ర ట్రస్ట్ వారు నిర్వహించిన కార్యక్రమంలో ఆయన పాల్గొన్నారు. ఈ సందర్భంగా విజయనగరానికి చెందిన శ్రీమతి అన్నపూర్ణమ్ స్వామిజీ చేతుల మీదుగా అయోధ్య రామ మందిర నిర్మాణానికి తన వంతుగా లక్ష రూపాయల చెక్కును అందజేశారు. ★

భవని శాఖ వార్షికోత్సవం - జడ్చర్ల

జడ్చర్ల : రాష్ట్రీయ స్వయంసేవక్ సంఘ్ పాలమూర్ జిల్లా జడ్చర్ల నగరంలోని కావేరమ్మపేట - భవని శాఖ వార్షికోత్సవం జనవరి 14న జరిగింది. ఈ కార్యక్రమంలో ముఖ్యఅతిథులుగా మంచన గుండెరావు, బృంగీ కృష్ణయ్య, ముఖ్యవక్తగా ఆర్ఎస్ఎస్ పాలమూర్ విభాగ ప్రచారక శివ శంకర్ తదితరులు పాల్గొన్నారు. ఉత్సవంలో స్వయంసేవకులు చేసిన శారీరిక్ ప్రదర్శనలు ఆహుతులను అలరించాయి.

పాఠకులకు, ఏజెంట్లకు, ప్రకటన కర్తలకు గమనిక

జాగృతి వార పత్రికలో ప్రచురణార్థం పంపే వార్తలు ఫోటోలు, మిగతా సమాచారం jagritiweekly@gmail.com కు మాత్రమే పంపాలి.

జాగృతి వారపత్రిక చందాకు సంబంధించిన అన్ని వివరాలు jagritiweeklysub@gmail.com కు మాత్రమే పంపాలి.

తెలుసుకుందాం

కొత్తకొండ వీరభద్రస్వామి ఆలయం

తెలంగాణ రాష్ట్రం, వరంగల్ అర్బన్ జిల్లా, భీమదేవరపల్లి మండలంలో ఉంది. కాకతీయుల కాలం నాటి ఈ దేవాలయాన్ని రాళ్ల మధ్యలో నిర్మించారు. ఇలాంటి శిలామయమైన ప్రదేశంలో కూడా ఐదు కొలనులు నిత్యం నీటితో నిండి ఉండటం వీరభద్రస్వామి మహత్యమే అని గ్రామ ప్రజలు చెప్పుకుంటారు. ప్రతి సంవత్సరం జనవరిలో సంక్రాంతి ముందురోజు ఇక్కడ జాతర జరుగుతుంది. ఈ సందర్భంగా భక్తులు ఎడ్లబండలో వచ్చి మొక్కులు సమర్పించడం ఆనవాయితీ.

కథ

తెలివైన చేప

ఒక అడవిలో ఒక చెరువు ఉండేది. అందులో చాలా చేపలు ఉండేవి. చుట్టూ చెట్లు, మధ్యలో చెరువుతో ఆ ప్రాంతం ఎంతో అందంగా ఉండేది. ఒక రోజు ఆ అడవి మీదుగా ఎగురుతూ వెళుతున్న కొంగకు చెరువు కనిపించింది. 'ఎంత అందంగా ఉందీ చెరువు' అనుకుంటూ గుట్టుపై వాలింది. చెరువులో దానికి బోలెడు చేపలు కనిపించాయి. 'ఇంత అందమైన చెరువు.. ఇన్ని చేపలు! భోజనం సమస్య కూడా తీరిపోయింది' అనుకుని అక్కడే నివాసం ఏర్పరచుకుంది. రోజూ

మూడు పూటలా చేపల్ని తింటూ హాయిగా ఉండేది.

కొంగ రోజూ చేపల్ని తినేస్తుండటంతో చెరువులోని మిగతా చేపలకు భయం పట్టుకుంది. దాంతో ఏం చేయాలో తోచక అవన్నీ ఓరోజు రాత్రిపూట రహస్యంగా సమావేశమయ్యాయి. ఒక పెద్ద చేప 'నాకో ఉపాయం తట్టింది. అయితే దానికి మీ సహకారం కావాలి' అని తన ఆలోచన చెప్పింది. చేపలన్నిటికీ అది బాగా నచ్చింది. 'అలాగే చేద్దాం' అన్నాయి.

మర్నాడు ఉదయం ఎప్పటిలాగే కొంగ

పద్యం

తప్పులెన్నవారు తందోపతండంబు
లుర్వి జనుల కెల్ల నుండు దప్పు
తప్పులెన్నవారు తమ తప్పులెరుగరు
విశ్వదాభిరామ విసుర వేమ!

భావం : ఎదుటివారి తప్పులను లెక్కించేవారు అనేకమంది ఉంటారు. తన తప్పులను తెలుసుకునేవారు కొందరే ఉంటారు. కేవలం ఇతరుల తప్పులనే లెక్కించేవారు తమ తప్పులను తెలుసుకోలేరని భావం.

శ్లోకం

కావ్యశాస్త్రవినోదేన కాలో గచ్ఛతి భీమతామ్ ।
వ్యసనేన చ మూర్ఖాణాం నిద్రయా కలహేన వా॥

భావం : కావ్యాలు, శాస్త్రాల వరసంతో మనోహరకరమైన వినోదాలతో బుద్ధిమంతులు సమయాన్ని గడుపుతారు. మూర్ఖులు సురాపానాది దురభ్యాసాలతోనో, నిద్రతోనో, ఎవరితోనైనా పోట్లాడుతోనో కాలక్షేపం చేస్తారు.

జ త ప ర చం డి

ఇక్కడున్న పదాలకు పక్కనున్న పదాల్లో ఏవి సరిపోతాయో కనుక్కోండి.

ఆంధ్ర మహిళా సభ	కందుకూరి వీరేశలింగం
హితకారిణి సభ	దయానంద సరస్వతి
ఆర్య సమాజం	సుభాష్ చంద్రబోస్
ఫార్వర్డ్ బ్లాక్	దుర్గాబాయి దేశ్ముఖ్

‘వ్యూహగిరి’ క్షోణ్-క్షోణ్
రైన్-రైన్ ‘జిన్-రైన్ ధన్-రైన్-రైన్-రైన్-రైన్
‘గ్రంథి-రైన్-రైన్-రైన్-రైన్-రైన్-రైన్-రైన్-రైన్-రైన్
‘రైన్-రైన్-రైన్-రైన్-రైన్-రైన్-రైన్-రైన్-రైన్-రైన్

భారత స్వాతంత్ర్య సమరయోధులు

సుబ్రహ్మణ్య శివ

ప్రముఖ స్వాతంత్ర్య ఉద్యమకారుడు, రచయిత.

1884, అక్టోబర్ 4న మద్రాసు ప్రెసిడెన్సీలోని మధురైలో జన్మించారు. 1908లో ఉద్యమంలో చేరాడు. బ్రిటిష్ వారికి వ్యతిరేకంగా అనేక ఉద్యమాల్లో పాల్గొన్నారు.

అరెస్ట్ కూడా అయ్యారు. జ్ఞానభాను పత్రిక, రామానుజ విజయం, మాధవ విజయం వంటి పుస్తకాలు రచించారు.

1925 జూలై 23న మరణించారు.

జనరల్ నెస్టెడ్

1. దేశంలో మొట్టమొదటగా కరోనా వ్యాక్సిన్ వేయించుకున్నది ఎవరు?
2. సబ్జెక్ట్ నది జన్మస్థానం?
3. శివాజీ మంత్రిమండలిని ఏమని పిలిచేవారు?

గిరిజాదేవి గౌడ్ '8

'09 ఇంజనీరింగ్ ఇంజనీర్ '8 (ఇంజనీరింగ్ ఫ్లోయిడ్) ఇంజనీర్ '1 : గిరిజాదేవి

మెదడుకు మేత

చెయ్యని కుండ,
పొయ్యని నీళ్లు, వెయ్యని
సున్నం.. తియ్యగ
నుండు...?

గ్లాసుకండ్ల : గిరిజాదేవి

మంచిమాట

ఇతరులు చేసిన ఏ పని
వల్ల నీ మనసుకు బాధ
కలుగుతుందో.. ఆ
పనిని నీవు ఇతరులకు
చేయరాదు..

చెరువు ఒడ్డుకు వచ్చింది. కానీ, చెరువులో తేలుతూ కనిపించిన చేపల్ని చూసి 'చేపలన్నీ చచ్చిపోయినట్టున్నాయి, ఏమై ఉంటుంది!' అనుకుంది.

ఇంతలో పెద్ద చేప దాని కాళ్ల దగ్గరకు వచ్చి పడిపోయింది. ఆకలిగా ఉండటంతో వెంటనే దాన్ని పట్టుకుని తినేయబోయింది కొంగ. 'నీకు బతకాలని ఉంటే నా మాట విను' అంది నీరసంగా ఆ చేప. కొంగ ఆశ్చర్యపోయి 'ఏంటి చెప్పు' అంది. చెరువులో నీళ్లు తాగడానికి నిన్న రాత్రి ఒక నాగుపాము వచ్చింది. అది నీళ్లు తాగుతుండగా ఒక చేప దాన్ని కొరికింది. దాంతో కోపం వచ్చిన నాగుపాము చెరువులో విషం కక్కి వెళ్లిపోయింది. చెరువులో నీళ్లన్నీ విషమైపోయాయి. అందుకే చేపలన్నీ చచ్చిపోయి ఇలా తేలుతున్నాయి. ఇప్పుడు నన్ను తింటే నువ్వు కూడా చచ్చిపోతావ్ జాగ్రత్త' అని చెప్పింది చేప.

అది విని కొంగ భయపడిపోయింది. ఇక ఆ చెరువులో తనకు భోజనం దొరకదని, మరో చెరువును వెతుక్కుంటూ వెళ్లిపోయింది. పెద్ద చేప పాచిక పారి తమకు కొంగ పీడ పదిలినందుకు చేపలన్నీ సంతోషించాయి. ★

విందు.. వినోదం... పెండ్లి.. పేరంటం...

అన్నింటా మీ నేస్తం.

క్రేన్

వక్క పలుకులు

వీటికి సాటి మరేవి లేవు

www.craneindia.net

శ్రీరంధి సుబ్బారావు మరియు శ్రీమతి గ్రంధి లక్ష్మీవరసమ్మ

ఇప్పుడు మీ కోసం
సరికొత్త ప్యాకింగ్లో
సరికొత్త రుచులతో

2021 జనవరి 25 నుండి 31 వరకు

మేషం : అశ్విని, భరణి, కృత్తిక 1వ పాదం

ఆదాయం లేక అప్పుల కోసం యత్నిస్తారు. ఆస్తుల విషయంలో వివాదాలు నెలకొంటాయి. బంధువర్గంతో అకారణంగా వివాదాలు. నిరుద్యోగులకు శ్రమాధిక్యం. కాంట్రాక్టులు కొన్ని చేజారవచ్చు. వ్యాపారులకు పెట్టుబడులు అలస్యం. లాభాలు స్వల్పంగా ఉంటాయి. ఉద్యోగులకు కొత్త బాధ్యతలు. కళాకారులు, రాజకీయవేత్తలకు ఒడిదుడుకులు. 28,29 తేదీల్లో శుభవార్తలు, ధనలాభం. దుర్గాదేవి స్తోత్రాలు పఠించండి.

వృషభం : కృత్తిక 2,3,4 పాదాలు, రోహిణి, మృగశిర 1,2 పాదాలు

అదనపు ఆదాయం సమకూరుతుంది. అనుకోని విధంగా ధనలాభం. కార్యక్రమాలన్ని సమయానికి పూర్తి. ఉద్యోగయత్నాలు అనుకూలమవుతాయి. పలుకుబడి కలిగిన వ్యక్తులు పరిచయమవుతారు. ధార్మిక కార్యక్రమాలలో పాల్గొంటారు. స్థిరాస్తులు కొనుగోలు చేస్తారు. వ్యాపారులకు ఉత్సాహంగా ఉంటుంది. ఉద్యోగులకు ప్రోత్సాహకరం. రాజకీయవేత్తల కృషి ఫలిస్తుంది. 29,30 తేదీల్లో శారీరక రుగ్మతలు. మానసిక అశాంతి. గణేశాష్టకం పఠించండి.

మిథునం : మృగశిర 3, 4 పాదాలు, ఆర్ద్ర, పునర్వసు 1, 2, 3 పాదాలు

ఇంతకాలం పడిన కష్టానికి ఫలితం కనిపిస్తుంది. ఊహించని విధంగా విజయాలు సాధిస్తారు. ఒక సంఘటన ఆశ్చర్యపరుస్తుంది. వాహనాలు, ఆభరణాలు కొనుగోలు చేస్తారు. వ్యాపారులకు ఉత్సాహవంతంగా ఉంటుంది. ఉద్యోగులకు అనుకూల వాతావరణం. పారిశ్రామికవేత్తలు, క్రీడాకారులకు పురోగతి. శాస్త్రవేత్తలకు విశేష గుర్తింపు. 26,27 తేదీల్లో శారీరక రుగ్మతలు. ఆకస్మిక ప్రయాణాలు. దత్తాత్రేయ స్తోత్రాలు పఠించండి.

కర్కాటకం : పునర్వసు 4వ పాదం, పుష్యమి, ఆశ్లేష

కార్యక్రమాలు సమయానికి పూర్తి. రాబడి గతం కంటే మెరుగ్గా ఉంటుంది. విద్యార్థులకు శుభవార్తలు. ప్రముఖ వ్యక్తుల నుంచి కీలక సమాచారం అందుతుంది. చిన్ననాటి స్నేహితులను కలుసుకుని మంచిచెడ్డా విచారిస్తారు. వ్యాపారులకు నూతన పెట్టుబడులు, ఉద్యోగులకు ఇబ్బందులు తొలగుతాయి. కళాకారులకు అవకాశాలు. రాజకీయవేత్తలు, క్రీడాకారులకు అంచనాలు నిజమవుతాయి. 26,27 తేదీల్లో అనుకోని ఖర్చులు. నవగ్రహస్తోత్రాలు పఠించండి.

సింహం : మఖ, పుబ్బ, ఉత్తర 1వ పాదం

కార్యక్రమాలు విజయవంతంగా పూర్తి. పరపతి పెరుగుతుంది. చిన్ననాటి స్నేహితులతో ఉత్సాహంగా గడుపుతారు. భూవివాదాల పరిష్కారం. వాహనాలు, ఆభరణాలు కొనుగోలు చేస్తారు. వ్యాపారులకు లాభాలు మరింతగా ఉత్సాహమిస్తాయి. ఉద్యోగులకు సంతోషకరమైన సమాచారం. రాజకీయవర్గాలకు పదవీయోగం. వైద్యులు, రచయితలకు శుభవార్తలు. 27,28 తేదీల్లో ఖర్చులు పెరుగుతాయి. సూర్యారాధన చేయండి.

కన్య : ఉత్తర 2, 3, 4 పాదాలు, హస్త, చిత్త 1,2 పాదాలు

ఆదాయవ్యయాలు సమానం. ఆస్తుల వివాదాల నుంచి గట్టెక్కుతారు. ప్రముఖుల నుంచి పిలుపు రావచ్చు. నిరుద్యోగుల యత్నాలు అనుకూలమవుతాయి. సమాజసేవలో భాగస్వాములవుతారు. వ్యాపారులకు లాభాలు. ఉద్యోగులకు ప్రశంసలు. రాజకీయవేత్తలకు అనుకూల సమయం. క్రీడాకారులు, పరిశోధకులకు ప్రగతి కనిపిస్తుంది. 30,31 తేదీల్లో వృధా ఖర్చులు. ఆంజనేయ దండకం పఠించండి.

తుల : చిత్త 3,4 పాదాలు, స్వాతి, విశాఖ 1,2,3 పాదాలు

ఆదాయం గతం కంటే మెరుగు. శారీరక రుగ్మతలు నుంచి ఉపశమనం. దూర ప్రాంతాల నుంచి శుభవార్తలు. విద్యార్థులకు అనుకూల ఫలితాలు. పలుకుబడి పెరుగుతుంది. వ్యాపారులకు భాగస్వాములతో వివాదాలు తీరతాయి. ఉద్యోగులకు కొత్త బాధ్యతలు. కళాకారులకు నూతన అవకాశాలు. రచయితలు, క్రీడాకారులకు ప్రోత్సాహం. 25,26 తేదీల్లో చిత్రమైన సంఘటనలు. శ్రీరామస్తోత్రాలు పఠించండి.

వృశ్చికం : విశాఖ 4వ పాదం, అనూరాధ, జ్యేష్ఠ

ఆదాయం సమకూరుతుంది. కార్యక్రమాలన్ని నిదానంగా పూర్తి. స్నేహితుల నుంచి శుభవార్తలు. సమాజంలో ప్రత్యేక గుర్తింపు. వ్యాపారులకు అవాంతరాలు తొలుగుతాయి. ఉద్యోగులకు పనిభారం నుంచి విముక్తి. పారిశ్రామికవేత్తలకు ఆహ్వానాలు. రచయితలు, వైద్యుల సేవలకు తగిన గుర్తింపు. 28,29 తేదీల్లో మనశ్శాంతి లోపిస్తుంది. శారీరక రుగ్మతలు. హనుమాన్ ఛాలీసా పఠించండి.

ధనుస్సు : మూల, పూర్వాషాఢ, ఉత్తరాషాఢ 1వ పాదం

రాబడి పెరిగి అవసరాలు తీరతాయి. కొన్ని

సింహంభట్ల సుబ్బారావు

6300674054

సమస్యలు చికాకు పరుస్తాయి. కార్యక్రమాలు నెమ్మదిగా పూర్తి. నిరుద్యోగులకు ఉద్యోగాలు. వాహన సౌఖ్యం. వ్యాపారులకు లాభాలు. భాగస్వాములతో విభేదాలు పరిష్కారం. రాజకీయవేత్తల యత్నాలు సఫలం. క్రీడాకారులు, పరిశోధకులకు నూతనోత్సాహం. 29,30 తేదీల్లో ఖర్చులు పెరుగుతాయి. దూర ప్రయాణాలు. అంగారక స్తోత్రాలు పఠించండి.

మకరం : ఉత్తరాషాఢ 2,3,4 పాదాలు, శ్రవణం, ధనిష్ఠ 1, 2 పాదాలు

అదనపు ఆదాయం. కార్యక్రమాలు నెమ్మదిగా పూర్తి. స్థిరాస్తి వివాదాలు, కోర్టు వ్యవహారాలు పరిష్కారం. ఇంతకాలం పడిన శ్రమ ఫలిస్తుంది. నిరుద్యోగులకు శుభవార్తలు. వ్యాపారులు విస్తరిస్తాయి. ఉద్యోగులు సమర్థవంతంగా పని చేస్తారు. పారిశ్రామిక వేత్తలకు విజయాలు. రచయితలు, క్రీడాకారులకు శుభవార్తలు. 26,27 తేదీల్లో వృధా ఖర్చులు. ఆరోగ్య సమస్యలు. లక్ష్మీస్తోత్రాలు పఠించండి.

కుంభం : ధనిష్ఠ 3,4 పాదాలు, శతభిషం, పూర్వాభాద్ర 1,2,3 పాదాలు

కార్యక్రమాలు సకాలంలో పూర్తి. రాబడి పెరిగి, దీర్ఘకాలిక రుణాలు తీరతాయి. విద్యార్థుల కృషి ఫలిస్తుంది. భూములు, వాహనాలు కొనుగోలు చేస్తారు. వ్యాపారులకు లాభాలు. ఉద్యోగులకు ఒక సమాచారం ఊరటనిస్తుంది. రాజకీయవేత్తలకు అనుకున్న లక్ష్యం నెరవేరుతుంది. కళాకారులు, రచయితలకు గుర్తింపు లభిస్తుంది. 29,30 తేదీల్లో శారీరక రుగ్మతలు. ఖర్చులు పెరుగుతాయి. శివాష్టకం పఠించండి.

మీనం : పూర్వాభాద్ర 4వ పాదం, ఉత్తరాభాద్ర, రేవతి

అదనపు ఆదాయం సమకూరుతుంది. స్థిరాస్తి వివాదాలు తొలుగుతాయి. స్నేహితులతో ఆనందంగా గడుపుతారు. విద్యార్థులకు పోటీపరీక్షల్లో విజయం. ఇంటి నిర్మాణయత్నాలు ప్రారంభిస్తారు. వ్యాపారుల కార్యక్రమాలు విస్తరిస్తాయి. ఉద్యోగులకు విధుల్లో ఒత్తిడులు తొలగుతాయి. రాజకీయవేత్తలకు నూతన పదవులు. క్రీడాకారులు, పరిశోధకులకు ఆహ్వానాలు. 30,31 తేదీల్లో బంధువులతో తగాదాలు. స్వల్ప రుగ్మతలు. లక్ష్మీనామస్తోత్రాలు పఠించండి.

అంతంత మాత్రంగానే సంక్రాంతి సినిమాలు

డిసెంబర్ మాసంలో థియేటర్లు
తెరుచుకోవడంతో జనాలు సినిమాలు
చూడటానికి బయటకు రావడం మొదలైంది.
ఈ నేపథ్యంలో సంక్రాంతి కానుకగా వచ్చిన
సినిమాలతో థియేటర్లు కళకళలాడతాయని
అంతా భావించారు. యాభై శాతం
ఆక్యుపెన్సీ అనేది ఏరకంగానూ థియేటర్లకు
గిట్టుబాటు కాకపోయినా, ఆర్థికపరంగా
ఎంతో కొంత కదలిక ఉంటుందనే ఆశే
వారిని థియేటర్లు తెరిచేలా చేసింది.
అయితే... ఈ సీజన్లో వచ్చిన సినిమాలు
ఏమంత గొప్పగా లేకపోవడం అటు
ప్రేక్షకులను, ఇటు ప్రదర్శనదారులను కూడా
నిరుత్సాహానికి గురి చేసిందనే చెప్పాలి.

ఈ యేడాది సంక్రాంతికి ఐదు తెలుగు చిత్రాలు విడుదలయ్యాయి. తొలి పందెం కోడిగా రవితేజ 'క్రాక్' జనవరి 9వ తేదీనే జనం ముందుకు వచ్చింది. విడుదలలో కొంత జాప్యం జరిగినా అదే రోజుకు ఆ సమస్య సద్దుమణిగింది. సినిమా మాస్ ఆడియెన్స్ను ఆకట్టుకుంటుంది. ఆ తర్వాత నాలుగు రోజులకు విజయ్ అనువాద చిత్రం 'మాస్టర్' విడుదలైంది. గత యేడాదిలో విడుదల కావాల్సిన ఈ సినిమా అంతా తమిళ వాసనలతో గుప్పుమంది. హీరో ఇంట్రడక్షన్ సీన్ మొదలుకొని, ముగింపు వరకూ ఇటు విజయ్, అటు ప్రతినాయకుడు విజయ్ సేతుపతి బిల్డ్ప్ షాట్స్తోనే సాగిపోయింది. ఈ ఊరమాస్ సినిమా తమిళ తంబీలకు ఎక్కుతుందేమో కానీ తెలుగువారికి నచ్చడం కష్టమే. కానీ చిత్రంగా ఈ సినిమాకు కూడా మంచి ఓపెనింగ్స్ వచ్చాయి. టాక్తో సంబంధం లేకుండా తెలుగువారు సైతం 'మాస్టర్'ను చూడటానికి ఉత్సాహపడ్డారు. కాలేజీలో ప్రొఫెసర్గా ఉండే ఓ వ్యక్తి బాలనరేణుల గృహానికి వెళ్లి అక్కడి పిల్లల్లో పరివర్తన తీసుకురావడం అనేది ఇందులోని ప్రధానాంశం. సంఘ విద్రోహశక్తుల చేతిలో కీలుబొమ్మలుగా మారిపోయిన ఆ బాలనరేణులను విజయ్ ఎలా మార్చాడనే అంశం మంచిదే

అయినా... దానిని ఆసక్తికరంగా మలచడంలో మాత్రం దర్శకుడు లోకేశ్ కనగరాజ్ విఫలమయ్యాడు. అయితే విజయ్, విజయ్ సేతుపతి అభిమానులు మాత్రం ఈ సినిమాను బాగా ఎంజాయ్ చేస్తున్నారు. తమిళంలో విడుదలైన శింబు 'ఈశ్వరన్' ప్లాప్ కావడం 'మాస్టర్'కు కలిసొచ్చింది. శింబు 'ఈశ్వరన్' చిత్రం తెలుగులో డబ్బింగ్ కావాల్సింది, కాలేదు.

ఇక జనవరి 14 పండగ రోజున రామ్ 'రెడ్', బెల్లంకొండ సాయిశ్రీనివాస్ 'అల్లుడు అదుర్స్' చిత్రాలు విడుదలయ్యాయి. చిత్రం ఏమంటే ముందుగా 'అల్లుడు అదుర్స్'ను 15న విడుదల చేయాలని అనుకున్నారు. కారణాలు ఏవైనా... ఈ అల్లుడు ఓరోజు ముందే వచ్చి రామ్ 'రెడ్' థియేటర్లలో కొన్నింటిని ఆక్రమించేశాడు. అలానే ఈ రెండు సినిమాలతో అటు 'క్రాక్', ఇటు 'మాస్టర్' థియేటర్లకు కోత పడింది. 'రెడ్' విషయానికి వస్తే ఇది తమిళ సినిమా 'తడమ్'కు రీమేక్. అక్కడ అరుణ్ విజయ్ పోషించిన పాత్రలను తెలుగులో రామ్ చేశాడు. పదిహేనేళ్ల కెరీర్లో రామ్ ద్విపాత్రాభినయం చేయడం ఇదే మొదటిసారి. ఓ మర్డర్ కేసులో అనుమానితులుగా ఒకేలా ఉండే సిద్ధార్థ్, ఆదిత్యలను పోలీసులు అరెస్ట్ చేసి విచారణ మొదలు పెడతారు. వీరిద్దరి మధ్య ఉన్న అనుబంధం ఏమిటి? ఆ హత్యను వీరిలో ఎవరు చేశారు? ఎందుకు చేశారు? అన్నది మిగతా కథ. తమిళ సినిమాలోని కొన్ని సన్నివేశాలను యధాతథంగా తెలుగులోనూ తీయడంతో ఇక్కడి ప్రేక్షకులు వాటిని జిద్దించుకోలేపోయారు. ముఖ్యంగా పవిత్రా లోకేశ్తో చేయించి పాత్రను వేరవరితోనో చేయించాల్సింది. ఆమెకు ఉన్న ఇమేజ్కు భిన్నమైన పాత్ర చేయడంతో అది పండలేదు. అలానే ఆదిత్య తల్లి పాత్రను తమిళంలో మాదిరి జూదగత్తెగా కాకుండా వేరేగా చూపించి ఉండాల్సింది. దాంతో ఆమె పాత్ర మీద ప్రేక్షకులకు ఎలాంటి సానుభూతి

కలగలేదు. ఆ రకంగా తెలుగువారి ఇష్టాయిష్టాలను అంచనా వేయడంలో దర్శక నిర్మాతలు విఫలమయ్యారు. అయితే మాస్ హీరోగా రామ్కు ఉన్న గుర్తింపు, ఆ మధ్య వచ్చిన 'ఇస్టార్ట్ శంకర్'తో అదనంగా జత అయిన మాస్ ఫాలోయింగ్తో 'రెడ్' కమ్మియల్గా పాస్ అయిపోయే ఆస్కారం కనిపిస్తోంది.

ఇక సంక్రాంతి బరిలో దిగిన మరో సినిమా 'అల్లుడు అదుర్స్' గురించి ఎంత తక్కువ మాట్లాడుకుంటే అంత మంచిది. బెల్లంకొండ సాయి శ్రీనివాస్ పడిన కష్టం, నిర్మాత ఖర్చుపెట్టిన ప్రతి రూపాయి తెరపై కనిపించినా, పది, పదిహేనేళ్లుగా తెలుగు సినిమాల్లో నలిగిపోయిన, నానిపోయిన కథనే మళ్లీ మళ్లీ చూపించాలని దర్శకుడు సంతోష్ శ్రీనివాస్ చేసిన ప్రయత్నాన్ని ఏ మాత్రం హర్షించలేం. ప్రకాశ్ రాజ్, సోనూసూద్, ఇంద్రజితో పాటుగా కమెడీయన్ల బృందం ఉంటే సినిమా పాస్ అయిపోతుందని భావించడం పెద్ద పొరపాటు అని 'అల్లుడు అదుర్స్' ఫలితం నిరూపించింది. అలానే తమిళనటుడు మహత్ రాఫేంపేంద్ర, పునర్నవి భూపాలం జంటగా నటించిన 'సైకిల్' మూవీ కూడా ఈ నెల 15న విడుదలైంది. అయితే సింగిల్ థియేటర్లలో కాకుండా కేవలం మల్టిప్లెక్స్లోనే దీనిని ప్రదర్శించారు. ఈ విధంగా ఈ సంక్రాంతికి ఐదు సినిమాలు బరిలోకి దిగినా... ఏదీ కూడా అవుట్ అండ్ అవుట్ ఫ్యాషివీ ఎంటర్ టైనర్గా జనాలను ఆకట్టుకోలేదు. 'క్రాక్' యాక్షన్ ప్రియులకు, 'రెడ్' థిల్లర్ జోసర్స్ను ఇష్టపడే వారికి మాత్రమే నచ్చే సినిమాలు. గత యేడాది వచ్చిన 'అల వైకుంఠపురములో', 'సరిలేరు నీకెవ్వరు' తరహా బ్లాక్ బస్టర్స్ ఈసారి పండక్కి పడలేదు. మరి రాబోయే రోజుల్లో అయినా ఆ లోటును తీర్చే చిత్రాలు వస్తాయేమో చూడాలి.

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్

తామెవరో, ఎటువంటి ఘనచరిత్రకు వారసులలో
మన భావితరాలకు తెలియాలి గదా!
ఆ దృష్టితో రూపొందించినదే ఈ బాల పుస్తకమాల

భారత భారతి

మహాత్మా జాహిరూద్దీన్ ఖాన్, మిర్జా

మహాత్మా జాహిరూద్దీన్ ఖాన్, మిర్జా

మహాత్మా జాహిరూద్దీన్ ఖాన్, మిర్జా

మహాత్మా జాహిరూద్దీన్ ఖాన్, మిర్జా

అతి తక్కువ ఖరీదులో లభిస్తున్న అత్యంత ఉపయోగకరమైన
భారత భారతి పుస్తకమాలను మీ ఇంటిలో,
పాఠశాలలో చదివించండి.
మీ పిల్లలు సవ్యమైనది ఎదగడానికి దోహదపడండి.

భారత భారతి బాల పుస్తకమాలగా ఇప్పటికే వెలువడిన
169 పుస్తకాలు విడివిడిగా ఒక్కొక్కటి 15 రూపాయలు.
మొత్తం సెట్ 2200 రూపాయలకే లభిస్తుంది.

మహాత్మా జాహిరూద్దీన్ ఖాన్, మిర్జా

మహాత్మా జాహిరూద్దీన్ ఖాన్, మిర్జా

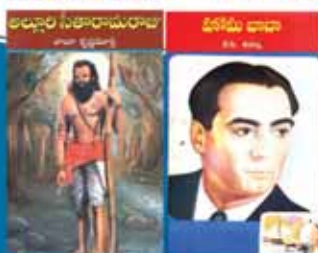
మహాత్మా జాహిరూద్దీన్ ఖాన్, మిర్జా

మహాత్మా జాహిరూద్దీన్ ఖాన్, మిర్జా

సాహిత్యనికేతన్

3-4-852, కేశవనిలయం,
బర్మాత్పురా, హైదరాబాద్ - 27.
దూరవాణి : 040-27563236

సాహిత్యనికేతన్

పిలూరురోడ్, గవర్నరుపేట,
విజయవాడ - 2.
దూరవాణి : 9440643348

From:

JAGRITI Telugu Weekly

Jagriti Bhavan, H.No.3-4-228/4/1,

Lingampally, Kachiguda, Hyderabad-500027

email : jagritiweekly@gmail.com, web : jagritiweekly.com

Date of Publication Every Monday : 25.01.2021

Date of Posting Every Friday & Saturday

Postal Regn. No. HSE/1052/2021-2023

RNI Regd. No. 3270/57

Volume : 73 Issue : 12

ESTD: 1994-95

With best compliments from

G. PULLA REDDY COLLEGE OF PHARMACY

(An ISO 9001 : 2008 Certified Institution)

(Affiliated to Osmania University and approved by AICTE & PCI)

Mehdipatnam, Hyderabad – 500 028. Telangana, INDIA

Ph:040-23517222, Fax: 040-23515513

Website: www.gprcp.ac.in; E-mail: gprcphyd@yahoo.co.in
gprcphyd@gmail.com

Courses Offered :

B. Pharm

M. Pharm : Ph.Chemistry, Ph.Ceutics,
Ph.Cology, Ph.Analysis, Ph.Cognosy

Pharm. D.

*Leading the tradition of
Quality & Excellence*

Founder

Chairman

Principal

Late Sri G.Pulla Reddy

Sri. P. Subba Reddy

Dr.B.Madhava Reddy